

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7,-FF
BELÇİKA: 50,-BF
HOLLANDA: 3,-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10,-KRn
İSVİÇE: 8,-KRn
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

16.DEZEMBER 1983
NİHAİMER: 20
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

ABD Ortadoğu'ya müdahalede Incirlik üssünü kullanabilecek

**Kesin dönüş
"özendirme"
primlerinde
Federal
Hükümetin
hesapları
doğru çıkıyor**

Yabancı İşçileri Geri Dönüş Özendirme Önlemleri Yasası yürürlüğe girdi. Yasadan "yararlanmak" üzere başvuran yabancı işçi sayısı umulan çok üstünde. Özellikle Türkiye'li göçmen işçiler "emekli primlerini beklemezsizin alma" olanağından yararlanmak istiyorlar. Nitekim salt bunun için 60 bin dolayında Türkiye'li işçi başvurdu. 14 bin dolayında Türkiye'li işçi de 10 bin 500 marklık primden yararlanmak üzere başvurdu. Bu durumda Federal Hükümet'in beklentilerinin belli oranda gerçekleşmekte olduğu gözleniyor.

● Yazısı 12. Sayfada

**Roketlerin
yerleştirilmesinin
başlaması
barış savaşçılarını**

Cunta, Türkiye'yi Ortadoğu'da savaşın içine sürüklüyor

Cunta ABD'yle imzaladığı bir ikili anlaşmayla, Incirlik üssünün ve Iskenderun limanının Lübnan'daki Amerikan askerlerine ikmal yapılması için kullanılması olanak tanıdı. Türkiye topraklarına ABD Çevik Kuvvetleri'nin yerleştirilmesi doğrultusunda atılan yeni bir adım olarak yorumlanan anlaşmanın tam metni gizli tutuluyor. Anlaşmanın tam da Ortadoğu'nun "Vietnamlaşmasından" söz edildiği bir sırada imzalanması, cuntanın Türkiye'yi ABD'nin yanında Ortadoğu'da bir savaşın içine sürüklemesinden başka bir anlam taşımıyor. ABD'nin maceracı politikasının kör moşası olan cunta, Reagan yönetiminin istemesi halinde, Türkiye'ye atom roketlerinin yerleştirilmesine de ses çıkarmayacaktır.

● Yazısı 3. Sayfada

Türk-İs'te ne hamam, ne tas
ne de tellaklar değişti
→ Sayfa 4'te

durdurmadı

Batı Avrupa'ya ABD roketlerinin yerleştirilmesine başlanmasından sonraki ilk büyük protesto gösterileri 10-11 Aralık günleri ve NATO roketler kararının 4. yıldönümü olan 12 Aralık günü yapıldı. Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde, İtalya'da Comiso'da, Belçika'da Florennes'de ve İngiltere'nin Greenham Common Hava Üssü'nde ve Batı Berlin'de yapılan gösterilere 10 binlerce kişi katıldı.

Baş savagıların son eylemlerinde yığılma ve coşkusu, baş hareketinin kararlılığı kamuoyuna ve roketler kararını *halika rızamın* uygulayan hükümetlere bir kez daha gösterdi.

"Bunu fazla büyütmeyiniz. Mühim mesele değil. Gayet sınırlı, sıradan bir anlaşma".

Ada açıklanmayan "bir yetkili", bir gazetesinin sorduğu soru üzerine, Lübnan'da başlatıldığı sahilinde ABD'ye Türkiye'deki İncirlik üssünü ve Iskenderun limanını kullanma hakkı verilen ikili anlaşma konusunda böyle dedi. Otuz yıl önce beri Amerika ile imzalanan bütün ikili anlaşmalar her nedense hem "mühim olmayan", "büyütülmemesi gereken" ve "sıradan" anlaşmalar olmuştur. İlgili bir nokta daha var: Otuz yıldır imzalanan ve sayısını kimsenin tam olarak bilmediği bu ikili anlaşmalardan hiçbirisi meclislerde tartışılmamış, meclisin onayından geçmemiştir. Dahası, bu anlaşmaların içeriklerinin ne olduğu tam olarak hiçbir zaman kamuoyuna açıklanmamıştır. Hatta bazıları telefon konuşmalarıyla yapılmıştır, yazılı metinleri bile yoktur.

Son imzalanan ikili anlaşma da bunlardan birisi. Anlaşmayı Türkiye adına imzalayan kimdir? O belli değil. Ulusu hükümetinin imzaladığı ikili anlaşmanın kendisi değil, ABD'ye Türkiye üzerinden transit olanağı sağlayan bir "kararnameden" ibarettir. Bu "kararnamede" de bir "terminal anlaşmasına" atfı yapıyor. Ama bu "terminal anlaşması"nın ne olduğunu belli değil. Yani neyin altını imzaladıklarını Ulusu hükümetinin bakanlıklarından dahi haberi yok. Bu gerçeğe gazetemizde demec veren bir bakan kendi ağzıyla itiraf etti.

Gerçek bakanın bu demecinden iki gün sonra gazetelerde ABD ile yapılan an-

Özal Başbakan oldu, hükümetini de onaylattı ama...

1990'a kadar iktidarın gerçek sahibi gene Cunta!

İlk önce Meclis Başkanlığına, beklenenin tersine, Ulusu'nun değil de Anavatan Partisi'nden Karaduman'ın seçilebilmesi, ardından da Evren tarafından onaylanıp 15 Aralık günü açıklanan

Bakanlar Kurulu listesinde Ulusu hükümetinden hiç bir bakana yer verilmeden tamamının Ana. P.'den oluşması, boyalı başında "generalerin iktidarı stillere bırakması" ve demokrasiye geçiş

olarak gösterilirken, gerçek iktidardan 1990 yılına kadar gene Cunta'nın elinde kalacağı gerçeği saklanmaya çalışıldı. Anayasa'nın Geçici 2. Maddesi uyarınca bugüne kadar "Milli Güvenlik Konseyi" adını taşıyan Cunta'nın beş generali "Cumhurbaşkanlığı Konseyi" adını aldı. Anayasa'nın aynı geçici maddesi gereğince 1989 yılının sonuna kadar bu sıfatı taşıyacak olan Cunta böylece, 12 Eylül 1980 tarihinden 1990 yılına kadarki 10 yıllık bir dönem boyunca iktidarı elinde tutmuş olacak.

Küçük bir mesele

Ahmet KARDAM

laşmanın içeriği "açımlandı". Buna göre, Lübnan'daki Amerikan askerlerinin ailelerinden gelen mektuplar Türkiye'deki İncirlik üssünden Lübnan'a ulaştırılabilecektir. Lübnan'a gitmek üzere İncirlik üssünden aktarılabilecek Amerikalı personel "sivil" olacakları ve bunların sayısı da bir ayda 500'ü geçmeyecekmiş. Türkiye üzerinden Lübnan'a silah gönderilmesi söz konusu değildir.

Bu ikili anlaşmanın içeriğinin bundan ibaret olmadığı kesindir. Hele söz konusu olan ABD'nin İncirlik üssü... Bu İncirlik üssü, Menderes hükümeti döneminde, 1954 yılında gene böyle "mühim olmayan ve büyütülmemesi gereken" ve "askeri kolaylıklar sözleşmesi" adını taşıyan bir ikili anlaşmayla kurulmuştu. Derken 1958 yılında Amerika, bu anlaşmaya dayanarak Türkiye hükümetinin de haberi olmadan, Iskenderun limanından ve İncirlik'teki üssünden bir gecede 8 bin Amerikan deniz piyadesini Lübnan'a gönderdi. 1960 yılında Sovyetler Birliği üzerinde düşürülen Amerikan U-2 casusluk uçağının Türkiye hükümetinin bile bilgisi dışında İncirlik üssünden ha-

valandığı ortaya çıktı. 1963 yılında "Küba krizi" patlak verdiğinde, ABD'nin bu üsse Jupiter atom roketlerini çoktan yerleştirmiş olduğu kamuoyu dehşetle öğrendi.

Biraz sağduyu sahibi ve yurdunu seven herkes şimdi hakkı olarak şu soruları soruyor: Amerika 715 milyon dolarlık askeri yardımı cuntaya niye verdi? Lübnan'daki Amerikan askerlerine eş-

kerlerinden gelen mektupları insanlık adına göndersin diye mi? F-16 savaş uçaklarının Türkiye'de yapılmasına Amerikan Kongresi ve yönetimi neden izin verdi? Türkiye "demokrasiye geçiyor" diye mi? Başkan Reagan neden Turgut Özal'a özel bir mesaj göndererek kendisini her bakımdan desteklemeye hazır olduğunu bildirdi? Özal yazılmak için ABD'ye gitme nezaketini gösterdiği için mi? Bu ikili anlaşmayı gene "mühim olmayan ve büyütülmemesi gereken" başka ikili anlaşmalar izlemeyecek mi? Ve bu anlaşmalarla Türkiye toprakları bu sefer de Amerikan Çelik Kuvvetleri'ne ve Pershing-2 atom roketlerine açılacak mı?

"Mühim olmayan ve büyütülmemesi gereken" şu son ikili anlaşma olayı, büyük ve çok önemli ilk gerçeği bir daha gözler önüne serdi: Birincisi, ülkeyi "terörden kurtaran" generalerin Türkiye halkının kaderini ABD'ye nasıl satıyor geçeceğini... İkincisi, bölgemizde barışı korumamın, generalerin 1982 anayasası ile kurdukları rejime bir an önce son verilmesine nasıl sıkı sıkıya bağlı olduğu gerçeğini.

Yazısı 3. Sayfada

35 saatlik çalışma haftası mı, erken emeklilik mi?

Ümit Köseoğlu

Sayfa 7'de

Sürgünde iki sanatçı: Angel ve Isabella Perra ile söyleşi
Sayfa 8'de

Kıbrıs'ta 25 yıldır kim, kimi niçin öldürüyor?
Sayfa 10'da

Pahalılığın suçlusu bulundu:
Ekonomi bilmeyen halk!

Sayfa 11'de

ONBEŞ GÜNDE TÜRKİYE

27 Kasım

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yaklaşık iki yıldır sürmekte olan Ankara TKP davasında, Askeri Savcı esas hakkındaki görüşünü açıkladı ve 288 sanıkta 224'ünün 2 ile 20 yıl arasında hapisle cezalandırılmaları istedi.

● Erdal İnönü'nün Şubat ayında yeniden SODEP Genel Başkanlığı'na getirilmesi açıklandı. Parti Genel Sekreteri Ahmet Durakoğlu'nun yaptığı açıklamaya göre, Şubat ayında yapılacak kongrede ayrı partinin kuruluşuna katılan, ancak Milli Güvenlik Konseyi'ne veto edilen kurucu üyeler, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nda görev alacak.

28 Kasım

● Erzurum 2 Nolu Askeri Mahkeme'de görülmekte olan Rize Dev-Yol davası sonuçlandı ve Mehmet Sözbir, Zekai Taşçı, Bülent Yamaner ve Can Akgül, gizli örgüt üye oldukları gerekçesiyle 5'er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

29 Kasım

● Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan Balıkesir Dev-Yol davası mahkumiyetle sonuçlandı. Askeri Mahkeme, 3 kişiyi yaşam boyu ve 29 kişiyi de 1 ile 15 yıl arasında ağır hapis cezasına mahkum etti.

30 Kasım

● Doç. Dr. Yalçın Küçük hakkında, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce, "devletin askeri kuvvetlerine hakaret ettiği" gerekçesiyle yeni bir dava daha açıldı. Yalçın Küçük'ün 1 ile 6 yıl arasında hapisle cezalandırılması isteniyor.

1 Aralık

● Milli Güvenlik Konseyi yeni bir yasa çıkararak, 12 Eylül'den sonra görev alan Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanların tasarruflarından dötürü haklarında ceza, mali ve hukuki sorumluluk iddiasının öne sürülmesini ve yeni bir amaçla herhangi bir dava açılmayacağını hükme bağladı.

2 Aralık

● Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan PKK Elazığ grubu davası sonuçlandı. Askeri Mahkeme 3 kişiyi ömür boyu hapis ve 46 kişiyi de 1 ile 20 yıl arasında cezalandırdı.

3 Aralık

● İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları sanatçılarından Aliye Uzunogutan, Avni Yalçın, Çetin İpekçaya, Taner Barlas, Savaş Dinçel ve Aslan Kaçar'ın görevlerine İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından ihbar yapılarak gösterilmeden son verildi.

4 Aralık

● Yeni Anayasa'ya göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin (MGK) görevleri bugün sona erdi. MGK üyeleri Kenan Evren, Nurettin Ersin, Nejat Tümer, Tahsin Şahinkaya ve Sedat Celalün Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi oldular. Aynı zamanda, MGK üyelerinin Genel Kurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlığı görevleri de sona erdi. Orgeneral Necdet Ürüg Genel Kurmay Başkanı, Orgeneral Haydar Salih Kara Kuvvetleri Komutanı, Orgeneral Mehmet Bıyık Jandarma Genel Komutanı, Oramiral Zahir Atakan Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Orgeneral Halil Sözer Hava Kuvvetleri Komutanı görevlerine atandılar.

5 Aralık

ANAP'ın aday Trabzon milletvekili Necmettin Karaduman Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanlığına seçildi. Necmettin Karaduman, 399 milletvekilinden 292'sinin oylarını alarak Meclis Başkanı oldu.

6 Aralık

● Halkçı Parti (HP) Genel Başkanı Necdet Calın, Anka Haber Ajansı'na bir demeç vererek, ABD'nin atom başlıklı Pershing ve Cruise füzelemlerini Türkiye'ye de yerleştirilmesini istedi.

7 Aralık

● Aydın'da İş ve İşçi Bulma kurumu'na alınacak 25 kişi için, 1.683 kişi başvurdu. Alınacak 25 kişiyi kapsayarak 1.683 kişinin başvuruda bulunması üzerine, ilgililer imtihan yapacak yer bulmakta güçlük çektiler ve sonuçta imtihan belediye'nin düğün salonunda yapıldı.

Cumhurbaşkanı Kenan Evren bugün ANAP Genel Başkanı Turgut Özal'ı Cancaya köşküne davet ederek kendisine Başbakanlık görevini verdi.

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Oku ama nasıl oku?

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti "Oku" kampanyası düzenlemiştir. Cemiyet Başkanı Nezihi Demirel, yaptığı açıklamada "Hedef 5 milyon satan gazete, 1 milyon satan kitaplar, 1 yıl 1 yıl bir Türkiye" dedi. Niyet iyi, laflar güzel ama, yüzbinlerce lira tek tek beşinde bile kapılmadık gazetinin buralıkmadığı, toplanan kitap peşinidin binleri, sayısının yüzbinleri aştığı, aydınların, gazetecilerin, yazarların, yazarları müdürlerinin haneleri, mahkeme koridorlarını doldurduğu ya da bir kitabın fiyatının yüzlerce lira olduğu bir Türkiye'de oku ama, neyi oku, nasıl oku? Asıl soru bu. Gazeteciler Cemiyeti, "Oku" kampanyasıyla Cunta'ya ince alayla hedeflemiyorsa, o zaman nasıl okuyacağımızı da anlatmak zorunda.

Doğru söze ne demeli?

Özal, Tekstil Örne ve Giyim Sanayi Sendikası (TEKSİF) Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada "pahalılık fazla paradan kaynaklanıyor" dedi. Doğru söze ne demir? Türkiye'de pahalılık yazarların parabolaları, tekelciler, fazla para sahipleri olduğu apaçık. Ama Özal'ın demek istediği başka. O, pahalılıktan yakınmayıp, zengin millet olduğumuz için pahalılık var. Halkta para olduğu için her şey pahalı demeye getiriyor. Hem de nerede? Yüzde 60'ı asgari ücretli çalışan tekstil işçilerinin kongresinde...

Kim bu "zamcı" kerataller?

Türkiye'de görünüşe göre herkes zamlara karşı. Zamlar karşısında neye uğradığını şaşırın, ne yapacağını, nasıl yapacağını, ne yapıp içeceğini bilemeyen emekçi halktan söz etmiyoruz. Baksanıza Ticaret Bakanı "zam yapan eller kesilecek" diyor. Tekellere eski hizmetkarı yeni padişahı Turgut Özal "zamlara ne-

kani Nuh Kuşçuoğlu "Zamcılar" dediği kesimi uyarıyor. Sabancı'dan Koşar'ın da parabolalarının, tekelcilerin tümü zam yapanlara atıp tutuyor.

İğneden sürmeye, petrolden yurumuya varana kadar herşeye zam yapanlar bunlar olmadıkları göre, beralde as-

“gerekli” diyor. Tekellirin eski hizmetkârı yeni padışahı Turgut Özal’ı “zamlara” nâz eden tekelcilerin çamaşı o tükamaktan” söz ediyor. İstanbul Ticaret Odası Baş-

kanı Varol’a kadar herşeyi zamlı yapanlar bulunmadıklarına göre, herhalde aşağı-ya varınca kadar herşeyi zamlı yapanlar bulunmadıklarına göre, herhalde aşağı-

Bu nikah, Kıbrıs’ta bağışsızlık ilanı kadar sürpriz oldu

Türkiye basınıının tümünü günlerce meşgul eden Türkmen Soray Cihan Ünal aşkı, nihayet evliliğe sonlandı. “Reklamla, gerçekçi, yalandı” derken, Türk sinemasının “Taşsız kuralı”yla tiyatrodan sinemaya transfer olan Cihan Ünal ile evlendi. Gazeteler haberi, upki Kıbrıs Türk kesiminin bağışsızlık ilanı edilmişine olduğu gibi “sürpriz olay” başlığıyla verdiler. Oysa, Soray’ın evliliğini de upki Denktaş’ın bağışsızlık ilanı edilişi gibi sadece sağır Sultan’ın duymadığı kalmıştı.

Gidi işçiler! Bir de ölürsünüz ha?

İş kazalarında dünya birincisi Türkiye’imizde, geçtiğimiz hafta Karadeniz Ereğli’nin Kandilli bölgesindeki kömür ocaklarında bir göçük daha oldu. Üç işçi göçük altında kaldı. Soyunma odasında lambalarını bırakmamış oldukları arkadaşları tarafından görülmeseydi, kimse ne göçükten, ne de göçük altında kalanlardan haberdar olacaktı.

İşçilerin kurtarılması çalışmalarına 58 saat sonra başlandı. 23 yaşındaki İbrahim Karayus’un cesedi çıktı. İşçi Recep Aslan’la işçi Sadı Sevim bağın olarak bulundular ve kurtarıldılar. Bundan sonra ne mi oldu? İşçileri tazminat falan mı verildi sanıyorsunuz? Hayır, sadece 66 saat iş gelmedikleri bir saat yazılmış.

ÖZAL, LÜKS TÜKETİM MALLARININ İTHALINE YÜKSEK GÜMRÜKLE İZİN VERECEK

Parası olan Fransız konyayı da içebilecek

Parası olan Fransız konyayı da içecek

Ekşiler “parası olan dağdan aşır, fakir düz yolda şaşır” demişler. Gazetecilerin bildiriliğine göre, Özal hükümetinin ekonomik ilkeleri arasında lüks tüketim maddeleri ithalatının serbest bırakılması da yer alıyor. İthalatı serbest bırakılacak lüks maddeler arasında yabancı içki, sigara, çikolata, benzeri maddelerin de bulunacağı ayrıca bildiriliyor. Bir gazete bu haberi “parası olan Fransız konyayı da içebilecek” diye vermiş.

Astıyda yeni bir durum yok. Türkiye’de parası olanın, yediği içtiği, giydiği oldum olası yabancı malıdır. Özal bu işi açık ve meşru bir hale getiriyor, o kadar.

“Normal” zamlara birşey yok

Türkiye’de “anormal zamlar”la mücadele başladığı haber veriliyor. Zammın normalinin ne olduğunu, ne kadar olduğunu ise bilen yok. Halkın gerçekten de görülmüş boyutlara ulaşan zamlar karnesindeki çaresizlik ve öfkesinden korkan yetkililerin, örneğin cunatın Ticaret Bakanı’nın “vatandaşın kesesine azan-ın eller kesilecek” yolundaki sözleri de ilgi ve merakla karşılanıyor. Halk, acaba cunatların, 24 Ocak’ların, tekelcilerin, Koç’ların, Sabancı’ların elleri ne zaman kesilecek diye bekliyor.

Ayda üç file ile yaşayabilir misin?

Türkiye’de yapılan bir araştırmaya göre, asgari ücretle çalışan bir işçinin eline geçen aylık ücret ancak üç pazar fişisi doldurmayı yetiyor.

Asgari ücretle çalışan ve ayda eline net olarak 10 bin 975 lirası geçen evli ve iki çocuk sahibi bir işçinin 13 zorunlu gıda maddesinin kapsayacak pazar fişisi Beşiktaş’ta 3 bin 400, Eminönü’nde 2 bin 800, Markette ise 2 bin 700 liraaya doluyor.

Türk-İş’in yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye’de asgari düzeyde ücret alan emekçilerin gerçek sayısı 3 milyon civarında...

25 kişilik kadro için 1140 işsiz genç başvurdu

Manisa’da görevlendirilecek personelin 19’u hademe, 4’ü memur ve 2’si de şoför olarak istihdam edilecek...

Ali Koçman
TUSİAD Başkanı

“Türkiye’de işsizlik abartılıyor”

TRT Genel Müdürlüğü’nden Hitler’in anısına saygılarla

Geçtiğimiz günlerde, Türkiye’de bugüne kadar eşine benzerine sadece Nazi Almanyası’nda rastlanmıştır olan bir olay meydana geldi. TRT Genel Müdürü Macit Akman, televizyon için yapılmış ve 40 milyon lirası malomuş, bulunan televizyon romanı Kemal Tahir’in “Yorgun Satrap” adlı romanından yapılan TV filmi 17 Kasım günü yaykını açıldı. Yükseklen tepkiler üstüne de “seccat arzetti”: Buna “meccur edildiğini” ve yakını kararnının “yüksek yerlerden gelen bir heyetçe gerçekleştirildiğini” söyledi. Eh, böyle cunaya böyle TRT yakışır...

“Vatandaş uyanmadan Boğaz Köprüsü’nü biz satın alalım!”

İki uyanık kapkaççı

8 Aralık

● Milliyet gazetesi yazarlarından Metin Toker’ın üç aylık hapis cezası kesinleşti. Metin Toker, 14 Ağustos 1983 tarihinde Milliyet gazetesinde yayımlanan “uygulansa mutlakla mutsuz sonla bitecek senaryo” adlı yazısından ötürü mahkum olmuştu.

9 Aralık

● 30 sanıklı Antalya Dev-Yol davası sonuçlandı. Sanıkların 3’ü ömür boyu ve 8 sanık da 4 yıl 2’er ay ile 8 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırıldı.

11 Aralık

● Aralarında 22 eski bakanın bulunduğu 101 eski AP’li parlamenter topluca Doğru Yol Partisi’ne (DYP) katıldı. Parlamenterlerin DYP’ne katılması dolayısıyla bir demec veren parti Genel Başkanı Yıldırım Avcı, gerçek iktidar biz olacağız dedi.

● ANAP Genel Başkanı Turgut Özal’ın olması nedeniyle ABD Başkanı Reagan kendisine bir mesaj göndererek, “şahısım ve hükümetim sizi tüm gücümüzle destekleyeceğiz” dedi.

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 pünde bir Cuma günü çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Kardam Zentralsredaktion und An-schrift aller Verantwortlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Tel. 624 60 92 Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48, Sanktstr. 49. Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postcheckkonto Berlin-West Abone Koşulları: F. Almanya ve BatıBerlin’de 6 aylık (12 sayı) 30. DM, 1 yıllık (24 sayı) 60. DM. Tesisatlıklar: Fransa: Paris, Tel: 01-268 26 90, F. Almanya: Frankfurt, Tel: 0611-88 41 98, Belçika: Brüksel: B.P. 83, Hollanda: Amsterdam, Tel: 020-942323, İngiltere: Londra, Tel: 01-801 7048, Danimarka: Kopenhag, Tel: 01-707 506, İsveç: Stockholm, Tel: 08-367 576

ABD Ortadoğu'ya müdahalede İncirlik'i kullanabilecek

Cunta, Türkiye'yi Ortadoğu'da savaşın içine sürüklüyor

Çokuluslu Barış Gücü nedir?

Türkiye'nin "kolaylık sağlamaya" karar verdiği Lübnan'daki Çokuluslu Barış Gücü'nün bu ülkedeki Birleşmiş Milletler Barış Gücü'yle bir ilgisi yoktur. Bu birlikler ABD ve NATO'nun "barış gücüdür". Başlangıçta Fransız, İtalyan ve Amerikan askerlerinden oluşuyordu. Bu "Çokuluslu Barış Gücü" son aylarda ABD'nin Lübnan'a gönderdiği çok sayıda deniz piyadesi ile artık esas olarak sayısı 15-20 bine ulaşan bir "ABD ordusuna" dönmüş durumda.

Cunta Aralık ayının başında ABD ile yeni bir ikili anlaşma imalayarak Lübnan'daki ABD birliklerinin desteklenmesi amacıyla İncirlik üssünün ve Iskenderun limanının kullanılmasına izin verdi. Bu ikili anlaşmanın, ABD ve İsrail savaş uçaklarının Lübnan'daki Suriye, Fok ve Lübnan yurtsever güçlerinin mevzilerine sal-

dırdığı, ABD ile İsrail arasında ortak bir politik-askerel komutanlığı kurulduğu ve Ortadoğu'nun "Vietnamlaşmasından" söz edildiği bir döneme rastlaması, Cunta'nın Türkiye'yi Ortadoğu'daki savaşı esğine getirmesi ve bu savaşta ABD yanında katılmaya hazırlık biçiminde yorumlandı.

Kamuoyuna yapılan açıklamalara göre, bu ikili anlaşmaya, Lübnan açıklarındaki ABD donanmasının Iskenderun limanında konaklamasına, Lübnan'a gidip gelen ABD uçaklarının İncirlik Üssü'nden yararlanmasına ve askeri personelin buradan aktarılmasına olanak sağlandı. Türkiye Dişleri yetkililerinin "çok sınırlı bir yardım" diye tanımladıkları bu ikili anlaşmanın tam metninin ne olduğu konusunda hiçbir açıklama yapılmadı.

Soru sormayın

Yeni Başkan Turgut Özal gazetecilere "İncirlik konusunda bana soru sormayın, detayların bilgilirmeyi" derken, anlaşmanın imzalandığı haberi çok geniş çevrelerde ciddi endişelere yol açtı. SODEP Genel Başkanı Cermi Kartay, böyle önemli bir anlaşmanın "gizli delme" bir hükümet tarafından" karara bağlanmasını ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onayını sunulmuş olması eleştirirken, ileri cırcırlar bu anlaşmaya ABD Çevik Kuvetleri'nin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda yeni bir adım daha atılmış olduğuna işaret etti. ABD yönetiminin hiçbir kısıtı yapılmadan 715 milyon dolarlık askeri yardımı Türkiye'ye vermesinin aynı günlerde kesilmesi, olmasına ve Amerikalı Senatör Cadevilla'nın sözlerini hatırlatan aynı çevreler, ikili anlaşmanın ardından Pershing-2 atom roketlerinin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda gündeme gelme tehlikesine dikkatleri çekti. Hatırlanacağı gibi, Kasım ayı sonunda SİSAB'ın düzenlediği bir toplantı için İstanbul'a gelen ABD Senatosu Dışişleri Komitesi üyesi Dr. Angelo Cadevilla, ABD için önemli olan Ortadoğu sorununu ve roketler sorunu olduğunu hatırlatırken ABD'nin Türkiye'ye verdiği askeri yar-

Plân adım adım tezgâhlandı

25 EKİM Milli Savunma Bakanı Bayülken: "Tutumumuz Lübnan'daki Amerikan Barış Gücü'ne yardımcı olacak niteliktedir."

27 EKİM Değişen Bakanlık: "Hayır yanlış anlaşıldı. Türkiye Lübnan sorununda ABD'ye yardımcı tutum içinde değildir."

28 EKİM Değişen Bakanlık: "Türkiye'nin 'Lübnan'daki Amerikan Barış Gücü'ne ıkmal kolaylığı sağladık."

15 KASIM Kuzey Kıbrıs'ta bağışmazlık ilan edildi.

1 ARALIK ABD yönetiminin Cunta'ya 715 milyon dolarlık askeri yardım ver-

Eylül ayı başlarında Dişleri Bakanı Türkmen: "Lübnan'da halen kan gövdeyi götürüyor. Ancak ihtilaflar kalktığı zaman kolaylık sağlayabiliriz, şimdi değil."

Ekim ayı sonunda Savunma Bakanı Bayülken: "Lübnan'daki Amerikan Barış Gücüne 'yardımcı olacak' bir tutum içindeyiz."

Ekim ayı sonunda Dişleri yetkilileri: "Biz 'Çokuluslu Barış Gücü'ni başlatmış olacağız, ancak tutumumuz onlara Lübnan'a ilişkin yardımcı olacak değildir."

Kasım ayı sonunda Dişleri Bakanı Türkmen: "ABD birlikleri Lübnan'a

ÖYAYDAR Yorum

Sap samana karışırken

SU günlerde Türkiye'de olup bitenlerin en korkuncu, en tehlikeli, en acısı nedir diye soracak olursanız, sizlere şu cevabın vermeyeceğim: Örneğin "Vatan topraklarının sağdırın, savaşçı ABD emperyalizmine üs olarak verilmesi; ülkemizin Ortadoğu'yu kan ve ateş denizine çevirenlerin Allah'ın lütfu, havaalanı, ıkmal üssü haline getirilmesi" demeyeceğim. Veya "Elî kolu bağlanmış, zincire vurulmuş, tüm kazanlarını 40 yıl öncesine götürülmüş Türkiye işçi sınıfının satılma gücünün her gün biraz daha azalması, açıkla karşı karşıya bırakılması" da demeyeceğim. "Dökülen kanlar, darağaçlarındaki, işkence odalarında, zindanlarda can veren fidanlar; faşizmin demir parmaklıkları ardına kapalmış ülkemizin en yığıt, en aydın, en aydınlık insanları" da olmayacak cevabım.

SU günlerde Türkiye'de olup bitenlerin en korkuncu, en tehlikeli; asıl savaşmamız gereken düşman, yememiz gereken tehlike, aşmamız gereken engel, sapın samana bilinci olarak ve haince karıştırmaları. Yani en geri, en bilipsiz kesimlerden başlayarak aydın-hatta bir zamanlar-görce demokrat olan kesimlere doğru dalga dalga yükselen, yükseltlen bilipç sasması, bilipç bulanıklığı, faşist demagoji, kavram kargaşası. Akın kara, güzeline girkin, halkının hakkı, eğrinin doğru gösterilmesi salgındır.

"VATAN hainleri" diyor cuntabaşı. Başına fırtınayı geçirip, ya da tren penceresine kollarını dayayıp, kimbilir aynı karşısında kaç kez prova ettiği Atatürk pozlarıyla yığınları etkilemeye, kandırmaya çalışırken, onun ağzında gerçek vatanseverliğin adı vatan hainliği; vatani, halkı emperyalizme, tekellere satmanın adı vatan kurtarmak oluyor. Ve bu "vatan kurtaran sahte aslan", bu Pinochet'lerin, Franko'ların, benzerlerinin 1980'ler Türkiye'si modeli diktatörlük, allanıp pullanıp yığınlara kahraman olarak sunuluyor. Sap samana karışıyor, karıştıyor...

SİVİL yönetim, demokrasiye geçiş, 12 Eylül'ün sonu laflarından geçilmiyor gazetelerde. Sivilleşmeyi sivil ebişle giymek, demokrasiyi sandıklara birtakım kağıtlar atmak ve birkaç yüz kulağı büyük bir balona toplayıp adını Türkiye Büyük Millet Meclisi demekten ibaret sayılar: "ulusal egemenlik" kavramını sermayelerin kayıtsız, sarsız, emenliği ve diktatörlük alından zinciri yığılmaları, oligarşinin köyüğü kurallar çerçevesindeki o verme eylemi olarak görüler; 6 Kasım seçimleriyle, o seçimlerin cunta güdümli ve ıkmazlıktıdan ve hükümetiyle demokrasiye geçildiğini ileri sürüyor, ıleri sürmek kalmıyor, düşün bayram ediyorlar. En kısıtlı bir burjuva demokrasiyle bile arasında dağlar dağlar fark, nitel fark olan "faşizm" kavramı "demokrasi" kavramıyla eşleştiriliyor. Yığınların bilipçine böyle işlenmeye çalışılıyor. Sap samana bir kez daha karıştıyor...

SOSYAL demokratik yarı, sapın samana karıştırılmasının bir başka yüzü. Cuntanın, daha ilk günden "muhalefet" görevi verdiği, faşizmin resmî muhalefet Halkçı Parti sosyal demokrasiye ne SODEP'e, ne de kurulacak yeni bir partiyne veriyor. SODEP de, Halkçı Parti-

1 ARALIK ABD yönetiminin Cunta'ya 715 milyon dolarlık askeri yardım vermesi kesinleşti.

2 ARALIK ABD Dışişleri Bakanı yardımcısı L. Eagleburger: "Bir konuyu açılığa kavuşturmak istiyorum. Türkiye'nin Kıbrıs'ta tanınmasına karşıyız, ama hayatı önem taşıyan bir müttefik olduğuna da unutmamalıyız."

8 ARALIK ABD'nin Lübnan konusunda İncirlik Üssü'nden ve İskenderun Limanı'ndan yararlanmasını sağlayacak ikili anlaşma imzalandı.

12 ARALIK ABD yardımlarıyla Türkiye'de üretilcek F-16 uçakları ile ilgili anlaşma hazır.

Kasım ayı sonunda Dışişleri Bakanı Türkmen: "ABD birleşik Lübnan hükümetinin içişleri üzerine Lübnan'dadır, Türkiye'nin de 'anısı' bazı kolaylıklar sağlanmasında sakınca yoktur."

Aralık ayının ilk haftasında Evren: "Ortadoğu büyük devletlerin çatışma alanı olabilecek patlamalar anında görülüyor. Bunları önlemek için biz Türkiye olarak elimizden geleni yapmaya hazırız."

8 Aralık'ta Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü N. Akman: "Lübnan'daki ABD birliğine destek için İncirlik'te bir transit terminali kurulacak. Sağlanan kolaylık çok 'anısı' ancak 'özü' bir askeri öneme sahiptir."

Son bir ayda yaşanan gelişmeler ve rakıllar sorunu olduğunu belirttik ABD'nin Türkiye'ye vermesi askeri yardımlara değinmiş ve "Biz Türk ordusuna modernleşeceğiz, ama Türkiye'ye nükleer rakat yerleştirilmedikten sonra bu neye yarar?" demişti.

Rastlantı mı?

Kuzye Kıbrıs'ta bağımsızlık ilan edilmesinin, ABD askeri yardımlarının karara bağlanmasının, F-16 savaş uçağı projesinin kesinleşmesinin ve İncirlik üssü ve İskenderun limanı konusundaki ikili anlaşmanın imzalanmasının peş peşe aynı tarihlerde gerçekleşmesi, Cunta ile ABD yönetimi arasında politik ve stratejik konularda bir dizi uzun vadeli anlaşmanın bağlandığını gösterdi.

min resmi muhabire Halkçı Parti sosyal demokratlığı ne SODEP de ne de kuralcılık yeni bir partiyi vermiyor. SODEP de, Halkçı Parti de, Tunç'un ardı Ecevit destekli kuralcılık yeni partisi de sosyal demokratlık yarışındalar. Ve sosyal demokratların en hası (I) olan Halkçı Parti'nin Başkanı Calp, "Atom Füzerleri Türkiye'ye de yerleştirilmeli" diyerek, Avrupa ölçülerinde en sağ ve faydalı partiler saflarında yer alıyorken. Diğer sosyal demokrat İddialara gelince, onların da ilk hedefleri ve birbirlerine düştükleri nokta, komünizm en iyi kimin engelleyebileceği... Sap samana bir kez daha kanıyor.

BUGÜN Türkiye'de, bütün değerler ve kavramlar, haince ve bilinçli olarak, faşizm ve onun ardındaki uluslararası gerici tarafların ters çevirmektedir. Faşizme ve baskıya "demokrasi", siyasal sağa "sol" veya "sosyal demokrasi", vatanseverliğe "vatan hainliği", satılmışlığa "vatan kurtarıcılığı", işbirliğine, uzlaşmaya, daymacılığa" "diren bir millet, üç maymun misali konuşmayan, duy-mayan, görmeyen bir halk, zincirlerinin bile farkına varmayan, hainleri "vatansever", faşistleri ve onların kuklalarını "halkın temsilcileri" sayan insanları yapıyor bir ülke yaratılmak istenmektedir. Çünkü, elindeki tüm baskı ve propaganda araçlarıyla bunu gerçekleştirmeye çalışan iç ve dış gerici, tutunabilmek için, ömrünü uzatabilmek için başka çaresi olmadığını bilmektedir.

BAŞARILIRILAR mı? İşte cevabının bir bölümü de bizlere bağlı olan hayatı soru...Yığınlar elimizdeki tüm olanakları kullanarak siyasal ve günlük gerçekleri götürmeyi bilirsek; bu yalan ve bilinç bulundurma ağıni önce kenarından köşesinden, sonra tümüyle yırtmasını başarabilirsek; demokrasi güçlerinin birliği sağlayarak bugün için umutsuzluğa kapılmış aydın kesimlere yeniden savaşım gücü aşılayabilirsek, başaramazlar. Yığınların sapla samanı ayırabilmesinin bir yanı kendi deneyimleriyle öğrenmeleriyse, öteki yanı onların daha aydınlık görmesini sağlamak, onlarla birlikte, onların bir adım önde faşizme karşı demokrasi savaşımını götürebilmektir. Türkiye demokrasi güçleri sapla samanın karıştırılmasına izin vermemek, faşizmin sivil elbiseyle yan gelip yatmayı tasarladığı yunusak döşegli faşizme ölümlü döşegli haline getirmekle yükümlüdür. Ve "demokrasi güçleri" dedimiz şey, senden, benden, Ayşe'den, Mehmet'ten, hepimizden oluşmaktadır.

"Beşi bir arada": Evren, Celasun, Ersoy, Şahinkaya, Tümer - Bakalım 6 yıl daha gülebilecek misiniz?

1990'a kadar iktidarın gerçek sahibi gene Cunta!

Meclis Başkanlığı'na beklenenin tersine, Uluşu'nun değil de Anavatan Partisi'nden Karaduman'ın seçilmesi ve ardından da Özal'ın Cunta tarafından başbakan yapılması boyalı basında "generallerin iktidarı sivilere bırakması" ve "demokrasiye geçiş" olarak gösterilirken, gerçek iktidarı 1990 yılına kadar Cunta'nın elinde kalacağı gerçeği saklanmaya çalışıldı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık divanı-nın oturuşu 7 Aralık gününden itibaren Anayasa'nın Geçici 2. Maddesi uyarınca "Millî Güvenlik Konseyi" adını taşıyan Cunta'nın baş generali "Cumhurbaşkanlığı Konseyi" adını aldı. Anayasa'nın aynı

geçici maddesi uyarınca 1989 yılının sonuna kadar bu makama elinde tutulacak olan Cunta böylece, 12 Eylül 1980 tarihinden 1990 yılına kadar ki 10 yıllık bir dönem boyunca gerçek iktidarı kendi elinde tutmuş olacak.

Cumhurbaşkanı olan Kenan Evren'in başkanlığında "Cumhurbaşkanlığı Konseyi", Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin çıkartacağı ya da değiştirilecek bütün kanunları gözden geçirmeye yetkisine sahip olacak. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, "Cumhurbaşkanlığı Konseyi" adını taşıyan Cunta'nın kabul etmediği bir Anayasa değişikliği yapılabileceği için 400 milletvekilinden 300'ünün Cunta'ya açık karşı karşıya gelmeye göze aldığı değişiklik yönünde oy kul-

lanması gerekecek. Bu durumda bile Kenan Evren'in bu Anayasa değişikliğini "halk oyna" sunma yetkisi olacak.

Cunta'nın kurduktuğu üç partiden başka partinin temsil edilmediği bugünkü Meclis'in ömrü, Anayasa'nın 77. maddesine göre 1988 yılının sonuna kadar 5 yıl sürecek. Seçimlerin erkene alınabilmesi Cumhurbaşkanlığı Kenan Evren'in buna karar vermesine bağlı olacak.

Bunların dışında Kenan Evren, Yüksek Öğretim Kurulu Yürütme ve Üniversite Rektörlükleri, Anayasa Mahkemesi Üyeleri, Danıştay Üyelerinin dışında birinci, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Başsavcılık, Askeri Yargıtay Üyeleri, Savcılar Yüksek

Kurulu Üyeleri tek başına seçme yetkisini elinde tutuyor. Ayrıca kendisinin atadığı kişilerden oluşan Devlet Denetleme Kurulu'na meslek kuruluşları, işçi sendikaları, dernekler denetletirebilecek.

Anayasa'nın 118. maddesine göre kurulacak olan ve Cumhurbaşkanlığı Kenan Evren'in başkanlığında Genelkurmay Başkanı ve Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı'nın da içinde yer aldığı Millî Güvenlik Kurulu, "Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması" konularında kararlar alabilecek ve Hükümet bu kararları "İncelikli dikkate almak" zorunda olacak.

Yüksek Hakem Kurulu'nun belirlediği toplu sözleşmeler 1985'e kadar yürürlükte tutuluyor

Türkiye işçi sınıfı, cunta, tekelci sermaye, sarı sendika kışkırtmada

Cunta'nın sözde meclis'inin toplantıda ve demokrasiye geçiş nararalan atıldığı şu günlerde, faşizmin Türkiye işçi sınıfı üzerindeki amansız baskısı her yönden sürüyor. Türk-İş, Aralık ayında yapılacak Genel Kurul'unu hazırlanırken Türk-İş üst yönetimi Yüksek Hakem Kurulu (YHK)'na karşı müzminleşmekte yetiniyor. İçişleri elini kolunu bağlayan, tüm ekonomik savaşım olanaklarını elinden alan yeni sendika, grev ve toplu sözleşme yasalarını oldu bitti kabul eden Türk-İş üst yönetimi, yüzbinlerce işçinin sendikası ve toplu sözleşme olanaklarından yoksun bırakılmasına da göz yumuyor.

Cunta döneminde işçi ücretlerini sermaye fahişalıkları düzeyinde tutma amacıyla işveren ve hükümet temsilcilerinin açtığı kadrolu kuruluş olan YHK'nun görev süresi Cunta Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi görevi başlatıldığı zaman sona erecek ve bundan sonra toplu pazarlık düzeni başlayacaktır. Ancak geçtiğimiz günlerde yapılan açıklamaya Yüksek Hakem Kurulu'nun geçtiğimiz yıllarda bağlatıldığı işçilik toplu sözleşmelerinin süresinin 1985 ortalarına sona ereceği, buna göre YHK'nun 1984 yılı için ücret zamlarını da be-

Yüksek Hakem Kurulu'nun görevi "Meclis Başkanlık Divanı oluşunca" sona ermesi gerekiyor. Ancak YHK'nın bağlatıldığı sözleşmelerin 1985 yılı ortasına kadar yürürlükte kalması olanaklı

lirleyeceği, YHK başkanı ve işçileri aç bırakmakla ünlü Naci Yarık tarafından bildirildi. Cunta yasalarına göre bile, Meclis çalışmaya başladığında serbest toplu sözleşme düzenine geçmeleri beklenen ortalamı 700 bin kadar işçinin kaderleri, böylece 1984 yılı boyunca, hatta kimi işkollar için 1985 ortalarına kadar, açmaz. YHK'nun eline bırakılıyor. Bu işçiler fiilen serbest toplu sözleşme yapamaz duruma sokuluyorlar. Böylece, pekok sendika 1985 yılına kadar işverenle toplu pazarlık yapamayacak. Bu sendikalar arasında Türk-İş'e bağlı Tek Gıda İş, Tes-İş, Yol İş, Harp İş, Demiryolu İş, Likat İş, Seker İş, Tarm İş, Basın İş, Maden İşçileri Sendikası gibi sendikalar da vardır.

Türkiye işçi sınıfının, toplumda gerçek bir güç olduğunu ekonomik ve siyasal savaşımıyla göstermeye başladığı dönemde -ve bir ölçüde de bu yüzden- gelen aksır diktatörlüğü, işçi sınıfının, mekçilerin on-

larca yıllık kazanımlarını bir anda yoketmiş, grev ve toplu sözleşme hakkı ortadan kaldırılarak, uzlaşma Türk-İş dışında kalan ve yüzbinlerce işçiyi barındıran DISK ve kimi sendikalar kapatılmış, işçi sınıfının eli kolu bağlanmış ve bu süreç içinde, tüm faşist rejimler altında olduğu gibi, işçilerin satılmasına güçlerini resmi makamlara gözyüzde 50, aslında çok daha büyük düşüşler kaydedilmişti. Emperyalist makamların, örneğin İMF'nin ve başı darda olan Türkiye tekeli sermayesinin emirlerine göre Cunta tarafından uygulanan bu işçi politikasının zoru içindeki masası Yüksek Hakem Kurulu'na yö. İşçilere yönelik tüm kirlî işler, işçilerin açığı mahkum edimele hep onun eliyle gerçekleştirildi. Arada çıkanları yeni grev, toplu sözleşme ve sendikalar yasaları işçi sınıfının kazanımlarını en az 30 yıl geriye götüren, elini kolunu bağlayan faşist nitelikli yasalar. Türk-İş üst yönetiminin hiçbir savaşım verme-

den kabul ettiği, bugün ise Türk İş Başkanı Yılmaz'ın "ne yapalım o zaman şartları çok nazikti öyle davranmak zorunda kaldık" diyerek kendisini savunmak zorunda kaldığı bu yasalarla, görünüşte "demokrasiye" geçilecek, işçiler yeniden hür sendikal düzene girebileceklerdi.

Son günlerin gelişmeleri, bu konuda da, artık görüldüğü kurtarılmaya bile ihtiyaç duyulmadığını açıkça gösteriyor. Yeni Toplu Sözleşme yasasında da yer alan Yüksek Hakem Kurulu'nun, henüz de bugünkü başkanı ve yapıyla aynen kalacağı, kalmakla yetinmeyecek, yasada belirtildiği gibi "taraf- lar arasında uzlaşma olmaması" veya "grev- lin hükümet tarafından engellenmesi" vs. gibi hallerde toplu sözleşmeleri, aynen bugün olduğu gibi kendi bilgilerine -yani sermaye- nin bildiğine- bağlatılacağı görüldü. Yine faşist özü yeni grev yasasının, grev kullanılmaz bir hak haline soktuğu, ve grev engellemesi ve yasaklaması için hükümet bir burjuva demokrasisinde rastlanmayan ölçülerde yetkiler getirdiğine göre, işin aslında, bundan böyle işçilerin ücret zaman ve diğer toplu sözleşme maddeleri, faşizmin ve tekelcinin masası Yüksek Hakem Kurulu'na belirlenmeye devam edecek.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu Türkiye hakkında soruşturma açtı

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu 6 Aralık günü Strasbourg'da yaptığı toplantıda, 5 Avrupa ülkesinin (Fransa, Danimarka, Norveç, Hollanda, İsveç) başvurusu sonucunda Türkiye hükümeti hakkında soruşturma açmaya karar verdi. Bildirildiği gibi Temmuz 1982'de 5 Avrupa hükümeti Cunta'yı, Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu'nun ikinciye yasakları ve adil bir yargı güvencesi getiren düşüncesi, söz ve toplantı özgürlüklerini koruyan maddelerini çiğnediği gerekçesiyle İnsan Hakları Komisyonu'na şikâyet etmişlerdi.

Birkaç ay sürebilecek olan soruşturmanın sonuçları Avrupa Konseyi Disiplin Bakanları komisyonuna sunulacak. Bu sonuçları Cunta'ya hiçbir olumsuzluk olmaksızın Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden çıkarılması yolunda yeni bir adım atılmış olacak. Hatırlanacağı gibi, Avrupa Konseyi üyesi 21 ülkenin parlamenterleri geçen Eylül ayında aldıkları bir kararla 6 Kasım'da yapılan seçimlerin sonucunda oluşan meclisi "gayri meşru" sayıp bu meclisten seçilecek delegasyonun önümüzdeki Ocak ayında yapılacak toplantıya sokulmamasına karar altına alarak, Türkiye'nin konsey üyeliğinden çıkarılması için ilk adımı atmışlardı.

Öle yandan Avrupa parlamentosu da Türkiye'de insan haklarının durumu konulu yeni bir rapor hazırlıyor. Bu raporun hazırlanmasıyla görevli komisyon önümüzdeki Şubat ve Mart aylarında basın açık oturumları yapacak. Bu oturumlara, ifade vermesi için çağrılacak Türkiye hükümetinin yanı sıra, Uluslararası Af Örgütü ve Avrupa'daki Türkiyeyi ögürlerin temsilcileri de katılacaklar.

Türk-İş sendikalarından eski yöneticiler işbaşında kalmayı becerdiler

Türk İş'te şimdilik ne hamam, ne tas ne tellaklar da değişti!

Şu günlerde, Cunta'nın Sendikalar Yasası'nın gerekleri yerine getirilerek bir yandan yasının "faşist nitelikli" diye açığıyor, bir yandan da Türk-İş üst yönetiminin işçi düşman, sermaye ibrikçisi yapıldı, geniş işçi kitlelerine bir kez daha "maalm" oluyor. Yeni Sendika Yasası'na uyabilmek için, Türk İş içinde önemli görünen değişimler yaşanmaktadır. Tüm Türk İş sendikaları şu günlerde genel ku-

şaldı, ama artık şimdiki sıra birde" anlamına gelen sözler etti. Ancak ne gibi bir sendikal savaşım perspektifi savundukları konusunda hiç bir şey söylemedi. Genel Başkanlığı şimdiden "canta kelliği" gören Şekvet Yılmaz, daha çok tescil iste-

çelik gibi faşist ilişkileri daha da pazarı çıkması birini getirmek hesabında. Bu yüzden Sadık Sile kongre kongre doluşu ginalı cendikalar yeniden Türk İş Genel Sekreteri olmaya çalışıyor. Çok da umutsuz değil. Her aksır darbe sonrası otu-

na, Cunta'nın ve Çalışma Bakanlığı'nın sendikaları yeni işçi kaptırıcı fiilen yasaklayacak, keza sendikaların istifaları da öylesiye karar ve kararnamelemlerin kalkışı bekleniyor -sendikali savaşımı alan DISK'in bilinciyle tabandan ve azından şimdiki becerilebildiği kadar uzak tutuldu. Bu anda Likat İş, Kongresi sırasında DISK'li işçilerin durumlarını ne olacağına ilişkin bir soruyla yanıtlayan Şekvet Yılmaz utan-

şekle görünen değişimleri yaşayacaktır. Tüm Türk İş sendikaları şu gülerken genel kurullarını yapıp, 21 Aralık'ta yapılacak Türk İş Genel Kurulu'na hazırlanırlar. Bunun yanı sıra ve bundan da önemlisi, Türk İş'in en büyük sendikaları, yeni yasının gereği olarak "federasyon tipi" sendikaların "ulusal iş" Türk Federasyonu özüne bir diğ iş düzenleme çabasında. Vol 15, DİY 15, Türkiye Maden İşçileri Sendikası, Metal İşçi sendikalarının hepsinin "federasyon" tipi örgütlenmesi olduğu gözönüne alınır, yeni düzenlemelerin kapsımını şekle olacağı anlaşılıyor.

"Yeni dönem" sendikal etkinlikler öncesinde, Türk İş sendikaları içinde amansız bir kolkuk kaygısına tanık oluyoruz. Geçtiğimiz günlerde bu kolkuk kaygısı, bir kaç aşından aşmıştı, hayasızca ve gözler önünde sürüldü. Bir kere üç yıl aradan sonra, hemen her biri ağır suçlarla karalanmış, diğ iş boyunca Cunta'ya boyun eğip, dümaksızın akan işçi sendikası keskenlerinden bol bol yararlanmış işçi liderleri" suç başkalarına atma yarısına girdiler. İkinci bir genel kurulun belki de Türk İş sendikaları içindeki son "rahat" kongreleri olacağını bilincindeydiler. DISK üyesi işçilerin Türk İş sendikalarının çatısı dışında bırakmaya çalışılan ve şimdiki bütün kısmen başarın Türk İş'in ayrı yönetimleri, bir sonraki genel kurullarda aynı olanağı elde edeceklerinden emin değildiler, bu yüzden de şimdiki dikenin güb bahşesinden olabildiğince yararlanma hesabı yapıyorlardı.

Hamam, tas ve tellaklar

Yukunda sözünü ettiğimiz "hesap"tan, büyük ölçüde "tuttuğunu" söylemek yanlış olmaz. Türk İş Sendikaları'nın genel kurullarının hemen tümünde eski yöneticiler bir eksik, işi fazlasıyla işbaşında kalmayı becediler.

Türk İş Genel Kurulu öncesinde arda- da toplanan işçi sendikalarının genel kurullarında Genel Başkan Şevket Yılmaz işi Genel Sekreter Sadık Şide'nin, hiçbirini kaçırmasızın kongreleri katıldıkları ve mutlak birer konuşma yapıp kıl göz- lendi. Bunlara yer yer Kaş Özdemir, Orhan Erpelik gibi üst yönetimin petesinin öteki üyelerinin de katıldığı görüldü. Kongrelerdeki konuşmalarında Şevket Yılmaz genel olarak "piskinlik vurma" yolunu seçti. Üç yıl boyunca cunta ile tam bir işbirliği ve uyum içinde oldukları- nı gözlerden uzak tutmak mümkün olma- dığından Yılmaz'ın başka da çare yok tuşu bebelli. Yılmaz tüm konuşmalarında "bunca zaman sustuk, susmak zorunda

nel Başkan" şimdiden "çanta keklik" diye Şevket Yılmaz, daha çok kendi iste- diği "ekibi" yönetime getirmek için ma- nevra geçiriyor.

Bu manevralardan dolaysız etkilenen Türk İş sendikaları Sadık Şide, Türk İş'in, Halil Tunç'tan sonraki değişim (?) genel sekre- teri ve her askeri darbe sonrası hükü- metlerinin "DISK" bakanı Sadık Şide için bu kaç papuç pahalıya benziyor. Şevket Yılmaz tam avucunda tutamadığı Sa- dık Şide yerine Kaş Özdemir gibi yıllar- mış bir san sendikacıyı yada Orhan Er-

Sekreteri olmaya çalışıyor. Çok da umu- şu değil. Her askeri darbe sonrası onu bakanlık koltuğuna oturtan "devletin gizli çekirdeği"nin bu kez de desteklemesi işi sürpriz değil ve Yılmaz'ın da bunu benim- semesi için hiç bir neden yok. Bilindi- ği gibi bu ve benzeri kayıplar değişleri Türk İş üst yönetimi için adeta bir gelenek.

DISK'li işçiler

Bu arada Türk İş üst yönetiminin açık talimatları ile tüm Türk İş sendikaların kapıları DISK üyesi işçilere kapatıldı. Bu-

Türk İş çetesinin iki elebaşı

ŞEVKET YILMAZ
Genel Başkan

SADIK ŞİDE
Genel Sekreter

Türk İş'in başına Tekstil Sendikası'n- dan geldi. Ancak kendisi eski bir kö- mürlü idi. Şevket Yılmaz profesyonel sendikacı. Türk İş içindeki gerici kanat- ların lideri olarak tanındı ve yükseldi. Özellikle Bursa'daki Sümerbank'a ait tekstil işyerilerindeki "işçi aristokrat- ı"nın lideri olarak tanındı ve yükseldi. Özellikle Bursa'daki Sümerbank'a ait tekstil işyerilerindeki "işçi aristokrat- ı"nın lideri olarak tanındı ve yükseldi. Özellikle Bursa'daki Sümerbank'a ait tekstil işyerilerindeki "işçi aristokrat- ı"nın lideri olarak tanındı ve yükseldi.

Sadık Şide, Seydi Demirsoy'un ölümünden sonra Türk İş üst yönetimi yeniden düzenlenirken Genel Sekre- terliğe getirildiğinde adını, Şevket İş Sendikası çevreleri dışında pek az kişi duymuştu. Şevket İşçileri, binlerce işyeri fabrikalarında çalışan işçilerin sendikası örgütü olarak kuruldu. Ancak işyeri fabrikalarının bordrolarında sadece iş- çiler yer almaz. Kendilerine devlet me- murları statüsü tanıyanları MIT'in savil kanadının üst düzeydeki görevlilerinin geçim ve gelir sorunları, onların geneli- kle Jokey Kulübü, kimi Etilbank kululus- lu ve çoğunlukla da Şeker Şirketi bordrolarına yansıtmalarıyla çözümlenmiştir. Bu görevlerinden profesyonel sendikacılarla yoniden ya da yönetimler de vardır tabii. Sadık Şide'nin bir özelliği daha var: Her askeri darbeden sonra mutlak bakan olu- yor. İşçileri ilgili kıl bir bakanlığın başına geliyor. 12 Mart'ta da, 12 Ey- lül'de de bu böyle oldu. Acaba gözü- dekiyleleriyle yeniden seçilecek mi?

ve Avrupa'daki Türk İş örgütleri temsilcileri de katılacaklar.

TIKB'nin üç yöneticisi işkence ile biri de kurşunlanarak öldürüldüler

Genel Kurul sonrası

Türkiye Postası'nın daha önceki sayı- larında aktarıldığı gibi Sendikalar Yasası bu konuda bir dizi kısıtlama getiriyor. Sözleşme yapma yetkisini, işkolu- nu işçilerin en az yüzde 10'unu temsil eden sendikaların tanımın bir hak olması, söz- konusu temsil gerekçesi olup olmadığına iş hükümetin tam denetimindeki Bölge Çalışma Müdürlükleri'nin karar verecek oluşu bu kısıtlamalardan biri. Bunun yanı- sıra Yüksek Hakem Kurulu'nun hukuk- sal varlığını sürdürmesi ve anlaşmazlığa düşülen toplu sözleşme görüşmelerinde bağlayıcı karar verme yetkisini elinde tut- ması daha da önemli bir anti-demokratik gelişme olarak öne çıkıyor. Yüksek Ha- kem Kurulu'nun bu işlevi yaklaşık 1968 yılından beri TİSK (Türkiye İşyeri Sen- dikaları Konfederasyonu) tarafından sa- vatulagelen ve 15-16 Haziran Bütün İş- çiler Direniş'i'nin nedenlerinden birini olus- turan "Mecburi Tahkim Sistemi"nin fiilen yaşama geçirilmesi anlamına geliyor. Yani çoğu kez göstermelik bir toplu sözleşme görüşmelerinde arındırık anlaşmaz- lığa düşülüp, Yüksek Hakem Kurulu tara- findan yeniden verilecek 12 Eylül sonra- sindaki uygulamaların bir anlamda "ku- rumlaştırılması"...

Keza sendika seçme özgürlüğünden, sendika işçi demokratik hakları kullanabi- leme özgürlüğüne kadar bir dizi, çok ağır kısıtlama altında başlayan "Yeni sendika yasayın dönemi" beşelli ki çok sert ve amansız bir çatışmaya sahne olacak. Bir yanda Türkiye işçi sınıfı, karşı tarafa ise Türk İş üst yönetiminin tekelere, işyer- lerinin sendikal örgütlerinden hükümete kadar uzanan genişlik güçleri... Savayım sonu tarihsel olarak belli. Henüz belki olmayan, o sona ulaşmaya kadar geçecek olan süreç.

● Öldürülenlerden biri 12 Eylül'den önce Federal Almanya'ya gelmiş ve siya- sal sığınma isteminde bulunmuştu. Ancak daha sonra Türkiye'ye döndü ve yakalandıktan sonra Kayseri'de iş- kence ile öldürüldü. Ölümü ailesine "İnhar etti" biçiminde yansıtıldı

Çeşitli sıkıyönetim mahkemelerinde sürmekte olan Türkiye İhtilali Komünis- teri Birliği (TKİB) örgütüne ilişkin davalardan edinilen bilgilere göre, bu örgütün yönetim kademelerinde yer alanlardan biri idama mahkum edildi, üç işkence sonu- cu öldürüldü, biri ise yakalandıktan işçi düzenlenen "operasyon" da vurularak öldürüldü. Öteki yöneticilerinden bir bölü- münün ise yurtdışına kaçmayı başardıkları öğrenildi.

TIKB yöneticilerinden Mustafa Altınca yakalanması ile ilgili operasyon sırasında kurşunlanarak, Mehmet Terzi Ankara Ma- mak, Bayan Songül İstanbul 1. Şube, Mustafa Alp de Kayseri'de işkence sonucu öldürüldüler. Öldürülenlerden Mustafa Alp, 12 Eylül öncesinde Federal Almanya'ya gelmiş ve siyasi sığınma başvurusunda bulunmuştu. 12 Eylül darbesinin ardın- dan yeniden Türkiye'ye dönen Alp, Kay- seri'de yakalandı ve işkence sonucu öldürüldü. Ailesine intihari ettiği bildirildi. Ni- tekim bu amaçla ailesine resmi bir telgraf çekilecek, "İnhar etmiş bulunan ölümünüz Mustafa Alp'in cesedini almaz..." denil- di.

TKİB yöneticilerinden Aziz Kul Ankara 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nce ölüm cezasına çarptırıldı. Halen yurtdışın- da bulunan TKİB yöneticilerinin aileleri- nin ise ağır baskılar altında tutuldukları öğrenildi.

28 Kasım sabahı **Hürriyet** gazetesinin İstanbul'daki merkez binasının ilan bölümüne bir genç girdi. Gazeteye bir ölüm ilanı vermek istiyordu. İlan metnini bıraktı. Adresini sordular, yazdılar. İlan bedelini ödedi ve ayrıldı. Ertesi gün, 29 Kasım tarihli **Hürriyet** gazetesinin ölüm ilanlarına ayrılan 15. sayfasındaki 22 ölüm ilanı arasında, sayfanın sol alt tarafında, 6 cm. eninde ve 6 cm. yüksekliğinde şöyle bir ilan okunuyordu:

"VEFAT"

"81 yıllık onurlu yaşamının, 61 yılını bu uğraşa adanmış bütün insan, öğretmen MARAT İSMAIL'İ yitirdik. Acmız derimiz. Ondan öğrendiklerimiz bizlere, BİLEN'in genç kız ve oğullarına yol gösteriyor. DOSTLARI."

30 Kasım tarihli **Tercüman** gazetesine, "Utannmazların cefkeli!" başlığı altında, birinci sayfa olarak, "TKP, Türk basınına ilan verip İsmail'i övdü" diye kıyamet koparıyor. Aynı zamanda, iki yıl önce, 9 Kasım 1981 tarihli **Tercüman** gazetesinde, İ. Bilen'in parti adını "Marat" olduğunu açıkça yazdıklarını hatırlatarak "çok ustaca hazırlanan masum görü-

İlanı veren kişi yakalanırsa "halkı isyana teşvik" suçundan yargılanacakmış!

Cunta, İ. Bilen'in ölüm ilanı yüzünden Hürriyet'i kapattı

nüslü bu ilan"ın "gerçek" yüzünü farkedemeyen **Hürriyet** gazetesini de cuntaya "ihbar" ediyordu.

Tercüman gazetesine "telaslanmakta" hakkı olduğu. Ölüm ilanının metni, Türkiye Komünist Partisi (TKP) Merkez Komitesi'nin, Parti Başkanı İ. Bilen'in 18 Kasım günü geçirdiği bir ameliyattan sonra kalp yetmezliği nedeniyle yaşama gözlerini kapamayı üzerine yayınladığı bildiriden alınmıştı. TKP Merkez Komitesi'nin İ. Bilen'in ölümü üzerine yayınladığı bildiri şu sözlerle son buluyordu:

"...emekçilerin çıkar uğrunda sınıf düşmanlığa karşı ödünlessiz savaşması Bilen yoldaşın öğrenen tüm Türkiyevi komünistlerin acısı büyüktür. Parti öğretmenini yitirdi. O'ndan öğrendikleriyle uykuya ulaşacaktır. TKP'nin üyeleri! Bilen yoldaşın kızı ve oğulları! Yoldaşımız Bilen'in anısını yükseltmek için 5. Kongre çizgisinde saflarımız daha da sıklaştırsın!"

Tercüman gazetesinin "yayıncısı" partinin gün İstanbul Şikayeti Komutanlığı bir bildiri yayınlıyarak **Hürriyet** gazetesinin "basım, yayım ve dağıtımının

ikinci bir emre kadar" süresiz olarak yasakladığını duyurdu. **Tercüman** gazetesine yayını ikinci gün de sürdürdü. "Bilen'in vefat ilanı veren aramızın" başlığı ile gene birinci sayfadan verilen habere göre, ilanı veren "birpani kılıklı TKP militanının" verdiği adreste oturmadağı, adresi "kasden yanlış verildiği" anlaşılmıştı. Kimliği henüz belirlenemeyen "TKP militanları" hakkında, "kanunun suç saydığı fiili övmek ve halkı isyana teşvik" suçundan soruşturma açılmıştı. İstanbul Şikayeti Komutanlığı'nın **Hürriyet** gazetesine ile ilgili açtığı soruşturma da devam etmekteydi.

Tercüman gazetesine hem "komünizm düşmanlığı" yapmak hem de rakibi **Hürriyet** gazetesine saldırarak "bir tayla iki kuş vurma" isterken milyonlarca kişinin İ. Bilen'in ve TKP'nin adını bir kez daha duymasına hizmet etmiştir. Gazetelerin kopardığı yazarları alayla izleyen öğrenciler ve demokratlar, "Cunta Hürriyet'i kapatmaya kadar **Tercüman** Gazetesini kapatsaydı ya" demekten kendilerini alamadılar.

Bilen ve Hayrullahoğlu Batı Avrupa'da düzenlenen toplantılarla anıldı

Köln'deki toplantıya 1200 kişi katıldı

Kasım ayının sonlarında Batı Avrupa'nın alt ülkesinde düzenlenen çeşitli toplantılarla TKP Başkanı İ. Bilen ve geçen Kasım ayında işkenden öldürülen TKP Merkez Komitesi üyesi Mustafa Hayrullahoğlu anıldılar. Köln, Kopenhagen, Stockholm, Atina, Londra ve Basel kentlerinde yapılan toplantılardan en yığnalsı 1200'den çok kişinin büyük bir coşkuyla katıldıkları Federal Almanya'nın Köln kentinde düzenlenen toplantı oldu.

26 Kasım günü saat 19'dan 23.30'a kadar süren toplantıya Federal Almanya'daki Türkiyevi demokratik örgütlerin temsil-

derdikleri mesajlar da okundu.

Hayrullahoğlu'nun arkadaşası Sıtkı Coşkun'un, DKP Yönetim Kurulu üyesi H. Lang'in, Hayrullahoğlu'nun eşi ve savaş arkadaşası Ayınur Hayrullahoğlu'nun, Maden İş Genel Başkanı Mehmet Karaca'nın konuşmacı olarak katıldıkları toplantı, TKP'nin 5. Kongresi'nde kabul edilen

parti politikası açıklandı. Federal Almanya'nın bütün bu gelirlerini "güçlü olarak gelişmiş 1200 kişinin "5. Kongre, daha güçlü TKP" belgisiyle katıldıkları toplantı, İ. Bilen'in ve M. Hayrullahoğlu'nun anısı önünde, TKP'nin 5. Kongresi'nin kararlarını yaşama geçirmek için savaşılacağına karar alındı.

AYDIN ENGİN Tirmik

İhanetin kibarcası

Besbelli bu numara Osmanlı savyandan mıkas. O sayrada her türlü melanet, halt, cinayet, halklara ve kullere yönelen her türlü saldırdımdırlası pek masum sözcüklerle dile getirilmişti. Padişah etemdimiz hazretleri, sadık sadrazamın kellesi-

Bunca sözün peden etti, bunca

dar süren toplantıya Federal Almanya'daki Türkiye'den demokratik örgütlerin temsilcilerinin yanı sıra, **Kürdistan Öncü Partisi**, **KKDK**, **TİP**, **TSİP**, **Kürt Halk Evi** temsilcileri, **Alman Komünist Partisi** Yürütme Kurulu üyesi **H. Lang**, partinin **Kürt örgütü** temsilcisi, **Portekiz** ve **Yunanistan** Komünist Partilerinin dostlarının temsilcileri ve **TUDEH** temsilcisi de katıldı.

Gecenin kültür bölümünde **Sümevra**, **Heval**, **Gelsenkirchen Gençler Birliği** folklor ekibi, **Şili** folklor grubu ve **Yunan halk dansları** gruplarının yer aldığı toplantıda, **TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun** ve **Alman Komünist Partisi Başkanı Herbert Mies'in** gön-

Köln kentinin Mühlthier Staatshalle salonu tıkm tıkm doluydu

İ. Bilen kimdir?

İ. Bilen Küba'ya yaptığı ziyarette Fidel Castro'yla

81 yaşındayken 18 Kasım 1983 günü yaşama gözlerini kapayan **Türkiye Komünist Partisi** Başkanı **İ. Bilen**, 18 Ekim 1902'de Rize'de bir deniz subayı ailesinden dünyaya geldi. Liseyi bitirdikten sonra, İstanbul'da, **Türkiye'nin ilk işçi yatakları**ndan biri olan **Haliç'te** tersanede makinist olarak çalışmaya başladı.

1902 yılında, çalıştığı yerdeki genç işçilerin işgal kuvvetlerine ve iş gericiğe karşı kurdukları ve **Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı** destekleyen bir örgüte girdi ve silahlı direnişe katıldı. Aynı yıl kısım yaralandı.

1922 yılının Mart ayında **Türkiye Komünist Partisi'nin** Haliç Komitesi tarafından parti üyeliğine alındı ve öldüğü gün kadar geçen 61 yıl boyunca **TKP'nin** temel örgütlerinden en çok görev alanı kadar sorumlu görevlerde çalıştı.

İ. Bilen 1923-1926 yıllarında Moskova'daki **Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi'nde** marksizm-leninizm öğrenimi yaptı. Okuldaki parti adıyla **"Marat"**ı ve ölünceye kadar da eski partililer ve uluslararası komünist hareket onu **"Marat"** adıyla andılar.

1926 yılında **Türkiye'ye** döndü ve partinin örgütlenme işlerinde çalıştı. Partiyi yok etmek isteyen likidatörlere, **"legal marksistlere"** karşı mücadelede büyük rol oynadı. 1927 yılında geçici bir Merkez Komitesi kurulmasında öncülük etti.

1928 yılındaki kısa bir tutukluluk süresinden sonra 1929'da yeniden tutuklandı ve 1933 yılına kadar hapis yatı. **TKP'nin** 1932 yılında yapılan 4. Kongresi o sırada hapisnede yatan **İ. Bilen'i** Merkez Komitesi üyeliğine seçti.

1933 yılında, yattığı hapisneden sürgüne gönderilerek kaçmayı başardı ve 1934 yılında toplanan Merkez Komitesi Plenum toplantısına katıldı. Bu toplantıda Merkez Komitesi sekreterliğine getirildi. 1937 yılının sonuna kadar partinin örgütlenme ve propaganda çalışmalarını yönetti. Merkez Komitesi'nin çıkardığı **Orak Çekiç, Bolşevik, Kızıl İzmir** gibi parti gazetelerinin kurulmasını ve basılıp dağıtılmasını örgütledi.

1937 sonunda bütün ülkelerin komünist partilerinin üst örgütü olan **Komünist Enternasyonal'de** (Komintern) **TKP** temsilcisi olarak görevlendirildi.

1958 yılında yayına başlayan **"Bizim Radyo"**nun kurulmasında önde gelen bir rol oynadı.

TKP'nin Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 günü "parti yönetimini güçlendirme ve partiyi yeniden örgütlenme" kararından sonra, 1974 yılında **TKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne** getirildi. Merkez Komitesi yayını organı **"Atılım"** kurdu, partinin yeni program ve tüzüğünün hazırlanmasını ve yeni parti kadrolarının örgütlenmesini doğrudan yönetti.

Geçtiğimiz Nisan ayında toplanan Merkez Komitesi Plenum toplantısında Genel Sekreterlik görevinin Haydar Kutlu'ya verilmesini öngördü. Bilen'in bürokrasisini benimseyen Plenum, "61 yıllık parti yazgısı boyunca yaptığı eşsiz hizmetlerden dolayı ve zaman zaman ilerlettiği yararlanmak için" kendisini Parti Başkanlığına seçti. 5. Kongre'de de oybirliği ile yeniden bu görevi getirildi.

die getirilmişti. Padışah emriyle hazretler, sadık sadrazam kelimesini yağlı imgele taktırbı boğdururken "Mührü hümayunumuzun geri alınması mucip olduğundan..." demektedir. Sanki sadrazama "Senin için tamam. Ver bakalım şu padişahlık mührünü" deseler adamcağız "vermem de vermem" diyecekmış gibi...Fethedilen ülkelerin halkı padişaha her yıl düzenli haraç vermeye mi zorlanacak? Osmanlı sarayının "dibaz"ları "Her sene muntazaman şu kadar bin akçeyi padişahımız efendimize hediye etmeyi münasip gördüklerinden ve padişahımız efendimiz de bu hediyeleri kabul buyurdularından..." diye başlayan süren cefakâr cümlelere, "haraç verme" buyruğunu yasal ifadesine kavuşturvermektedirler.

Sözün kısası padişahın, puştluğun, rezillığın, cinayetin, melanetin, ihanetin danskasına yapan egemen sınıflar, bunu cillâli, masum, parlak, güzel sözlerle örtüp, sarıp sarmalayıp gözlerden irak tutma hesabına düşmüşlerdir ve bunda epey de başarı kazanmışlardır.

Sözelimi siz buğüne kadar hiç devletin zam yaptığını duyunuz mu? İğneden iğliğe, tezekten bezeye herşeyi zam yapılır ama adı:

"Bazı mal ve hizmetlerin fiyatları yeniden düzenlenmesi"nden ibarettir.

Türk parasının değeri bilmek kaçınıcı kez daha düşürülmekte, bilimsel adıyla "devalliasyon" yapılmaktadır ama, Merkez Bankası'nın basım bütleninde bu şöyle diye getirilir: "Türk parasının değeri bazı paralar paralar karşısında yeniden ayarlanmıştır..."

Aynı numarayla bizim dört yaşındaki oğlan da çevirmeye kalkıyor. Odsanı el dolması yonca tarlası örneği darımadığı ettiğinde sesleniyoruz:

- Ne oğlum bu odanın halli? Hadi çabuk topla şu oyuncaklarını...

Bizimki pişkin soruyor:
- Ne yapayım, ne yapayım?
- Topla oğlum, odanı topla... Aynı pişkinliğe geliyor yanıt:
- Topla diye bir laf yoktur babam!..

Buna sözün denem. Etik, buna örneği niye verdik? Yanıt, pek kıssa. **Korkunuzdan...Ülkemizi, Ortadoğu'nun kan ve ölüm cehennemi-ne** baltaklama daldırma planlarından duyduğumuz haklı korkudun.

Gelin sözü dolandırmadan, cuntanın Diğileri Bakanlığı sözcüsü, Büyükelçi Nazmi Akman uğursuzunu ağzından yapılan resmi açıklamayı birlikte okuyalım:

"Lübnan'da çöküşlü başı buğüne bağlı ABD birliklerine güvenlik sağlanması hakkındaki mutabakat henüz tekemmül etmiştir. Türk hükümeti, Lübnan'daki çöküşlü başı buğüne bağlı ABD birliğinin destek ve ihtiyaçlarının karşılanması için transit terminal hizmetlerine imkan sağlayan sınırlı düzenlemeler kabul etmiştir...İncirlik üssünün konumu ve ihtiva ettiği tesisler gözönüne alındığında...transit hizmetlerin bu tesisleri yapısına tabiidir. Konunun ayrıntılarına inmemeyi tercih ediyoruz. Bununla beraber, yapılan bu düzenlemelerin, bu amaçlarla İncirlik'ten transit olarak geçecek kargonun cins ve miktarı ile, personelin sayısını sınırlamakta olduğunu kaydetmek isteriz..."

Nasıl buldunuz? "Cuntamız" ne kadar masum, ne kadar olağan bir anlaşma yapmış değil mi? Hele o "transit terminal hizmetleri" sözü var ya, işte o lafa bayıldık...ABD'nin Dürziyle, Şişiyile, Arabyıla, Ermenisiyle, Filistinlisiyle, Lübnan topraklarında yaşayan emekçi insanlara ölüm yağdırmak üzere yolladığı asker birlikler bizim topraklarımızda konaklayacak, hazırlanacak, silahlanacak, imkân yapacak demektir bu...Ama kılını nası: **Transit terminal hizmetleri...**Hele hele silah, mermi, bomba ve asker için ne deyior: "İncirlik'ten transit geçecek kargo ve personelin..."

Bu kadar nazık, bu kadar kıbar sözcüklerle konuşmaları ne demeli acaba? Hangi kıbar sözcüğü kullanmalı onlar için. Örneğin şöyle de seker uygun mudur?

- Çüşünüll...

Yabancılar politikasında yeni bir skandal

Bir ilericinin oturma hakkı başvurusu siyasi gerekçelerle reddedildi

- "Anayasa'yı Koruma Örgütü", oturma başvurusunda bulunan kişiler hakkında yabancılar polisini bilgi veriyor

Braunschweig şehrinde yaşayan Metin A. adlı kişiye, "politik" nedenlerden dolayı oturma hakkı verilmedi. Braunschweig Yabancılar Dairesi, Anayasa'yı Koruma Örgütü'nün (Verfassungsschutz) kendisine verdiği bilgilere dayanarak Metin A'nın oturma istisini reddetti.

Yabancılar Dairesi yetkilisi Meier, konuyla ilgili olarak gazetecilere yaptığı açıklamada, Federal Almanya'da ilk olarak böyle bir uygulamaya gidildiğini belirttikten sonra şöyle dedi: "Aşağı Saksonya Eya-

leti İçişleri Bakanlığı'nın 10 Mayıs 1983 tarihli kararına göre, Yabancılar Dairesi oturma hakkı vermeden önce söz konusu kişi hakkında Anayasa'yı Koruma Örgütü'nden bilgi almak zorunda. Bu kararınamenin Eyaletler İçişleri Bakanlığının bir toplantısında kaleme alınmış olması gerekir. O yüzden uygulama ya tüm Federal Almanya'da yürürlüğe sokulmuş durumda ya da bunun hazırlanmış yapıyor."

Türk-Alman Kültür derneği üyesi olan Metin A. hakkında Anayasa'yı Koruma Örgütü, Yabancılar Dairesi'ne verdiği bilgiye, bu derneğin Dev-Yol varlığını, Dev-Yol'un da "terör eylemleri yakın" olduğunu söylemiş. Daha fazla bilgi vermek lütfunda da bulunmayan gizli sergilerde, karar tıraş durumunda ellerindeki belgeleri mahkemeye sunacaklar. Bilindiği gibi oturma hakkı için 8 yıl sürer. Federal Almanya'da bulunuyor olmak, çalışıyor olmak ve yeterli Almanca bilgisi koşullarına sahip olmak gerekiyor. "Politik çalışma yapmış olup olmamak" oturma hakkı koşullarında en azından şimdiye kadar yer almamıştı. Bu, hakkında kapatılma kararı olmayan bir derneğin üyesinin oturma hakkını geri çevirmek, Zimmermann'ın yabancılar politikasının skandallar zincirinin son halkasını oluşturdu.

Almanya'da Federal Hükümet silahlanmaya 48 milyar mark ayırdı

Federal Almanya'nın 1984 yılı "savunma" bütçesi bir önceki yılı oranla yüzde 2,4 artırırlarak 48 milyar Mark olarak saptandı. Bunun dışında, diğer bazı bakanlıkların da bütçelerinde yine silahlanma için (tbbi araştırmalar, ulaşım vb.) toplam 12 milyar Mark girdi. Federal Almanya'da böylelikle 1984'de kişi başına düşen silahlanma gideri 959 Mark olacak. Federal Almanya Cumhuriyeti tarihinin en büyük savunma bütçesini hazırlayan Federal hükümet, 1984 yılı için 6,6 milyar Mark'lık genel kısıtlama öngördü. Bunun yaklaşık 4,1 milyarının sosyal planlama uygulanaacağı tahmin ediliyor.

Yaklaşık 3'te birinin silahlanmaya ayırdığı toplam 257 milyar Mark'lık bütçenin oylamasında 458 milletvekilinin 216'sı bütçeye evet dedi. 197 SPD ve Grüne milletvekilleri ise hayır yönü kullandı.

Basında çıkan haber doğru değil

Zimmermann'ın 6 yaş sınırı önerisi hâlâ geçerli

Yurt dışında yayın yapmakta olan Türk gazetelerinin çoğu günlerde Frankfurter Rundschau Gazetesi'ne dayanarak verdikleri "6 yaş sınırı reddedildi" şeklindeki haberin doğru olmadığını açıkladı. Federal Basın Dairesi bir bildiri yayınlarak Frankfurter Rundschau'da 5 Aralık günü çıkan haberi yalanladı.

Bilindiği gibi Federal hükümetin "yabancı düşmanı" yabancılar politikasında yer alan "6 yaş sınırı" konusunu koalisyon partileri arasında uzun sürdük tartışılmaktaydı. Türkiye'den, Federal Almanya'da çalışmakta olan anne ve babaların yanına gelmek isteyen çocuklar için 16 olan yaş sınırını 6'ya düşürmek isteyenlerin başında CSU'lu İçişleri Bakanı Zimmermann geliyordu. "Devlet çocuğu ailesinden ancak çocuğun yayın sözünü olduğu hallerde ayarabilir" diyen Federal Almanya'da da karşı olan bu insanlık dışı istemi savunanların gerekçesi, ilköğrenimle başlamış çocukların buraya gelmeleri halinde "entegrasyonların güç olacağı"ydı. Hatta Zimmermann bir başka ilk kez da vurulabilir için "ana ve babalar mutlak çocuklarıyla birlikte yaşamak zorundalar" diye kendi ilkelere dayandırmıştı. Bilindiği gibi, Gerçek anlamı "sınırdışı etme politikası" haline gelmiş olan yabancılar politikasının diğer noktalarında şu veya bu ölçüde anlaş koşullarını partiler, "6 yaş sınırı"nda henüz görüş birliğine varamamışlardı.

Üç bakanın yapılan tasarımlarına göre asıl kaygısı, 1986'da gündeme gelecek olan Türkiye'nin Ortak Pazar'a üyeliği, dolayısıyla da bu üyeliğe birlikte gelecek olan serbest dolaşım hakkına ilişkin. Şimdi "yabancılar iyi davranılsın" ki, Federal hükümet Genscher'in deyişiyle "pazarlık masasında güçlü" olsun. Yani bu hak onlara tanınmasın. Zimmermann, parlamentonun 1984 yılı bütçe görüşmelerinde sırasında tekrar "6 yaş sınırı"nın getirilmesi gerektiğini vurgularken, SPD ve FDP'yi çevresinden tasarımların yasalaşmamasından yana olmadıkları bildiriyor. "6 yaş sınırı" konusunda kararın ne zaman verileceği ise hâlâ kesinlik kazanmadı.

Bu arada önümüzdeki yıl yürürlüğe girecek olan yeni yabancılar yasasının tasarımlarının İçişleri Bakanlığında hazırlanıyor. Basına bazı haberlere göre, yeni yasa için öngörülen daha sert önlemler arasında suç işlemiş yabancıların kamerasız sınırdışı edilmesi, boşanmış eşlerden birinin Türkiye'ye dönmeli halinde diğerinin sınırdışı edilmesi ve yüksek okul öğrencilerinin oturma iznlerinde yeni kısıtlamalar yer alıyor.

İrkçılığa karşı Paris'te yüzbinlik yürüyüş

Fransa'da 17 Aralık günü Paris'te yapılan, yürüyüşü 100 bin kişi katıldı. Tüm sol parti ve sendikaların düzenlediği destekçilerle yürüyüşte yüzlerce yabancı işçi örgütü de aktif olarak yerini aldı. Yürüyüş komitesinden bir heyetin kendisini yazarından sonra televizyonda konuşan Cumhurbaşkanı Mitterand, önümüzdeki günlerde yabancı düşmanlığının önüne geçmeyi önören yeni yasa tasarılarının Meclis'e sunulacağını söyledi. Mitterand ayrıca, şimdiye kadar ayrı ayrı düzenlenen çalışma ve oturma izni kararnameleri, tek bir kart olması için de çalışmalar yapıldığını, üç yıl Fransa'da oturan kişilerin 10 yıllık bir karta doğrudan alınacağını belirtti.

B.M. Göçmen

İadesi istenen
MHP'liye

B.M.Ç. Göçmen Komisyonu raporunu "yumuşattı"

Birleşmiş Milletler Göçmen Komisyonu Başkanı Hartling, 8-9 Aralık günleri Başkan Kohl ve İçişleri Bakanı Zimmermann ile, Federal Almanya'daki sığınmacıların durumunu görüşti. Gazetemiz de daha önce de haberi vermiş olduğumuz gibi, yaz aylarında Hartling Federal Almanya'nın sığınmacı politikasını sert bir dille eleştiren bir rapor yazmıştı. Raporda eleştirilen ana noktalar, sığınmacı kampları, sığınmacılara çalışma izni verilmesiyle verilen sosyal yardımların kısıtlanmasıydı. Böylesi bir rapora kızan Zimmermann, Federal Almanya'yı ziyaret etmek isteyen Hartling'e görüşmeyi reddetmişti. Hartling bunun üzerine Kasım başında yeni bir rapor yazdı.

Zimmermann'ın Hartling'i şimdiki "kabalıktan"ın nedeni, işte bu raporun eski rapora hiçbir ilişkisinin olmaması, Hartling'in önceden söylediklerinin hepsini geri alması, yani yükselen derecelik bir dönüş yapması. Demek de öyle bir dönüş ki, Hartling'e göre şimdiki Federal Almanya "sığınmacı politikasındaki demokratikliği açısından dünyaya sayılı ülkelerinden biri". Hartling'in eski raporunda vurgu olduğu "Göçmen Komisyonu'na yaptığı siyasi ve mali yardımın dolayısıyla" Federal hükümetin teşekkür etmesi, herhalde bir ipucu olabilir.

Göçmen Komisyonu Başkanı'nın yaptığı görüşmelerde ele alınan konulardan "sığınmacı ailelerine de sığınmacı statüsünün tanınması", Kohl ve Zimmermann tarafından reddedildi. Sığınmacılara çalışma izni verilmesi istemi de, "Her bayramda bulunan kişinin sığınma hakkı için hakkı nedeninin olup olmadığı bilmediğinden" geri çevrildi.

Görüşmelerden sonra yapılan basın toplantısında Hartling, gazetecilerin eski raporla ilgili sorularını yanıtsız bıraktı. Yine aynı basın toplantısında, Türkiye'ye iade edilme teklifleriyle karşı buluna- ve Mainz'da tutuklu bulunan Vespi Serhat'ın kansı, Hartling'e Serhat'ın serbest bırakılması için toplanan imzaların listesini verdi.

Foto: Mecklenburg/Druckwiz (Sasno)

Batı Berlin'de bir sığınmacı kampı: Bir spor salonu, sığınmacılar için bir "yerleşim" merkezi haline getirilmiş

AL milletvekilinin Heim'a girmesine izin verilmedi,

Batı Berlin sığınmacı kampı direnişi kazanımla sona erdi

Batı Berlin'de, Friedrich-Olbriht-Damm sığınmacı Heim'inde yaklaşık iki hafta süren direniş, Heim yöneticisinin birtakım ödünler vermesi üzerine sona erdi. İkkiyüz kadar sığınmacı, Heim'da insana yarası yaşama koşulları için açlık grevine girmişlerdi.

Sığınmacılar bu direnişleriyle bir çocuk ödününü yapımı, yemek pişiren ocakların tamiri, çamaşır makinelerinin konması, ek tuvalet yapımı ve konuk kabul edilebilecek gibi kazanımlar elde ettiler.

Ancak Senato, şimdiye kadar 1 Mark 85 fenik olan günlük "cep harçlığının" arttırılıp arttırılmayacağı konusunda henüz bir

karar vermedi. Sağlık Dairesi yetkilisi de, sığınmacı başına günde dört masralları için 28 Mark alan Heim İdaresinin, bu miktardan 6-8 Mark'ın gerçekten sığınmacıların yemeği için harcaşayı harcamağının kontrol edilemediğini söyledi. Ama yine bu yetkilili, direniş sayesinde Heim İdaresinin yapmak zorunda kaldığı iyileştirmeleri "yeterli" olduğunu söyledi. SPD'li bu yetkilili, Heim'i kontrol ettğinde "sığınmacıların durumunu Heim İdaresi hakkında yasallı yollara basıyacak kadar da kötü bulmadı", "hatta yemekler Senato'nun öngördüğü miktarda ve oldukça iyi imiş".

Bir arada, duruma incelemek isteyen Alternative Liste milletvekili Rita Kantemir'e iki kez Heim'a giriş izni verilmedi.

Hukukçular, sığınma yasasının geçerliliğini yitirdiğini söylüyorlar

"Kemal Altun Olayı" bir kitaba konu oldu

Federal hükümeti C.Kemal Altun'un ölümünden ders çıkarmamakla suçlanan demokrat hukukçuların yazdığı "Altun und Andere" (Altun ve Diğerleri) adlı kitap yayım hayatına girdi. Yazarlar kitapta, Federal hükümetin sığınmacı politikası konusunda, şimdiye kadar kamuoyuna açıklanmamış verilerin yer aldığını bildirdiler.

Kitabı yayımlayan tanınmış yayınevi Rowohlt'un basın bölümü, 8 Aralık günü

Batı Berlin'de bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda yazarlar, kitabın sadece Altun ölümünün perde arkasını ele almadığını belirttikçe, bu çalışmaya asıl amaçların Federal Sığınma Yasası'nın güden güne nasıl geçerliliğini yitirdiğini anlatmak olduğunu söylediler. Kitabı yayımlayan İnsan Hakları Örgütü (Liga für Menschenrechte) İkinci Başkanı avukat Bayan Rojahn ve Altun'un avukatı Wieland, bugün hala sınır dışı tutuklelerinde, Türkiye'ye iade edileceği günü bekleyen

kişilerin bulunduğunu, 1980 Eylülü'nden beri Türkiye'nin Federal Almanya'dan 160 kişinin iadesini istediğini belirttiler. Federal hükümet bugüne kadar 68 kişi şikâmini gerçekleştirmiş durumda. 26 kişi ise cuntaaya teslim edilme teklifleriyle karşı karşıya. "Avukat Rojahn, Ibrahim Şen ve Zeynep Altınadağ'ın bunlara örnek olarak gösterdiği ve kişinin de yurt dışına çıkma- dan önce Türkiye'de işkence gördüklerini söyledi. "Teslim edilen kişilere Türkiye'de işkence yapılmıyor" derken Federal

hükümet yalan söylüyor" diyen avukat Wieland ise, bir kez daha hukukçuların, "sığınma davası sona ermeden kimseyi sınır dışı etmemek" şeklindeki istemlerini vurguladı.

Ayrıca Wieland, Altun'a ilgili olarak Avrupa Yüksek Mahkemesi'nde açılan davanın da sürmekte olduğunu bildirdi. Bu davanın amacı, ilerilerin Türkiye'ye iadesi konusunda varolan soru işaretlerini bir kez daha bu mahkemeye de doğru- lanması.

MHP'liye sığınma hakkı verildi

C. Kemal Altun'un cunta ceallatların eline teslim etmekte tehdit eden Federal Alman makamları, Türkiye'den iadesi istenen MHP'li bir faşiste sığınma hakkı tanıdılar.

Türkiye'de cinayet, cinayete teşebbüs ve izinsiz silah taşıma suçlarından aranan Orhan Uluoğlu MHP'li, 10 Temmuz 1979'da Papa suikastında da parmağı olan Orhan Ay'a birlikte ilericilerin oturdurduğu bir kahveye taramıştı. Saldırıda bir kişi ölmüş, çok sayıda da yaralanan olmuştu.

Tekelci basın ve Federal hükümet ise Uluoğlu'nun iade edileceğini Federal Alman makamlarının sığınmacıların politikasında bir "iyileşme" olarak göstermeye çalıştı. İade etmemek kararını veren hükümet, tepkileri üzerine çekmemek için, Altun'un ölümünden sonra Adalet Bakanlığı'nın özel bir komisyon kurduğunu, bu komisyonun iadesi istenen sığınmacılar konusunda daha kapsamlı araştırmalar yaptığını söyledi. Gazeteler ise haberin en başında "İdari Mahkeme ilk defa, iadesi istenen bir kişiyi sığınma hakkı tanıdı" deyip karın demokratikliği iddia ederlerken, ancak haberin sonunda söz konusu kişinin bir MHP'li olduğunu yazıyorlardı.

Hasta olan işçiler doktora bile gitmeyip çalışıyorlar

İşsizlik korkusu kömür ocaklarında ek bir sömürüye yol açıyor

Herten-Ewald maden ocağı. Albert kömür damarı Hochlarmark'a doğru açılıyor. Açıldıkça yeni ayaklar dikilmesi, adam adam, karıya karşı ilerlemesi gerekiyor. Her karışın sağlama alınması zorunlu. İş ölümcül, iş zulmü! Yol alınmıyor bir türlü. Damar tıkanmış. Havaltı tubularların, panzerlerin, rendelerin gücü yetmiyor. Dinamitler damarın önünü söküp açamıyor. Mühendisler, ustalar toplanıyorlar, denetiliyorlar. Ayak açan işçiler de orada. Tehlikenin ağızдықiler. Çoğunluğu

Türkler. Zonguldaktan deneyimler. Tartışmaları dinliyorlar.

— Damarın **iki kavalırları** kapanmış, diyor baş mühendis. "Doğru" diye başlanırsa sallıyorlar. Patronun planı aksadı demektir. Fakat az üretime fırsat verilir mi hiç! Baş mühendis sözlerini sürdürüyor:

— 70 metre ileriden, ayak açılacak yenden. İki ay sonra mutlaka damara ulaşılacak. Eğer aynı randımına varamazsak Albert ve Hügo kapatılacak. O damarların unutmak gerek, diyor.

Kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olan damarlarda işçiler şimdi daha hızlı çalışıyorlar

"Hügo" da kömürün çıkarılması için hazırlığı tamamlanan bir damar.

— İki damar birden unutulmuş, diye yenebilir baş mühendis. İşçileri tehdit ediyor. İki damarın birden kapatılması, birçok işçinin işsiz kalması demektir. İşçilerde bir gerilim, bir endişe başlıyor.

— Aman, diyorlar bazıları, kömür damarları kapanmasın da, varsın biraz daha hızlı çalışalım.

Hasta olan kimileri doktora bile gidemiyor artık. "Yeter ki damarlar kapanmasın!" Patronların istediği de bu. Tehdidinde başarıya ulaşıyor baş mühendis. Şimdi bir ay öncesine göre daha hızlı çalışıyor işçiler, daha çok üretim yapıyorlar. Bir yıl öncesine göre sayıları daha az. Üretilen artması yalnızca hızla çalışmaktan değil. Bir de teknoloji ilerlemesi var kuşkusuz. Teknik böyle başdöndürücü hızla gelişti ki, bin yılda bin metre yeraltına inildiği halde, son iki yılda 400 metre inmeyi başardılar dev makineler. Maden ocakları hızla bu makinelerle donatılıyor. İşçiler hızlı da, yavaş da çalışsalar, madencilik dalında da yoğun işsizlik bekleniyor. İşveren ve temsilcileri bir an önce makineleri yerleştirmek ve işçilere de olabildiğince hızlı yol vermek için baskı yapmaktan tehdit etmek çekiniyorlar. Şimdi madenlerde bugün düşününce göre daha büyük bir birliği gerek var. İşçiler ulus, düşünce ayrımı yapmadan sağlam birlik içinde olduklarını kanıtlamak zorundadır.

Amsterdam'daki büyük mitingde yabancı işçiler adına HTTB temsilcisi konuştu

Hollanda'da memurların direnişi kamu hizmetlerini felce uğrattı

Hollanda hükümetinin, memur maaşlarından yüzde 3,5 keserek silahlanma harcamalarını arttırma kararına karşılık, genel hizmetlerde çalışanların sendikaları KABO-KABO'nun kararıyla bir dizi eylem başlamıştı. Beş hafta süren eylemlerde ülke ve şehir içi ulaşım felce uğradı, çöpler toplanmadı, posta işleri durdu, sokak lambaları belirli aralıklarla söndürüldü, zaman zaman omnitik gösteri ve yürüyüşler yapıldı. Polisler bu eylemlere katılınca mahkeme kararıyla önce polislerin, sonra da diğer memurların eylemlerini durdurmaları istendi. Hükümetin tutumuna protesto eden ve içinde yabancı örgütlerin de bulunduğu Amsterdam Platformu, memurların bu eylemlerini desteklemek için 29 Kasım günü bir miting düzenledi. Onbinin üstünde insanın katıldığı mitingde yabancı örgütler adına konuşan Hollanda Türkçül İşçiler Birliği (HTTB) Amsterdam Şube Başkanı Mustafa Ayrancı, "Hükümetin yerli işçilere yabancı işçiyi, gençlere yaşlıları, işçilerle memurları karşı karşıya getiren bu politikası, çalışanların ekmeğini küçültürken, tekelin kollarını içi miline çıkarıyor" dedi. Bu arada Hollandalı faşistler dağıtıkları bildirilerle bu eylemleri yarıtan ve destekleyenlerin vatan haini olduklarını, sınır dışı edilmeleri gerektiğini söylediler. Mitingden sonra HTTB'nin bir heyeti ABYO-KABO Sendikası'na bir dayanışma ziyaretinde bulundu.

Federal Hükümetin "erken emeklilik" önerisi ile tek hedefi var: 35 saatlik çalışma haftası konusunda hedef şaşırtmak

35 saatlik çalışma haftası mı, erken emeklilik mi?

Ümit KÖSEÖĞÜ

- Erken emeklilik yasa tasarısı, 35 saatlik çalışma haftası için savaşın veren sendikalar aleyhine Federal Hükümet ve patronların birlikte tezgahladıkları bir oyundur.

TÜSTAV
35 SAATLİK

ve patronların birlikte tezgahladıkları bir oyundur.

Federal hükümetin ve onun Çalışma Bakanı Norbert Blum'un erken emeklilik tasarısını şu anda gündeme getirmesi bir raslantı mıdır? Hayır! Bakan'ın, sendikaların 35 saatlik çalışma haftası istemlerini kolaylaştırdığı şu günlerde işverenin görevini bir koruyucu melek gibi üstlenmesi bir raslantı mıdır? Yine hayır...

Sendikalar ne diyor?

1. Tasarının içeriği, ulaşmak istediği amaç ve sonuç, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirmesi savaşını veren 5 işkolu sendikasını yalıtılmak, kamuoyuna sendikaların istemlerini erken olarak çıkartmak, erken emekliliği cazip gibi gösterip, birlik sendikalarının kendi içinde de dayanışmasını parçalamaktadır. İşverenlerin yıllardır denediği bu taktiği uygulamaya görevini bu kez Norbert Blum üstlenmektedir.

"Gönüllü, karşılıklı anlaşma ile" denilen tasarım, konu üzerinde işyeri anlaşması yapma olanağını ortadan kaldırarak, işçi temsilciliğini ve dolayısıyla da sendikaları dışlamakta ve işyerinde sendika üyelerini de birbirlerine karşı kıskırtmaya, dolayısıyla da savaş gücümüzü çökertmeyi amaçlamaktadır.

Sendikalar hiçbir zaman emeklilik yaşının düşürülmesi istemine karşı çıkmamışlardır ve halen de çıkmamaktadırlar. Sendikaların karşı çıktığı, bu işlemin etkisi ve geçici yasa tasarılarıyla yükünün çalışanlar üzerine yıkılmasının istenmesidir. Sendikalar emeklilik yaşının yasal olarak indirilmesinden, fakat bunun tüm çalışma alanında genel olarak yasal yoldan yapılmasından yanadırlar. Bu görev de Federal Parlamento'nun görevidir. Norbert Blum'un önerisi ise, hükümet öncülüğünde işverenlerin 35 saatlik çalışma haftası sorumluluğundan kurtarma çabasıdır.

Olayın ilk çekici diğer bir yanı da, yaklaşık iki yıl önce sendikaların önerisi olarak getirilmiş, toplu sözleşmeler yoluyla erken emekliliği, kesin olarak reddeden işverenler birliğinin önerisi bu kez hükümetle birleşerek önümüze "çökürüm" diye gelmiştir, kamuoyunun dikkatini sendikaların haftalık çalışma süresinin 35 saat olarak kısıtlanması isteminden uzaklaştırma çabalarıdır.

İşçi temsilciliği dışlanıyor

2. Son bir ücretin yüzde 65'i ile erken emekliliğe razı olan kişiden, geliri ve kilise vergisi, emeklilik ve hastalık kasasına aidat kesilmek istenmekte, diğer bölümü de işveren üstlenmektedir.

Son bir ücretin saptanmasında hesaplama yapılır bir defaya maddesıyla hesaplamalar, örneğin, izin parası, yıl sonundaki net parası ve diğer ödenimler bu hesaplamaya dahil edilmeyecektir, hesaplama maddesinin aylık kazancını mı, yoksak aylık kazancını mı ölçüp alınacağı, toplu sözleşme ve kişisel anlaşmalara bırakılmak, işçi temsilciliği dışlanmaktadır. Ayrıca, erken emekli olmak isteyen işçiden daha az emeklilik ve hastalık sigortası kesileceğinden adı geçen kasalara, yani hükümetin kasasına daha az girilecektir. İlk başta "İşçiden az kesinti yapılacak" diye cazip gibi görüneni sağmen aralarında yalan

amaç başkadır. Erken emeklilerin, emeklilik ve hastalık sigortalarına daha az aidat ödemeleri nedeniyle, şu anda söylenmemesine rağmen kasalarda meydana gelecek açığın doldurulması, güderek çalışanların sırtına yüklenecektir. Bu da, halen çalışanların ailelerinin gelecekte yükseltilmesi demektir. Olay, çalışanlar ile çalışmayanlar arasındaki dayanışmanın parçalanmak istenmesi değildir de nedir?.

Bosalanacak işyerileri ne olacak?

3. Erken emeklilik yoluyla boşalan işyerine bir kişiye veya işyeri arayan bir genç alacağına işverenin güvene vermesi ve bizim bu güvene inanmamız olansızdır. Olansızdır çünkü işverenlerin söz verdiği ve en başta kendilerinin uymadığı binlerce örnek tanıyoruz. Ayrıca, işverenin işsiz bir tarafında doldurulma işlemi İş Bulma Kurumu (Arbeitsamt) ile işveren arasında halledilecek bir konu olarak görülmekte ve böylece işçi temsilciliğinden, işyeri teşkilatı yasasının doğan, iş alımlarında karar hakkı etkisiz hale getirilmek istenmekte, kısacası işçi temsilciliği çalışanların pıkar temsilcisi olarak dışlanmaktadır.

Gönüllülük kalkıyor

4. Bu zamana kadar geçerli olan, 59 yaşını dolduran ve bir yıllık işsizlikten sonra emekli olabileme uygulamasının yeni bir yasa ile sınırlandırılması istenmesi, erken emekliliğin yeni yasa tasarılarında hiç de kişinin gönlüne, isteğine bırakılmadığına kesin bir işaret. Çünkü bu haktan sınırlandırma istemeleri de,

zorunlu olarak N. Blum'un yüzde 65'lik erken emeklilik oyunundan yana olmayacaklar da ne yapacaklar? Bu nedenle yeni yasa tasarısının gönüllülükle falan alakası yoktur. Çünkü yaşlı emekliler tek seçenек karşısında bırakılmak, özünde kendi çıkarlarına uygun olmayan işleme zorlanmaktadır.

5. Meslek hastalıkları veya hiç çalışmamazlık nedeniyle emekli olabileme olanağının sınırlandırılması istenmesinin nedeni yukarıda da belirtmiş gibi bir durumda olan işçilerin hükümete ve işverene daha ucuza, daha az masrafla yol açarak emekli olabilmelerinin sağlanması istenmesidir. Yukarıda da gördüğümüz gibi, çıkarılmak istenen 5 yıla sınırlı erken emeklilik yasağı, çalışanların çıkarına değildir.

Çalışma Bakanlığının hesaplarına göre, yasasının yürürlüğe sokulması istendiği ve erken emekliliğin başlanacağı yıl olarak kabul edebileceğimiz 1984 yılında 59 yaşını doldurmamış veya daha yaşlı, yaklaşık 700 bin emekli bulunacaktır. Bu sayı, 5 yıl olarak sınırlandırılan erken emeklilik hakkının son kullanıma yılı olan 1988'de 750 bin'e varacaktır. Yine Çalışma Bakanlığının tahminlerine göre, başlangıçta 100 bin, sonunda 400 bin yaşlı emekli bu yasadan yararlanacaktır.

Bakanın bu hesabı, değerlerinin yeni sıra üç ana bölüme tutulmaktadır.

1. Erken emeklilik yasağı yoluyla alınmak istenen sonuç, yani işsizliği azaltma ve bu haktan yararlanacakların sayıca saptanması hayalciliktir.

2. Erken emeklilik, emekli olmak isteyen kişinin içinde bulunduğu maddi (parasal) durumu geri-

lecek bir karar olup, ezici çoğunluk bu olanaktan yoksundur.

3. Demir-Çelik işyerleri ve belirli otomobil fabrikalarında 59 yaşında emekli olabileme olanakları, hem de daha geniş parasal ve sosyal olanaklar zaten mevcuttur.

SONUÇ

● Yasa tasarısı, 35 saatlik çalışma haftası savaşını veren sendikaları aleyhine Federal hükümet ve patronların birlikte tezgahladıkları oyundur.

● Yasa tasarısı, birlik sendikamız DGB'nin içerisindeki işkolu sendikalarının dayanışmasını törpülemeyi amaçlamaktadır.

● Yasa tasarısı, yeni Bonn hükümetinin düzensiz politikaşının faturasını işçi ve emeklilere ödetme amacındadır.

● Yasa tasarısı, iş piyasasındaki çalışanların konusuna kesinlikle yarar getirmeyecektir.

Biz emekliler olarak erken emeklilik uygulamasının ücret kaybına uğramadan, yasal emeklilik yaşının indirilmesi şeklinde gerçekleştirilmesinden yanayız.

Bu nedenlerle de, Federal Alman hükümetinin 5 yıl ile sınırlandırma ve adını "gönüllü erken emeklilik" denilen yasa tasarısını reddediyor, sendikalarımızın tüm emekliler yararına olan ve yeni işyerleri açılmasına yardımcı olacak 35 saatlik çalışma haftası istemini tüm gücümüzle destekliyoruz. Bu konuda kazanacak zafer, yerli, yabancı, çalışan ve işsiz tüm emeklilerin olacaktır.

Sürgünde iki sanatçı: Angel ve Isabella Parra ile söyleşi

“Bin teşekkür yaşama!..”

Isabelle ve Angel Parra, dünyanın dört bir köşesine Şili'nin en güzel özgürlük, barış ve umut türkülerini götüren iki sanatçı, iki kardeş. Uzun sürgün yılları yaşama inançlarını kurtarmış, aksine daha da bilemiş. Gitarlarının tellerine vurup ta “Gracias a la vida!” (“bin teşekkür yaşama”) derken elde mi katılmamak Parra'lara?

Isabel ve Angel Parra ile bir dizi konser verdikleri Bobino'da görüşeceğiz. Paris'teki Bobino, ünlü sanatçıların boy gösterdiği bir “müzihhol”, daha Türkçe si gösteri yeri diyelim isterseniz. Konserin hemen ardından, sahnenin gerisindeki o küçük sanatçı odalarına da giriyoruz. Karşımıza önce Angel çıkıyor, kısacık boylu, kara saçlı, kara bıyıklı cın gibi bir adam. Sorularımızı beklemeden bir yandan başlayıp anlatmaya, bir yandan da elinde koca bir havlu, alnında tırken boncuk boncuk terleri siliyor. “Barış, diyor, bugünün en can alıcı sorunu. Hem barış insanın her alanda yaratıcı olabilmesi için kaçınılmaz bir koşul. Tüm akıllarında, kasketini önüne koyup ta düşünen insanın barışı savunması gerekir. Doğrusunu isterseniz, bir nükleer savaş sonrasında dünyanın durumunu düşülmün önüne getiremiyorum. Korkunç bir şey olmalı!”

Isabelle de bize katıldı, sözü Angel'in bıraktığı yerden alıp sürdürüyor: “Barış, yaşamın ta kendisi, onun için insanlar barış içinde yaşamalıdır. Ötüm füzeleri Avrupa'nın gündeminde, tehlike çok yakınmızda, karşı çıkmayıp da ne yapmalı? Bombalardan nefret ediyorum. Yaşamı seviyorum, ölümü değil!”

Bitişteki locadan, telleri gerilen bir gitarın tınları geliyor, hemen ardından bir Şili türküsü yayılıyor “müzihhol”ün boy koridorlarında. “Bir sürgün türküsü, Isabella ve hemen ardından ekliyor, biliyor musun, ilkenizden uzak olsak da, müzihhol'ün her geçen gün biraz daha evrimleşiyor. Doğru, birçok türkümüzün konusu, sürgündeki günlük yaşam, özlemler, umutlar... Ama bu da bir tür ya-

yor Isabelle Parra, o denli çok aile paramparça ki, binlerce Şilli kadın, ülkelerinden kilometrelerce uzakta yaşamalarını sürdürüyorlar. Bugün ülkedeki kadınlar için yaşam koşulları son derece güç. Ama kadın var, kadın var... Bir yanda herşeyleri olan kadınlar var, varlıklı içinde yüzyıyorlar; öte yanda da hiçbir şey olmayanlar, ve şöyle çok ki bu sonuncular. Bir dilim ekmeğin için en akıllı işlerde çalışıyorlar. Yalnız şunu unutmamak gerekir, Şilli kadın hergün savıyor. Aç sefil de kalsa yılmadan savıyor.”

Isabelle'in, üzerinde önemle durduğu konulardan biri, sanatçının yaşamı değiştirme sürecindeki yeri. “Sanatçı, diyor, tüm çabalarını özgürlük savaşını doğrultusunda yoğunlaştırmalı, bu da halkı ve kültürünü derinlemesine tanıtmaktan geçer. Sanatçı toplumsal bilinci yansıtır. Ayncağıdır bir insanın sanatçı ama bu ayncağıdır bir amaç doğrultusunda değerlendirmeli, bu barış, özgürlük, demokrasi olabilir...”

Isabelle ve Angel Parra 1977'de Türkiye'ye davetliydiler. Bu serüvenli yolculuk belleklerinden henüz silinmemiş:

“TIP'in davetisiydik, diye anlatıyor Angel, ilkenizdeki dayanışma havası bizi çok etkilemişti o günler... Sokaklarda binlerce afiş, kitapçılarda, sergilerde Şili üzerine kitaplar, broşürler... İstanbul'da on bin kişinin önünde yarkı söyledik, İzmir'de de bir o kadar dinleyicimiz oldu Spor ve Serdi Saray'ında. Ankara'ya gelince işler karşıtı. Uzak Esenboğa'ya inince pilot yanımıza gelip, ilkenize bizim inmemizi istedi. Diğer yolcular yerlerinden kışırdayıyorlardı. Dişarıya baktım uçan bir kuma çevirmiş, merdivenin önünde birip bekliyor. Neyse, saatlerce değişik dillerde

Fotoğraf: Türkiye Postası

ANGEL ve ISABELLA PARRA
Sürgünde iki anti-faşist savaşçı, iki anti-faşist sanatçı

Ankara'lı birçok aydın, avukat, gazeteci, sanatçı, partililer havalalanma gelip serbest bırakılmamız için çaba gösterdiler. Sonunda polis bizi ilk uçakla Almanya'ya

alsa ilkenizdeki bazı sanatçılarla birlikte çalışmaya olanakımız oldu diyor Angel, özellikle Türkiye'ye çevriliş dayanışma şifresi üzerinde. O dostluk, dayanışma

Filistin halkı ateşin ve ihanetin içinde yaşıyor ve savaşıyor. Filistinli çocuklar ateşin ve ihanetin içinde büyüyor, yetiştiriyor... ve Filistinli sanatçılar ateşin ve ihanetin içinde yazıyor, ürettiriyorlar. Türkiye Postası bu sayısında çağdaş Filistin şirinin en ustalarından birinin

Mahmut Derviş'in

iki ürününü sunuyor. Ahmet S. Giritli'nin çevirisinden sunduğumuz iki şiirin ilgi ve beğeni toplayacağı inancındayız.

Ay dönüşümü

Ay dönüşümü
Bir türkü taklidi dilime
doğduğum kentten
sen uyu bacım
uyu da türküyü yazayım
zincire vurmuşları seni
acıların imkân olums
ben oralarda yaşayalım bacım
kentimin meydanları yasaklı

Küçükçüktük
koscocamandı ağaçlar
sen anamdan da geldi
doğduğum kentten de

Nerelerden çıkıp geldiler
halbuki bizimkiler
dikenli otlar ve inançları
nasıl da çevirmişlerdi bademlikleri

Yaşamı düşünüyoruz
sabrızsızlık
ve görmüyoruz ağıdığını
kimsenin

geride kalanlar için

Yağmaladılar bacım vücudunu
ayırımsamadım
elimim çamuruna karışmış
bir bal damlasına damıştım

Bir türkü taklidi dilime
doğduğum kentten
sen uyu bacım
uyu da türküyü tenime işleyeyim

mizin konusu, sürgündeki günlük yaşam, özlemler, umutlar... Ama bu da bir tür yaşam. Önemli olan, sürgünde de onarıya yaşamayı, savaşmayı öğrenmek."

Isabelle'in şarkılarında Şili'li kadın ayrı bir yer tutuyor. "Bugün, diye sürdürü-

darma çeviriyor, merdivenin önünde birip bekliyor. Neyse, saatlerce değişik dillerde soruya çekildik. Ben yalnızca İspanyolca konuşurum deyip soruları yanıtlamadım. Sonra bizi havaalanı binasının dördüncü katında bir hücreye kapatılar. Bu arada

best bırakmamız için caba gösterdiler, sonunda polis bizi ilk uçağa Almanya yönüne sürdüştü etti."

Isabel ve Angel Parra, Türkiye'de tanıma olanağı buldukları sanatçı dostlarını da unutmuyorlar: "Kısa bir süre için de

özellikle Türkiye'ye çevrilmiş dayanışma şifirleri üzerinde. O dostluk, dayanışma ortamı unutulur gibi değil, bugün çok uzaklardan da olsa tümünlü aynı duygularla selamlıyorum. Teşekkürler, selamlarımızı iletecek olan Türkiye Postası'na..."

İsveç'te İhsan Aydın'ın sergisi

İsveç'te yaşamakta olan tanınmış ressam İhsan Aydın kısa bir süre önce İsveç'in Norrköping kentinde yaptıklarını sergiledi. Yukarıda Aydın'ın Anadolu insanının dinmeyen acısını dile getiren bir yağlıboya çalışması görüldü

Tülay German Fransız TV'sinde

TÜLAY GERMAN

Fransız televizyonu 25 Kasım'da "Akdenizli Kadınlar" programı çerçevesinde ünlü sanatçı Tülay German'a yer verdi. Annie Zorç'un hazırladığı yapıtı müzisyen François Rabah'tı sundu. Erdem Burç'un Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Kanaoğlu ve Nazım Hikmet üzerine beste ve düzenlemelerini başıyla yorumlayan Tülay German, "Nası ki Pir Sultan Abdal padişaha baş kaldırdı diye asıldıysa bugün de Türkiye'de insanlar düşüncelerinden dolayı sıkence görüyor, asılıyor..." dedi. Aynı programda Eve Grilquez de Nazım Hikmet'ten şiirler okudu.

"Ozanımıza sahip çıkalım!"

Batı Berlin'de Hür Üniversite Öğrenciler Grubu, beyin kanaması geçiren ve tedavi masraflarını karşılayabilecek durumda olmayan ozan Hasan Hüseyin'le dayanışmayı yükseltmek amacıyla "Ozanımıza sahip çıkalım" belgisi altında *Somit Gazetesi*'nin başlattığı dayanışma kampanyasını desteklemek kararı aldılar.

Nizamettin Arıç Batı Berlin'de

Tiyatro Karavan'ın girişimiyle Batı Berlin Teknik Üniversitesi'nin Audi Max salonunda Kürt ozanı Nizamettin Arıç bir konser verdi. 14 müzik enstrümanı çalan Arıç 12 Eylül sonrasında yurdunu terk ederek Federal Almanya'ya gelmek zorunda kaldı. Şu anda 1978 yılında Ağu'da verdiği bir konserten ötürü hapsedildi. 15-20 yıl ceza istenen bir dava sürüyor.

ŞİŞİK YENERSU

Ankara Sanat Tiyatrosu "Güneyli Bayan"ı sergiliyor

Ankara Sanat Tiyatrosu yeni sezonun ilk oyununda *Bilgesu Erenus*'ün 1945 sonrası Amerika'da yaşadığı Lillian Hellman'ın yaşamından uyarladığı "Güneyli Bayan"ı sergiliyor.

"Güneyli Bayan", McCarthy'nin aydın kıymı döneminde "Amerikan Aleyhtarı Faaliyetler Komitesi"nin kuruluşunu ve Lillian Hellman'ın da karara listeye alınarak bu komitede hesap verişini anlatıyor. *Rutkay Aziz* tarafından sahneye konulan bu oyunda, rolleri 12 ayrı kişiyi oynayan *Rutkay Aziz* ve Lillian Hellman'ın oynayan *Şişik Yenersu* paylaşıyorlar.

Rutkay Aziz, AST'n bu sezonunun ilk oyunu için şöyle diyor: "En azından kişisel ahlakımızı, kişisel namusumuzu korumamız gerektiğini vurguladığımız için mutluyum." Bugünkü Türkiye'de anlamlı bir vurgulamadır bu.

Toprağın türküsü

Değiştiriyorum sözcükleri
Toprak: ruhunun uzantısı oluyor
Ellerim: yaranalın gelip durduğu
bir liman

Cakıl taşı: kanatlar
Kuşlar: badem ve incir
Kaburgaların birer ağaç oluyor
Koparıp göğsümlü incirinden
bir dal

Atırıyor, atar gibi bir taşı
Fatihlerin tankına

kısa kısa...kısa kısa

Yayın

PARİS'TE yayımlanan aylık yazın dergisi *Europe* Kasım-Aralık sayısını Çağdaş Türkiye yazarlarına ayırdı. Aralarında Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Nazım Hikmet, Edip Cansever, Ece Ayhan, Atıl Behramoğlu, Sabahattin Ali, Orhan Kemal, Sait Faik ve Nedim Gürsel'in bulunduğu yazarların şiir ve düzyazılarını bu sayı oluşturdu. *Europe* dergisi 1974 yılı Kasım-Aralık sayısını büyük ozan Nazım Hikmet'e ayırmıştı.

Tiyatro

PARİS'TEKİ Marianik Revillon Tiyatro Topluluğu, Cité Internationale'de Yasar Kemal'in romanı "Yılanı Öldürseler" sahneye koydu.

Sergi

RESİM çalışmalarını Finlandiya'da sürdüren Türkiye sanatçı Melek Maziçi Sarı, Turku kentinin Waino Aaltonen müzesinde bir sergi açtı. 1981'de Finlandiya'ya yerleşen Sarı, İstanbul Devlet Gözel Sanatlar Akademisi mezunu. Sanatçı daha çok pan-tir, dokuma ve yapıtirma türünde çalışmalar sergiliyor.

ELEKTRİK ampulünün bulunuşunun 100. yıldönümü nedeniyle Fransa Elektrik Kurumu 10 Aralık-5 Şubat tarihlerinde *ELEKTRİK* adlı bir sergi açıyor. Elektrik ve elektronik araçlarını kullanan sanatçıların katıldığı sergide, Nil Yaltervideo çalışmaları sunuluyor.

Amerika yeni bir Vietnam'ın eşiğinde mi?

ABD ve İsrail ortak bir komutanlık oluşturuyorlar

Kasım ayı sonunda Reagan yönetiminin İsrail Başbakanı Shamir ve Lübnan devlet başkanı Cemayel ile yaptığı yoğun politik temasları ardından, ABD ile Suriye arasında bir süredir gergin olan ilişkiler bombalı-kanlı çatışmaya döndü. Aralık ayı başında ABD savay uçakları Lübnan'daki Suriye birliklerini ve Lübnan'lı yurtseverlerin mevzilerini bombaladı. Saldırı sırasında iki ABD savay uçağının düşürülüp, iki hava pilotunun esir alınması pekçok kişiye "ABD yeni bir Vietnam'ın eşiğinde mi?" sorusunu sordurdu. Saldırı emri bizzat Başkan Reagan'ın kendisi tarafından verildiği.

İsrail-ABD işbirliği anlaşması

Saldırının öncesinde İsrail Başbakanı Shamir'in ABD ziyareti sonunda varılan anlaşmaya göre Reagan yönetimi İsrail ile daha sıkı bir işbirliğine girmeye ve ortak bir politik-askerî komutanlık oluşturmaya karar vermişlerdi.

Yeni anlaşma ABD'nin bölgedeki politikasında daha saldırgan bir aşama, Suriye'yi Lübnan'dan çıkarma yönünde yeni bir plan ve İsrail'in işgal ettiği alanlarda kalmasını kesinleştiren bir adım olarak değerlendirildi. Lübnan Komünist Partisi anlaşmanın Washington tarafından İsrail'e, Suriye'ye ve Lübnan ilericî güçlerine karşı saldırıya geçme yönünde yıkılmış yeşil ışık olduğu düşünüldü.

ABD ve İsrail arasındaki yeni işbirliği anlaşması ABD'nin Ortadoğu politikasında daha saldırgan bir aşama, Suriye birliklerini Lübnan'dan çıkartma ve Lübnan jandarmalığını doğrudan İsrail'e terketme yönünde yeni bir plan ve İsrail'in işgal ettiği alanlarda kalmasını kesinleştiren bir gelişme olarak değerlendiriliyor.

Böylece ABD, son 15 yıldır Ortadoğu'da sürdürdüğü sözümona tarafsız arabuluculuk rolünü değiştiriyor, İsrail ile açık bir işbirliğine giriyor. ABD yönetiminin kimi Ortadoğu uzmanlarına göre "Reagan'ın pekçok şey verip karşılığında hiçbir şey almadığı" bu anlaşmaya göre İsrail, gelecek mali yıl için bir milyar 275 milyon dolarlık karşılıksız askeri yardımı ve 910 milyon dolarlık ekonomik yardımı garanti altına almıştı. İsrail'e jet savay uçaklarının üretimi için de ayrıca 550 milyon dolarlık yardım sağlanıyordu. Böylece Shamir ABD'nin, enflasyonun yüzde 175 civarında ve kişi başına düş borcun 5 bin dolar

olduğu İsrail'e, ekonomik sorunları da halledilebilecek perspektifleri ile döndü.

Reagan yönetiminin anlaşmadaki hiçbir şey sağlamadığı ise kuşkusuz yanlış bir değerlendirme idi. ABD-İsrail ortaklığı Lübnan'ı ABD uçaklarının dövmesiyle kendisini hemen hissettiren, birçok Yorumcu da bu anlaşmayı ABD'nin Lübnan jandarmalığını doğrudan İsrail'e terketmesi şeklinde yorumladı. ABD, Lübnan'da askersel tutumları ve emperyalizmin çıkarlarına uygun çözümü İsrail'e bırakacak.

Ayrıca, İsrail'e sağladığı yardımları, yaklaşılan başbakanlık seçimleri nedeniyle Yahudilerin oylarını almayı da hesaplayan Reagan, yeni seçimler arifesinde ABD deniz piyadelerini daha çok ise sokup, Amerikan karayollarının olumsuz tepkisini çekmek de istiyordu.

Dahası ABD, İsrail ile daha sıkı işbirliği içinde İsrail limanını 6. Filo için kullanmaya ve Basra Körfezi'ni ortak savunmayı hedeflemeydi.

İsrail Başbakanı Shamir'den sonra Lübnan devlet başkanı Cemayel ile konuşan Reagan, ona da Lübnan ordusunun özellikle ABD askeri uzmanlarına gücendirilmesi yönünde söz verdi. Böylece Reagan, Lübnan hükümeti ile İsrail'i Suriye birliklerine, FKO ve Düzirliere karşı ortak hareket etmeye zorluyordu.

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 20, 16 Aralık 1983

kısa kısa...kısa kısa.. kısa kısa... kısa k

SSCB'de fiyatlar yine düşürüldü

Sovyetler Birliği'nde Aralık ayının birinden itibaren başlatılan yeni fiyat uygulamasına göre fiyatlar yüzde 20, tütüne ilişkin maddeler yüzde 26-30 arası, renkli televizyonlar yüzde 17, buzdolapları yüzde 15, film ve fotoğraf için araçlar yüzde 25-30 arası ucuzlatıldı. Bu uygulamaya ile bu yıl içinde ikinci kez fiyatlar da indirimin yapılmış oldu. İlki Nisan ayının 25'inde yapılmıştı. Bilindiği gibi Sovyetler Birliği'nde çeşitli araç-gereç ve hizmet fiyatları yıllardır belirli bir dengeyi koruyor. Son 28 yıldır, fiyatlar sadece 9 puanlık, (yani 41 ise 50'ye ulaşmak gibi) bir artış gösterdi. Oysa aynı dönemde ücret ve maaşlar 2.5 kat, köylülerin gelirleri ise 3 kat arttı.

Pershing-2'lerden köseyi kimler döndü?

ABD Ticaret Bakanlığı'nın verdiği bilgilere göre, 1983 yılında Amerikan tekelleri yüzde 52'lik bir kar artışı sağlarken, 246.2 milyar dolar kar elde etmişlerdi. Bu miktar, bugüne dek kırk dönemlerinde elde edilen en yüksek kar oranı olmuştur. Pershing-2 projesinde ise fazla kar elde eden Martin Marietta şirketinin iletim maliyeti 1.7 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor. Reagan yönetimi, M. Marietta, Bendix, Goodyear gibi Pershing-2'lerin üretiminde payı olan silah tekellerine verilme üzere ayrıca halktan bir milyar dolar vergi topluyor. Çelik sanayinde 1983 Mart ayından 1986'ya kadar geçerli olan sözleşmeye göre ücretler yüzde dokuz düşürülecek ve yıllık izniler bir hafta kısaltılacak. Yapılan tahminlere göre çek sanayii tekelleri bu sözleşmeye göre iki milyar dolar kazanırken, bu süre içinde her çekli sanayii işçisi 12 bin dolar kazıyacak.

Kasım ayı sonunda da Pentagon, ilk kez yeni lazer ışın silahlarını denedi. Bu silahlar uçur durumdaki kamusal riskleri ve radar tespiti için yokelebilecek. Silahların ABD'nin varlığını olduğu atom sa-

Denktaş, bağımsızlık ilanından faydalanarak, özgürlüklere son vermek istiyor

Kıbrıs'ta bağımsızlık ilanından sonra beyaz darbe mi?

● Kurucu Meclis ile parlamentodaki hassas dengeyi kendi lehine değiştirmek isteyen Denktaş, yapılacak yeni Anayasa ile

li olabilecek bazı değişiklikleri de simdiki meclis yapmayı ve KKTC Meclisi'ni yeni üyelerinin seçimi için en uygun zamanda seçimecek gücünü elde.

Her iki muhalefet türki de bağımsızlık ilanının hem Kıbrıs Türk topluluğu-

la, "Rumlar gücünü elde etmişlerdir" gibi emellerle aldatılmışlardır. Bu emellerde, bağımsızlık, ilan edildikten sonra, federasyon yönündeki arayışlardan vazgeçmemek, aksine bu arayışları ilmi toplu-

çay, yapacak yeni Anayasa ile her türlü politik ve sendikal faaliyetleri tatil etme yetkisiyle donanmış otoriter bir hükümetle zemin hazırlayacak

Geçen sayımızda gazetemize ulaşan haberlere göre Kıbrıs'ın kuzey kesiminde ayrı devlet ilan edilmesine karşı oldukları halde o yönde oy kullanan olan **Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP)** ve **Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP)** bugüne dek ortaya koydukları değişiklikler konuduklarını bildirdiler. İki partinin değişiklikleri, özellikle Denktaş'ın bağımsızlık ilanıdan yararlanarak toplumun iş yapışını değiştirmeye, başkanlık sistemini getirmeye ve anti-demokratik bazı uygulamalara yöneltmesinden, yeni bir kurucu meclis oluşturup, yeni bir Anayasa yapmayı amaçlamasından kaynaklanıyor.

Denktaş ne yapmak istiyor?

KKTC'nin ilanı ile siyasal gücünü artıran Denktaş, bundan faydalanarak, meclisteki şimdiki hassas dengeyi dıştan alacağı temsilcilerle kendi lehine değiştirmek istiyor. Şimdiki durumda 40 kişiden oluşan Kıbrıs parlamentosunda 13 TKP, 6 CTP, bir bağımsız ve Denktaş'ın UBP'den 20 milletvekili yer alıyor. Meclisin bugünkü yapısından memnun olmayanlar ile oy sorunu olmadan milletvekilliği elde etmek isteyenler, toplumun seven ve geri ci kesimleri Denktaş'ı destekliyorlar.

Nitekim KKTC'de kurucu meclisin oluşturulmasına oybirliği ile karar verilirken karara göre meclis yeni alınacak 30 üye için devlet başkanına 10, Devlet Başkanı seçti yarımcısına Küçük'e 1, varlıklı genel olarak Denktaş'a bağlı, güdümlü, baş da dernek ve birliktede birer kontenjan verilmesini benimsemiştir.

Yapılacak yeni anayasa ile Denktaş "güçlü bir yürütme" kurulmasına kesin hüküm hazırlamak istemektedir. "Güçlü yürütme", her türlü siyasal ve sendikal faaliyetleri de tatil etme yetkisi ile donanmış bir otoriter bir hükümettir. Böylece, işçilerin, köylülerin, aydınların sendikallik örgütlenme ve düşünce özgürlükleri ellelerinden alınarak, demokrasi güçleri susturularak, KKTC, büyük burjuvazinin talepleri doğrultusunda, çok uluslu şirketler için dikensiz jöl bahçesine dönüştürülecektir.

Muhalefet ne diyor?

TKP ve CTP Kurucu Meclis'in oluşturulmasına karşı çıkmışlar, Anayasa ve demokrasisi savunmaya devam edeceklerini açıklamışlardır. Bu parliamente ger Anayasa'da bağımsızlık ilanıdan sonra gerek-

Her iki millet partisi de bağımsızlık ilanı için hem Kıbrıs Toplumcuları'nı, hem de Türkiye'yi zor koşullara sürükleyebilecek konusuna endişeler taşımak-

tedirler. Yönetim aralarında anlaşmazlıklar çıkarmak, aksine bazı arayışları ilzam etmek, karışıklık olarak sürdürmek gerektiğini vurgulamaktadırlar.

CTP Genel Başkanı Özgür ve TKP Genel Başkanı Boşart Anayasa'nın anti-demokratik şekilde değiştirilmesine karşı direniyorlar. Oy sorununu olmadan milletvekilliği elde etmek isteyenler ile, toplumun seven ve geri ci kesimleri ise Denktaş'ı destekliyorlar

Kış Dönemi Toplantılarının gündemindeki en önemli madde klasik silahların geliştirilmesiydi

NATO silahlanma yarışını her alanda tırmandırarak

6-7 Aralık tarihinde NATO ülkesi savunma bakanları Pershing-2 ve Cruise roketlerini Avrupa'ya yerleştirmeye başlamasından sonra Brüksel'de ilk toplantılarını yaptılar. Toplantının gündemindeki en önemli madde konvansiyonel (klasik) silahların geliştirilmesi ve teknolojik bazı yeniliklerin bu silahlarla da uygulanmasıydı.

Avrupa'daki NATO Kuvvetleri Başkomutanı Amerikalı General Rogers iki yıldan beri bu silahların modernleştirilmesi için Avrupalıların mali özevlerine zorlama yönünde kampanya açmış bulunuyordu. NATO kararları gereği pakt üyesi ülkelerin savunma bütçelerini her yıl reel sayılarla yüzde üç arttırmaları öngörülmüştür. Avrupa ülkelerinin bu yüzde üçlük artışa ayak uydurmadığı güçlük çekmelerine karşın General Rogers savunma giderlerinde artışın yüzde dört olmasını istiyor. Ancak, Belçika Savunma Bakanlığı'nın açıkça ülkesinin yüzde üçlük artış-

Yunanistan ve Danimarka'nın yeni roketlere karşı tavrı, Almanya ve Belçika'nın çeşitli konulardaki farklı görüşleri pakt içindeki çatlaqları gözler önüne serdi

ışını kabul edemeyeceğini bildirmesi toplantı sonunda sayılan bildiride de bu artışı son eedilmemesi, kapitalist ekonominin krizini daha da keskinleştirecek askeri harcamalar karşısında bazı Avrupa ülkelerinin çekingen davrandıklarını gösteriyor.

Bu tereddüdlere rağmen Reagan yönetimi son toplantıda NATO üyesi Avrupa ülkelerine konvansiyonel silahların modernleştirilmesi yönünde bazı adımları atmayı beğendi. Böylece bu alanda da silahlanma yarışının tırmanma olasılığı ortaya çıktı.

Klasik silahların modernleştirilmesi yönünde en önemli adım ABD ve Federal Almanya arasında imzalanan "Orta Avrupa'nın Hava Savunmasının Güçlendirme"

sistemi yokedilmesi. Silahların ABD'nin yaratmış olduğu atom savası tehlikesini daha da arttıracakı bildiriliyor.

Bahçesinde roketler olan bir site

İtalya'da Sicilya Adası'nda 112 Cruise roketinin yerleştirileceği Comiso kentinde bu roketlerin bakımından sorumlu 5 bin kadar ABD askerinin aileleri ile yerleşmesi için evler, golf sahaları, dükkânlar, parklar, sinemalar vb. tesislerden oluşan bir site planlanıyor. Sicilya topraklarında bu mini-Amerika, ABD'den "Batı Avrupa'yı savunmak üzere" gelen göçmenlere her türlü kolaylığı sağlayacak biçimde düzenleniyor. Öte yanda İtalya'da vurguncuların ve Mafia'nın daha şimdiden, ceplerini dolar dolar dostlarına tatlı yağam sunmaya hazırlanırken; Comiso kentinde villalar yapmak üzere toprak satın aldıkları bildiriliyor.

Ortak Pazar'da yine hiçbir sonuca varılamadı

Aralık ayı başında Atina'da yapılan Ortak Pazar üyesi 10 ülkelerin devlet ve hükümet başkanının katıldığı zirve toplantısı hiçbir sonuç alınmadan sona erdi. Mali sorunlar, İspanya gibi güney ülkelerinin Ortak Pazar'a üye olması ve diğer sayısız sorunun çözümü konusunda birbirine tümleyle zıt görüşler ortaya atılması, toplantı-

dan hiçbir yazılı belge çıkarması sonucunu doğurdu. En son verilere göre işsizlerin sayısının 12 milyon 100 bine yükseldiği, yani faul nüfus içinde dokuz kişide bir kişinin işsiz olduğu Ortak Pazar ülkelerinde, işsizlik sorununun çözümlü konusunda da tek söz edilemedi.

Öte yanda NATO içinde "birlik ve beraberliğin" resmi görevlilerin söylediği kadar güçlü olmadığı da bir sır olmaktadır çıkmış durumda. Yunanistan ve Danimarka'nın yeni füzelerle karşı tavrı almış olmaları, İspanya'nın paktı üye olma konusundaki çekingenliği, Belçika'nın askeri harcamalarını arttırmayı reddetmesi ve bu nedenle hava savunmasının modernleştirilmesine katılmaması, Yunanistan Başbakanı Papandreu'nun Ege Denizi'ndeki manevralar konusunda Türkiye ve NATO organlarına yönelik eleştiriler, pakt içinde çatlaqları gözler önüne seriyor. Bu durumda devamlı "birlik ve beraberlik" ya da "kararlılık"tan dem vurmak biraz da karantlıkta ısılk galmaıya benzeyir.

Ortak Pazar'ın acıklı durumuna bakarak Genel Sekreter Luns'un açılış nutkunda üstü kapalı olarak söylediği gibi "NATO'nun durumu Ortak Pazar'ınkinden iyi" demek belki anlamlı. Ancak bunun tersini söylemek de anlamlı. "Ortak Pazar'ın durumu NATO'dan da beter."

ORTAK PAZAR

Adada kardeşçe yaşamak isteyen halkları birbirine düşüren katliamların içyüzü

Kıbrıs'ta 25 yıldır kim, kimi, niçin öldürüyor?

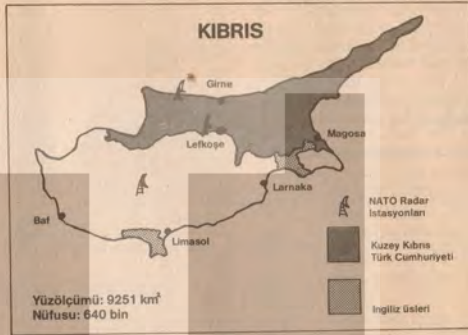
● Yıllardır Kıbrıs Türkleri ve Rumların milliyetçi kesimleri, onların yayın organları, Türkiye ve Yunanistan'ın boyalı basını Kıbrıs sorunu konusunda aynı temayı işler durur. Türk basını yaygarayı koparıp: "Rumlar, Türkleri yıllardır ediyor, katlediyor, ya taksim ya ölüm!" Ve ardından kanlı fotoğraflar sergiler. Yunan basını haykırır: "Türkler Rumlara baskı yapıyor, top-raklarını işgal ediyor. Öyleyse ENOSIS, yani adayı Yunanistan'a ilhak!" Ve yine ardından katledilmiş, ya da kayıp insanların uzun listeleri ve kanlı fotoğraflar... Niçin ve kimin eliyle işlenmektedir bu cinayetler? Birbirini öldüren iki halk mıdır? Öldürülenler en başta kimlerdir?

Biraz geriye, İkinci Dünya Savaşı sonrası yıllara gidersek, adanın İngiliz sömürgesi olduğu dönemde, Kıbrıslı Rum ve Türk demokratların, bağımsızlık hareketinin örgütlenmesinde ortak mücadele yürüttüğünü görürüz. Kıbrıslı ilerciler Türkler ve Rumlar 1941'de kurulan Kıbrıs emekçi halkın partisi AKEL içinde, sendikalarda, kooperatiflerde ve diğer yığın örgütlerinde İngiliz sömürgelerine, Rum ve Türk sövenilerine, gerici/ler karşı ortak çıkarları için örgütleniyorlar.

Ada halkının arasında düşmanlık tohumları ilk kez bu direniş ve bağımsızlık mücadelesini durdurmak isteyen sömürgeci/ler tarafından ekiliyor. Ada üzerindeki egemenliğini kaybetmek istemeyen İn-

giliz emperyalizmi, iki halkın arasında da bulunan genç ve milliyetçi, gerici unsurları işbirliği yaparak Rumlar ve Türkler arasında milliyetçi duyguları körüküyorlar.

Bir yandan kendisine yönelik her türlü hareketi bastırmak amacıyla 1955-59 arasında sıkıyönetim sürdüren sömürge yönetimi, öte yanda 1958'de Kıbrıs Türk liderliği ile işbirliği içinde terörist çetelere, adanın Rum topluluğuna ve özellikle Rum ve Türk Kıbrıslı ilercilere saldırılar düzenliyor. Türkiye'deki Menderes hükümetinden de yardım alan ve adada İngiliz ordusunu destekleye terör estiren TMT (Türk Mücahidi/leri Teşkilatı) bu dönemde kurulu ve bir cinayetler zinciri başlıyor.

Ben yanmasam, Sen yanmasan, biz yanmasak!..

Bu insanlar ve daha birçokları, Rum ve Türk halkının kardeşliğini ve barış savunucuları için faşist Türk yetkilerine katledilmişler.

Yın organı olan "İnkılâp" Gazetesi, emperyalizmin çıkarlarına hizmet etmediği, halkların kardeşliğini savunduğu için 1955'de kapatılmıştı.

Ayhan Hikmet-Ahmet Gürkan: 23 Nisan 1962'de, Denktaş ve Kalkan'ın faşist yetkilerine pusuya düşürülüp öldürüldüler. Her ikisi de dostluk ve barış savunucuları ve gittikçe güçlenen, günlük gazete olmaya hazırlanan Cumhuriyet Gazetesi'nin yazarlarıydılar. Onların katli ile Cumhuriyet'in demokratik sesi de sustu.

Derviş Kavasozlu: 11 Nisan 1962'de

Osmanlı işgalinden NATO işgaline...

● 1571 yılından, 1878'e kadar Osmanlı işgalı altında olan Kıbrıs adası, o tarihte İngiltere'ye teslim edildi. 1914 yılında İngiltere'ye bağlanan Kıbrıs, 1925'de, "kraliyet sömürgesi" sıfatını kazandı. Daha sonra "Royal Air Force'un (Kraliyet Hava Kuvvetleri) önemli bir üssü oldu.

● 11. Dünya Savaşı sırasında Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakını isteyen "Enosis" hareketi güçlendi. 1941'de Kıbrıs emekçi halkının ilercisi Partisi AKEL kuruldu.

● 112 Ağustos 1954'de sömürgecilik karşı yapılan yığınal yürüyüşten sekiz gün sonra Yunanistan, Birleşmiş Milletler'den Kıbrıs konulu bir konferans toplanmasını istedi.

● 29 Ağustos-7 Eylül 1955 arasında İngiltere, Türkiye ve Yunanistan Kıbrıs sorunu görüştüler, Konferans, sonuçsuz kaldı. Aynı yıl EOKA (Kıbrıs Savaşçıları Ulusal Örgütü), sömürgeci yönetime karşı silahlı savaş başlattı.

● 1956-60 yıllarında İngiliz sömürgeci, adadaki gerici Kıbrıs Türk lideri ve Türkiye'deki Menderes hükümetinin desteği ile adayı bölücü bir politika izlediler.

● 1959'da Zürich ve Londra'da imzalanan Kıbrıs anlaşmaları ile yapılan yeni Anayasa'ya göre İngiltere, Yunanistan ve Türkiye Kıbrıs adası üzerinde garantörlük hakkı elde ettiler.

● 1 Temmuz 1960'da imzalanan bu anlaşmalara göre adanın bir bölümü Türkiye, NATO'nun kontrolüne verildi.

● 16 Ağustos 1960'da Kıbrıs'ın bağımsızlığı ilan edildi. Makarios, devlet başkanı, Fazıl Küçük yardımcısı oldu. 1960'da Kıbrıs, Birleşmiş Milletlere üye oldu. Ancak Kıbrıs'ın tam bağımsızlığı Zürich ve Londra anlaşmalarına göre olanaksızdı. Adaya 10 bin İngiliz, 950 Yunanlı ve 650 de Türk askeri yerleştirilmiş durumdaydı.

● İngiliz emperyalizmi ve gerici

AYHAN HİKMET

Ahmet Sadi: Faşist Türk çeteleri ilk saldırısı 22 Mayıs 1958'de Kıbrıs İçişleri Bakanlığı Federasyonu üyesi Ahmet Sadi ve karısına düzenlediler. Sadi, Rum ve Türk işçilerin aynı çatı altında toplanan sendikadan 15 yıllık görevliydi. Ağır yaralanan Sadi, üzerindeki ağır baskılar nedeniyle ülkesini terkdedi. İngiltere'ye yerleşmek zorunda kaldı.

Fazıl Öndür: 24 Mayıs 1958'de "İnkılapçı" Gazetesi'nin yazarı kurulu üyesi Fazıl Öndür, TMT çetelerine güpeşindü, sömürge polislin gözleri önünde katledildi. Kıbrıs Türk demokratların hafızlık ya-

Derviş Kavasoğlu: 11 Nisan 1962'de Kıbrıs Rum sendikası arkadaşları C. Mis-hayalis ile birlikte faşist TMT çeteleri ta-rafından otomobili içinde makinelî tüfele

AHMET GÜRKAN

DERVİŞ KAVASOĞLU
Faşist TMT çeteleri tarafından katledildi

tarandı. D. Kavasoğlu, AKEL Merkez Ko-mitesi üyesi ve sendikacıydı. Yaşamı bo-yunca Rumların ve Türklerin kardeşli-ği ve birlikte ortak düşmana, emperyaliz-me ve gericiilere karşı mücadeleyi savun-muştu.

Bunlar da Kıbrıs'ta iç gerillikliğin güçlen-diği, Kıbrıs Rumların faşist terör örgütü EOKA-II'nin başkanı Grivas öcüllüğün-de ileriler ve sivil halk üzerinde terör es-tirdiği ve 1974'de Yunan Cuntası tarafın-dan Makarios hükûmetine karşı gerçek-leştirilen darbe sırasında katledildiler.

Nasıl çözülebilir

Kıbrıs adasına onyıllardır kardeş kanı dökülmesinin, sorunun bir türlü çözülemeyişinin tarihsel kökeninde İngiliz sömürgeçliğinin "böl ve yönet" politikası yatıyor. 1914'den 1960'a kadar İngiliz sömürgeci olan adada sömürgeciler, ada halkını birlikte bağımsızlık mücadelesi vermesini engellemek için, bir taraftan iki halk arasında gerginliği körükleyici bir politika uygularken, öte yanda da Türkiye ile Yunanistan'ın aydın ilişkiler çelişkilerini körüklemişlerdir.

Her iki halkın da en gerici kesimle:yle işbirliği içinde giren, terörist çeteler kurmasına önyak olan, ilerici demokrat insanları katline göz yuman yine sömürgeci-ler olmuştur.

Herneki kadar İngiltere gelişen bağımsızlık hareketi kar-sısında 1960'da Kıbrıs'ın bağımsızlığını tanımak zorunda kaldıysa da, yapılan anlaşmalarla, Yunanistan, Türkiye ve İngiltere'nin adaya müdahale etme hakkı sağlanmıştı. Üç devletin "garantörlüğü" altında, yabancı üslerin ve askerlerin bulunduğu bir adanın bağımsızlığından söz edilebilir mi?

Emperyalist işçilerine kanışma sürdüğü, adadaki durum da gerinleşmiş, 60'lı yılları başında her iki top-luluk içinde de milliyetçi grupların körüklediği çatışmalar kanlı boyutlara varmıştı. Nihayet 1974'de faşist Yunan cuntasının adadaki aşırı sağcı güçleri desteklemesi sonucunda Makarios hükûmetine karşı gergilen darbe ile ada-daki gerginlik son haddine varmıştı. Darbe iki NATO ülkesi, Yunanistan ve Türkiye'nin bir savaşın eşliğine gel-

melerine ve Türkiye'ninde adaya asker çıkarmasına yol-ardı.

Ve bütün bunlar NATO ülkelerinin, Birleşmiş Milletler kararlarının tam tersine, ABD emperyalizminin ve NATO'nun askerî-stratejik çıkarlarını gözeten uygulaması sonucunda gerçekleşmiştir. Bu politika, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığına son vermedi, adayı NATO'nun "bat-mayan uçak gemisi"ne dönüştürmeyi amaçlamaktadı. Sorunun çözümü NATO çerçevesinde ele alındıkça çözümsüz kalmaktadır.

Kıbrıs sorununun çözümü için sprun, NATO denetiminde çıkarılmalı, iki toplum arasında gerginlikleri ve ayrı-lıkları körükleyici uygulamalardan vazgeçilmeli, adada baskı unsuru olan Türk silahlı kuvvetleri dahil, tüm yaban-cı askerî birlikler çekilmeli, İngiliz üsleri kapatılmalıdr. Kıbrıs sorununun kalıcı ve barışçıl çözümü, bağımsız, bağılantısız, toprak bütünlüğüne sahip iki halktan oluş-an federal bir cumhuriyet'in kurulabilmesi için, Birleşmiş Milletler gözetiminde uluslararası bir konferansın toplanmasıdır. Dış müdahalenin olmadığı koşullarda, böyle bir toplantıda her iki halk grubunun da çıkarları eşit bir düzeyde ele alınabilir ve her iki halkta da yeterli güvenceler sağlanabilir. Bu yönde sosyalist ülkelerin, bağılantısız ülkelerin ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun kararları ve önerileri vardır.

Kıbrıs sorununun bu şekilde çözümü, Doğu Akdeniz'de tehlikeli boyutlara ulaşmış olan Ortadoğu sorunun-da olumlu yönde katkıda bulunacak, ABD ve NATO Ortadoğu'ya önemli sıçrama noktalarından birini yitirecektir.

ANTONIS ANDRONIKOU

Antonis Andronikou: Kıbrıs Güçlüler Derneği (EKA) üyesiydi. EOKA-II çetele-rine karşı olduğu için, 1974'deki gerici darbenden birkaç ay önce pusuya düşürü-lerək öldürüldü.

Nicos Florentzou: 1974 cuntası sırasın-da askerlik görevini yapıyordu. Cunta-cıların emirlerine uyup, Paphos'ta direniş sürdüren demokrasi güçlerinin üzerine kurşun sıkmadığı için öldürüldü.

Ve daha birçok ilerici demokratın kat-linin yanı sıra, gelişmeleri iki halkın bir-beri arasında çatışmalara yol açtı. Samp-son cuntasının gerekçe gösteren Türkiye, Kıbrıs Türklerinin haklarını savunma iddi-asiyla Kıbrıs'a çıkartma yaptı. Ancak Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kıbrıs çıkartması, faşistlerce körüklenmiş olan iki halk ara-sındaki kanını ve gerginlikleri bösbüten arttırdı. Kıbrıs Türklerin adadaki toprak-ların yüzde 40'unu ele geçirmesi emperyaliz-min ve NATO'nun müdahalesine daha uygun bir ortam yarattı. Sivil halktan üçbin ölü, 2500-4000 arası kayıp verildi. Ada nüfusunun üçte biri, yani 200 bin ki-şi mülteci durumuna düştü.

NİCOS FLORENTZOU

Cunta'cılarının emrine uyup, kardeşlerine kurşun sıkmadığı için öldürüldü

● İngiliz emperyalizmi ve gerici güçler tarafından körüklenen sorun-günlemler 1963'de kanlı çatışmalara yol açtı.

● Grivas'ın başkandığındaki faşist terör örgütü EOKA-II, 1967'den 1974'e kadar en başta ilericilere, de-mokratlara olmak üzere sivil halka karşı saldırılar düzenledi. Bu arada Yunanistan "Enosis" için uğraş-ken, Türkiye "taksim" öne sürüyör-du. Bu yoldaki adımları Kıbrıs Türklerin Kuzeydoğu'ya çekilmesi ve 1967'de "geçici Türk-Kıbrıs yö-netiminin kurulması" oldu.

● 1968'de iki toplum lideri, Den-kaş ve Klerides arasında başlayan an-ahırlarla süren toplanmaların görüş-melerin kesilmesi sağlanan CIA, 15 Temmuz 1974'de de Yunan su-baylarının Makarios hükûmetine karşı darbe yapmalarına önyak ol-du. Sampson başa geçti.

● Darbe sırasında, 1970 seçime-rinde 35 milletvekili çıkarmış olan AKEL'in ve diğer demokratik yığın örgütlerinin ve sendikaların üyeleri tutuklandı.

● 20 Temmuz 1974'de Türk Si-lahlı Kuvvetleri adaya çıkartma yap-tı.

● 1974 yılında B.M.'nin adanın toprak bütünlüğünü, bağımsızlığını ve bağılantısızlığını öngören karar-larına karşın gerici güçler, NATO'nun da ada üzerinde söz sahibi ol-ması için uğraştılar.

● 13 Şubat 1975'de Denkaş, ada-nın Kuzeydoğu'su'nu "tonotak" Kıbrıs devleti" ilan etti.

● Rum kesiminde Makarios'un, ilerici güçlerin ve B.M.'nin cabaları sonucunda 1974 yılında darbe ya-pan Sampson yönetiminin alması ol-duğu önelemler yasa-dışı ilan edil-di. Sampson 20 yıl hapse mahkum oldu. Ekonomik durum düzene gir-meye başladı.

● B.M.'nin iki toplum arasındaki görüşmelerin eşit düzeyde sürdüröl-mesi yönündeki kararı, üç garantör devletini, İngiltere, Yunanistan ve Türkiye'nin baskıları nedeniyle bir türlü sonuca ulaşamadı.

● 15 Kasım 1983'de Denkaş yö-netimini, Türkiye Cuntası'nın deste-ğiyle Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde Ku-zey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti adı al-tında bağımsızlık ilan etti.

Özal zam yapan tekellerin kafasını kıracaktı

Pahalılığın suçlusu bulundu: Ekonomi bilmeyen halk!

● Son iki ay içinde mutfaktaki enflasyon yüzde 14 dolayında artarak 4 kişilik bir ailenin mutfak gideri 37 bin 293 lira ya yükseldi.

Son zam furası ve pahalılık, son bir ay içinde Türkiye basınında defalarca manşetleri süslü oldu. Bakanlardan önceki ve yeni Başbakan'a kadar herkes zam-lardan kişiyet ediyor. Günaydın gazetesi "Yeti arttı" diye manşet uyarıyor, ama bir türlü zamları sorumlusu bulamıyor. Sonunda Maliye Bakanı Adnan Başer Kocaşu baklayı ağzından çıkarıyor ve "halk ekonomiyi bilmiyor, durmadan mala hücum ediyor" diyerek pahalılığın sorumlusu olarak halkı suçluyor.

Enflasyon yüzde 50'ye fırlıyor

18 Kasım tarihinde Ulusu Hükümeti'nin petrol fiyatlarını yüzde 14 oranında artırması ve ardından igneden ipileği yılın zamlar, enflasyon oranını 1980 yılın-dan bu yana en yüksek noktaya tırmış-
dr. Nitekim, Devlet İstatistik Enstitüsü ve Ticaret Bakanlığı'nın saptamalarına göre, Kasım 1983 tarihinde yıllık enflasyon oranı yüzde 40,4'e yükseldi. Bilindiği gibi, enflasyon oranı 1981'de yüzde 35, 1982 yılında da yüzde 25 olarak gerçekleşmiş ve Ulusu Hükümeti, 1983 yılında enflasyonun yüzde 20'e indirilmesini iddia etmişti.

Öte yandan, illerinden yapıldı açıklama-gı göre, Kasım sonuna kadar 40,4 olarak ilan edilen enflasyon oranı, gerekçeleri tam olarak yanısırmıyor. Petrol fiyatlarının artırılmasından sonra gelen zamların tü-mü enflasyon hesaplarını henüz yansı-tılmadığı gibi, zam furası devam ediyor. Bu durumda, Aralık ayı sonunda enflasyon oranının yüzde 50'lere doğru tırmam-sı bekleniyor.

Ayrıca, temel gıda maddelerine yapılan görülmemiş miktardaki zamlar, son iki ay içinde mutfaktaki enflasyonu yüzde 14 dolayında artırdı. Nitekim, 4 kişilik bir ailenin mutfak gideri, Ekim ve Kasım ay-larında 4 bin 443 lira artarak 37 bin 293 lira ya yükseldi. Eylül ayında 4 kişi-

Kafağı'nın "halk durmadan mala hü-cum ediyor" sözünü Türkiye kamuoyu şaşkınlıkla karşılayarak "hangi parayla?" sorusunu soruyordu.

Cuntanın bir sahtekârı daha

Türkiye'de enflasyon temel nedenlerin-den birisinin karşılıksız basılan paraların olduğu biliniyor. Ancak, Merkez Bankası'nın her hafta yapıldı açıklama göre, 2 ay öncesine kadar para ve kredi müşkulları kısıtlıyor ve karşılıksız para basılmıyordu. Ancak, son bir ay içinde piyasaya 200 milyarın üstünde karşılıksız para sürül-rek, piyasadaki para miktarı 530 milyar-dan 736 milyar liraya yükseliyordu.

Ancak, bizzat olayın üstüne gidince, Cunta'nın bir sahtekârı daha ortaya çı-kyor ve Maliye Bakanı olayı doğrulama-zında kalıyor. Meğer, 15 sürekli kar-şılıksız para basılarak şirket kurtarma ve kredi biçiminde tekelilere aktarılır. Olayı kamuoyundan gizlemek için de, şöyle bir sahtekârı baş vuruluyor. Her halde so-nunda Ziraat Bankası'ndaki mevcut para-lar, Merkez Bankası'nın kuyulama geçir-iyor ve Pazartesi sabahları da, tekrar Ziraat Bankası'na kaydediliyor. Böylece, piyasadaki para mevcuttur. Ziraat Bankası'ndaki paralar kadar düşük gösterilerek karşılıksız basılan paralar kamuoyundan gizleniyor.

Cunta'nın sözcükleri, önce durumu IMF'den gizlemek için bu sözle başlan-dık diye yalan söylüyor, sıyrasit şahne-sinde arzadığı ve umduğünü bulamayan Kafağı'na, "biz bir kaç ay önce bir heyet göndererek durumu IMF'ye bildirdik, on-

lar da bizim bu uygulamadan habersiz olduk" sözünü Türkiye kamuoyuna, olayın IMF'den değil, kamuoyundan giz-lemek amacıyla yapıldığı açığa çıkıyor.

Zam furasının görülmemiş boyutlara ulaşmasının yarattığı şaşkınlıktan daha çok, yetkili kişilerin birbirini tutmayan apık-sap konuşmaları kamuoyunda şaşkı-nlık kanyunluyor. Sözcükleri, 18 Kasım tarihinde petrol zamlarının açıklan-masından sonra, Özal, "hiçseyi teslin edi-lececek doğru dürüst teslim edilmeli, zam-larda geç bile kalınmıştır" derken, zamları olumlu karşılayıyor. Ancak, yapılan zam-ların kamuoyunda "Özal'a yapılan kolay-lık" olarak yorumlanması üzerine, Başba-kan park ediyor, "bakıştı yere zam yapan tekelilerin kafasını kıracağız", seğitme konuşarak, herkesi güldürüyordu. Oysa fiyatların serbestçe oluşması fikrinin Tür-kiye'deki baş savunucusu, tekelin ve emperyalizmin has adamı Turgut Özal'ın kendisiydi ve 24 Ocak 1980 tarihinde, dev-let fuq komitesi'nin devletin fiyatları mü-dahale yetkisini ortadan kaldırılan Özal'dan bekleniyordu.

Yüksek fiyat artırıları ve zamlar kar-şısında, Ticaret Bakanı Kemal Candaş'ın çıkışı ve yaptıkları da, Özal'inkinden çok farklı değildi. Cantık'tır, "zam yapan tekelin eli kırılacaktır" şeklinde yük-sekten ayır ve valiliklere gönderdiği bir gençe, "tekelin zamları durdurulmasını ist-iyoruz. Bunun üzerine belediyeyle, küçük esnafı esnafe esna istüne esna bindirecek, bu-bela ayakta duran esnafın anasını ağla-tıyor ve böylece tekelin kafası da, eli de tımlıyor oluyordu.

**TEKELLERİN
KAFASINI DA, KAPISINI DA
KIRDIM. BUYRUN BEYLER
MAL SİZİNDİR!!**

KOC

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

Kırık kafa tekel

Gönlenden Aralık ayının 2'si ve yıl 1980'dir. Ankara'ya Tür-kiye masası şefi Woodward'ın başkanlığındaki bir IMF he-yeti gelir. Başbakanlık koğlunda Demirel oturmaktadır ve ekonominin başında da, şimdiki "çiçeği burnunda" Başbakan Turgut Özal vardır.

IMF heyetinin geliş nedeni, şu ünlü "24 Ocak Kararları" der. Ger-çekten de, "24 Ocak Kararları" Turgut Özal'ın başkanlığındaki kadro ile IMF heyeti tarafından hazırlanır. "Ekonomik Paket" hazır edime-den önce, Woodward'la Özal arasında yapılan ikil toplantıda, IMF'nin istekleri ele alınır. Kuşkusuz, IMF'nin öngördüğü hiçbir nokta an-laşmazlık konusu olmaz. Ancak IMF'nin iki istedi karşıssında Turgut Özal'ın takındığı tavır, Woodward'ı bile şaşırtır.

Birincisi, IMF "yüksek boyutlu bir devallasyon yapılarak, bir ABD doları 35 liradan 55 liraya yükseltilebilir" der. İkincisi, KIT ürün-le-rine 160 milyar liralık zam yapılmasını ister.

Özal, IMF heyeti başkanı Woodward'a aynen şöyle der: "Siz dolar 35'den 55 liraya çıkarmazsınız istiyorsunuz. Hayır, biz 70 liraya çı-karacağız...Siz bidden, KIT ürünlerine 160 milyar liralık zam yap-mamızı talep ediyorsunuz. Hayır, biz 400 milyar liralık zam yapaca-ğız."

Ve Turgut Özal, 24 Ocak 1980 tarihinden itibaren Cumhuriyet tari-hinin en büyük satışına başlar. Turgut parasının değeri ni yarıyana düşürerek, doları 35 liradan 70'e tırmadın. Halkın sırtında 400 milyar-lık yeni bir yük bindirerek, KIT ürünlerinin fiyatlarını yüzde 100 oranında arttırır. "Özal sektör" yapar da, özel sektör durum mu? O da, yeterince nasiplerin tam furasından.

Kuşkusuz, Özal'ın yediği "herzeler" bununla kalmaz. O, para ve kredi musluklarını da sonuna kadar açıyor...Yüksek faz vadiyle, halkın elinde ve avcunda ne varsa bankalar ve bankierler akar. Sonra da, bu paralar "uçtu uçtu" oluverir.

Sonuçta, ne mi olur? Turgut Özal, bilinci bir politika ile, önce enflasyonu Cumhuriyet Türkiye'sini hiçbir yılında görülmemiş bir düze-yi tırmadın. Ve 1980 yılı enflasyon oranı yüzde 107 olarak tarhe geçir.

1981 yılına girilir. Özal, süngülerin gölgesinde oyunun ikinci perdesi sahneye koyar. Artık yitirilen satmalma gücü, inanılmaz derece-de perilemiş, iç pazar daralmıştır. Bir yandan, Özal bu doğrultu-daki politikaları, acımasızca sürdürür. Ardından para ve kredi musluk-ları kısar. Bir avuç tekel dışında kalan, tüm sınıf ve katmanların kredileri kesilir. Ve böylece Özal, 1980'de yüzde 107 tırmadığı enflasyonu, 1981 sonunda yüzde 35'e çeker.

Sonra da kalkar, hiç utanmadan, ben enflasyonu yüzde 100'terden yüzde 35'e indirdim der. Özal, bu büyük başarısından ötürü, emper-yalist finans odakları tarafından "yılın adamı" bile seçilir.

Şimdi Özal, biraz değişik biçimle, bu senaryoyu bir kez daha oynamaya hazırlanmaktadır. Cuntanın parlamenten kılıfı yeni hüküme-ti yapılmamış amacıyla, Ulusu hükümeti elyle Özal'a önemli ko-yuluklar sağları. Üstlerinden birisi, petrol fiyatlarını arttırmaması ve son-ra gelen zam furasıdır. Ulusu hükümeti, gideriyar piyasaya büyük miktarda karşılıkça-
parasını, temel malların fiyatlarını arttırmış ve enflasyonu yüzde 45'e düşürmüştür. Yani Özal'ın yapmak zorunda olduğu şeyleri yapmıştı.

larında 4 bin 443 lira artarken 37 bin 293 liraya yükseldi. Eylül ayında 4 kişilik bir ailenin mutfak gideri 32 bin 850 liraydı.

Ote yandan, Türk İş Araştırma Müdür-lüğü'nün yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de yaklaşık üç milyon kişi asgari ücretle çalışıyor. Asgari ücretle çalışan evli ve iki çocuklu bir kişinin eline 10 bin 957 lira geçiyor. Asgari ücretle çalışan 2 çocuklu bir işçi ailesinde, 4 milyon işsiz olduğu bir ülkede karı ve koca her ikisini de iş bulup çalıştıklarını düşünelim. Bu durumda, asgari ücret üzerinden iki çocuklu işçi ailesinin evine 22 bin lira dolayında para girecektir. Oysa, 4 kişilik bir ailenin sağlıklı beslenmesi için, yalnızca mutfak gideri için ayda 37 bin 293 liraya ihtiyacı vardır. Milyonlarca insan ya-nı aç yan tok yoksulluk içinde yaşarken,

Vergilerin üçte ikisini işçi ve memurlar ödüyor

Devlet Planlama teşkilatı'nın (DPT) yaptığı araştırmaya göre, toplam gelir vergisinin üçte ikisini oluşturan yüzde 67'si işçi ve memurlar tarafından ödeniyor. Oysa, işçi ve memurların ulusal gelirden aldıkları pay, ancak yüzde 16 dolayındadır.

Buna karşılık, ulusal gelir yaklaşık yüzde 70'ini ele geçiren sanayi ve hizmet sektörü mensuplarıyla büyük toprak sahipleri, gelir vergisinin ancak yüzde 23'ünü ödüyorlar.

124 milyar liralık bir "kurtarma" operasyonu daha

Geçtiğimiz hafta içinde, sessiz sedasız bir "şirket kurtarma" olayı daha yaşanıyor. Kozanoğlu-Çavuşoğlu (K-Ç) grubuna devlet kasasından tamı tamına 124 milyar liralık bir kolaylık sağlanıyor ve böylece, cunta baş destekçilerinden birisine daha sıkıkan borcunu ödemis oluyor-du. Yaklaşık bir yıla yakın bir süredir üzerinde konuşulan K-Ç grubuna ait Hisarbank ve OdiBank, geçen hafta Ziraat Bankası'na devredildi ve bu iki bankanın 124 milyar liralık borcunu devlet üstlendi.

Hisarbank ve OdiBank'ın Ziraat Bankası'na devredilmesiyle, K-Ç grubuna ait olan 30 dolayında şirket de devletleştirilmiş oldu. Ancak bu şirketlerin tümü kepenklerini indirmiş bulunuyor. Yüzbinlerce çiftçi ailesine "enflasyon yüzlemek

için taksitle ödeyeceğiz", ya da "hazinede para yok" yanıylıya 90 milyar liralık borcunu ödemeyen devlet, K-Ç grubuna bir kalemde 124 milyar lira veriyor, ama K-Ç'nin neden ve nasıl iflas ettiği, paralarını nereye uçurduğu pek anlaşılma-yor-du.

Ne var ki, K-Ç grubunun kurtuluşına biraz yakından bakınca, işlerin o kadar karışık ve bilinmez olmadığı anlaşılıyor. K-Ç grubunun ama yapısını oluşturan Hisarbank'ın iflasına hazırlayan beş kişilik Yönetim Kurulu üyesinden ikisi, şirketler grubunun sahipleri olan Ahmet Kozanoğlu ve Ömer Çavuşoğlu'dur. Öbür üç üyesi ise, cunta Anayasası'nın mimarı Orhan Aldıkçı, Danışma Meclisi (DM) Başkanı Sadi İzzettin ve DM üyesi emekli

Korgeneral Recai Engin'dir.

Bundan yaklaşık bir yıl kadar önce, K-Ç grubu yönetimi "borçlanmasız ödeyemeyen durumda düştük" gerekçesiyle hükümeti basvurcu ve "yardım" ister. İstenen yardım miktarı, 10 milyar lira dolayında. Bunun üzerine, Maliye Bakanlığı Hisarbank'a "el koyarak", bankaya bağlı 30 şirketin yönetimini de üstlenir. İlginci-ri ki, K-Ç grubunun kâr sağlayan işletmelerini olan yurt dışı ve yurt içi inşaat firmaları, Güneş Gazetesi ve meyve suyu üretici bazı firmaların operasyonun dışında bırakılır. Üstüne üstüne, 10 milyarlık borç, bir yıl içinde 124 milyar liraya fırlar. Bunun ve neden olur, paraları nereye gider? Bu soruları sürekli sorulur, ama yanıtlanmaz, yanıtlanamaz...

şurmuş, temel muhtırası fiyatlardaki artışın ve enflasyonun yüzünü yansıtır. Yani doğrudan yarmak zorunda olduğu şeyleri yarıyormuşlardır.

Özal hükümetine gelir gelmez, kemerleri sıkma politikasını sürdürecekti, halkın anasını ağlatıcağı ve 1984 sonunda, enflasyon oranını 5-10 puan indirebilecekti. Sonra da kalkacak, kendini uçukluk şampiyonu ilan edip, 1981-1982'de sergilediği oyunu yeniden sahneye koyacaktı.

Konuyla ilgili olarak, bir başka nokta daha var. Kamuoyunda, son zamlar Özal'a yapılan önemli bir kolaylık olarak yorumlanıyor. "Çi-çeği burnunda" Başbakan'ın ilginç bir söz duyulur, Özal, "haksız yere zam yapan tekelcilerin kafasını kıracağız" der. Kargalan bile güldüren Özal'ın bu yalanına karşılık birşeyler söylemek yerine, kendisinin ve ekonomiyi yönetecek olan "beyin takımı"nın kimliklerine kısaca bir göz atalım.

Turgut Özal'ın özel sektörde ilişkileri uzmanı bazılan şöyle: Sabancı Holding koordinatörlüğü, Dünya Bankası başkanlığı, Koç Holding'in Asil Çelik'te Genel Müdürlük...Türkiye'nin en büyük tarım araçları ve traktör üreticisi BURTRAK'ın ortağı ve kurucusu. Özal'ın ortaklık ilişkisi içinde olduğu bazı holdinglerin adları şunlar: Sabancı Holding, Ercan Holding, Eren İnşaat, Enka Holding ve Tünel A.Ş.

Özal'ın beyin takımından birisi olan Vural Arıkan'ın kısı kımlığı da şöyle: Bugün Türkiye'nin en büyük holdinglerinden birisi olan ve cunta döneminde iyice palazlanan Enka Holding'in beş kurucusundan ve ortaklarından biri...

Özal'ın bir başka beyni emekli vali Nejat Eldem'dir. Bu kişi, Özal'a birlikte Burtrak'ın kurucusu ve ortağıdır. Kendisinin Sabancı Holding, Enka Holding ve Ercan Holding'e ortaklık ilişkisi vardır.

Özal'ın önde gelen mallarından bir başkasının adı Erol Aksoy'dur. Bu vatandaşı, Türkiye'nin en büyük üç holdinginden birisi olan Çukurova Holding'in önde gelen yöneticilerinden birisidir. Ve ayrıca bu holdingin Uluslararası Dış Ticaret Bankası'nın Genel Müdürü'dür.

Özal'ın beyin takımında, 24 Ocak Kararları'nın baş uygulayıcıları ve bankierler olayının mimarı olan şu kişiler de var: DPT Müsteşarı Yıldırım Aktürk, Eski Maliye Bakanı Kaya Erdem ve Vehbi Dinçerler.

Özal'da böylece mallardan daha çok var. İşte Özal, tekelcilerin başı-ne bunlarla değil. Ne yalpalım, bir de **konk kafa tekel** görelim.

Derken, konuyla ilgili olarak yine çok ilginç iki olay gelişir. Bundan 5-6yıkadar önce, ABD'de oturan Cemal Kıran adında bir kişi Türkiye'ye gelecek kendisini milyarder bir işadımı olarak tanıtır ve K-Ç grubunun işletmelerini satın almaya kalkar. İlgili kimse, Maliye Bakanlığı ile tam işi kotarmak üzereyken, aylık bir dergi olaya girmek için Cemal Kıran'ın kimliğini açıklar. Cemal Kıran, K-Ç grubunun adamıdır, ne beş ku-rus vardır ve ne de işadımı falandır. Ve K-Ç grubu Cemal Kıran eliyse yurt dışına kaçırıldığı paraları, eski şirketlerini Maliye'nin elinden "kelepiç" fiyatına kapatmak istemektedir...Bu haber üstüne, iş bozulur.

Bunun üzerine, Ulusu hükümeti,

K-Ç'nin 124 milyarlık borcunu devletin üstleneceği bir kararname hazırlayarak, Kenan Evren'e sunar. Bu formülü de bozmak için, K-Ç grubuna rakip bir sermaye grubu "İlbar" da bulunur ve haber, 27 Kasım 1983 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yayımlanır. İlgili habere göre, K-Ç grubu Türkiye'de **batarken**, inşaat şirketlerini yansıtır, yurt dışında 30 milyon dolar sermayeli iki banka açar. Bankanın birisi, Union Merchant Bank adıyla vergi muafiyeti olan Karayipler'deki Ceyman adalarında ve öteki de, Caybrac Finans adıyla İsviçre'de faaliyet göstermektedir.

Ancak, bu kez iş bozulamaz ve Kenan Evren K-Ç grubunu "kurtarma" kararına imzayı basarak, 124 milyar liralık kolaylık sağlanmış olur.

lerat Çalışma Hakları Bilim bilim seviñi geliştirmeyi, hem de yabancı işçilerin, gerçedönüşe gönderecekleri "İlgi"yi, SPD'nin ve DGB sendikalarının "Kesin Dönüş Özendirme Önemleri Yasası"na göre işçileri tepkili çürüten bir kanıt olarak öne sürüyor.

Yasanın kısa geçmişi

Hatırlanacağı üzere daha SPD-FDP hükümeti sırasında bizzat Başbakan Helmut Schmidt tarafından savunulan ve işsizliğe karşı etkili bir önlem olarak gövlen "yabancı işçileri kesin dönüşte özendirme önemleri", kamuoyunda daha tartışılabilirken iş hükümeti değişikliği oldu ve Kohl başkanlığındaki daha gerici CDU/CSU-FDP koalisyonu işbaşına geldi. İşçileri Bakanlığında yeminiyi yabancısı dışması ve tesvili tutucu politikacı CSU'lu Zimmermann'ın gelişi, Çalışma Bakanlığında da tekelimlerin mutemeti alması Blüm'ün işlenmesi, sözkonusu önemleri yasasına geçirmesini olanlaştırdı hışlandırdı ve konu yerinde tartışılmanın Federal Parlamento'nun komisyonlarında oldu bittiye getirilerek kabul edildi. Bu arada ilkin Türkiye Postası'nın kamuoyuna duyurduğuna gibi, Federal Hükümet ile faşist Eren Cuntası arasında kapalı kapılar ardından pazarlık yapıldı ve primlerin döviz olarak Türkiye'ye aktarılmasına özen gösterilmesi koşuluyla cunta, Türkiye'li emekçileri dönüşte özendirmeye adı altında "dönüşte zorlanmalar"na göz yummayı kabul etti.

Bu pazarlığın ardından önce Blüm'ün, ardından da Zimmermann'ın Türkiye'ye yapılacak geziler için teknik ayrıntıların aydınlatılmasına yönelindi. Bir de Cunta'nın ve bakanların yabancı işçilerin haklarına nasıl sahip (!) çıktıklarını göstermelerine yaradı bu geziler. Sözkonusu primlerin Türkiye Merkez Bankası'na aktarılması koşuluyla Cunta bu zorlamaya göz yummanın yanı sıra, Türkiye'li işçilerin 1986 yılından başlayarak olan Otak Pazar ilçelerinde serbest dolaşım haklarında varzıymeyi kabul etti.

Türkiye'nin ve keza ağırlık bir döviz sıkıntısı içinde bulunan Yugoslav yönetiminin desteğinin alına Federal Hükümet, yasaı hemen parlamentoya sevketti ve yasa, kısa süren tartışmalardan sonra kabul edildi. CDU-CSU'nun zaten çoğunlukta olduğu Eyaletler Meclisi'nden de kolaylıkla geçen yasa, geçtiğimiz günlerde resmi gazetteye yayınlandı ve kesinleşti.

"Kesin Dönüş Özendirme Yasası"nın iki ayrı bölümde ele alınması gerekiyor.

Bunlardan ilki, 10 bin 500 marklık dönüş primleriyle ilgili. Esas yavraya bu noktada

bir yerdetti zettetti, patronun nerede olduğu belli değıl. Fakat ben gitmeyeceğim. Ya 56 ölmüş artık, iş bile vermeyecekler, biliyorum. Fakat yine de bu parayı alıp, gitmeyeceğim. Enayi miyim ben? 10 bin 500 Mark, ben de 5 çocuk için 1500'er Mark. Ben zaten normal şartlarda bu çocuk parasına yakın bir parayı burada alıyorum. İşsizlik sigortasına kayıt oldum, işsizlik parasına 12 ay hakkım var. Oradan alacağım para da bana vermeyi düşündükleri 10 bin 500 Mark'tan çok fazla. Aradaki tek fark bir kerede elimde toplu bir para geçecek, diğer hallerde ise bu paradan daha fazlasını peyderpey alacağım. Bankaya gitsen, kredi kessin, faizini düşsem, yine bana bu 12 ayda ödeyecekleri kanunı haklarını Türkiye'ye dönersen ödeyecekleri paradan fazla. Sonra bu burada yemisin ha Türkiye'de. Toplu parayı alsam Türkiye'ye dönsen, iş yok birşey yok memleketle. Bize rençberiz, eskiden de zaten için yatacın yazacın çıkarırdı. Bu toplu parayı Türkiye'ye gitsen birşeyler alıram kendime. 7 nüfusa yiyecek ekmeğ lazım. İşsizlik sigortası primlerini zaten almaya pek niyetim yok. Emekliliğe ayrılmak için yasım yaklaşıyor burada. Türkiye'de ödenen emeklilik parasından daha fazlasını burada alırken birkaç sen daha burada kalmayı basanırım.

"Ben senin görüşünde değılim Haydar kardeşim" diyor hemen yanından Hüseyin D.

— Bak Abi, ben de Sivashıyın, aynı fabrikada çalışıyorduk biz Haydar'la, ne yapalım fabrika illeşt etti, senelerdir bu herifin yanında çalışmışık, eğer isten alırsaydım hiç olmazsa biraz tazminat alırdık, fakat şimdi uğraş babama uğraş içerdeki aşıkları kurtaralım diyor. Ben em gideceğim memleketle. Eğer burada biraz daha kalırsak bu herifler bizi elimize bavaullarımız dahi vermeden tren katarlarına doldurup gönderecekler. Görmedin mi geçen gün İtlicarlar kampında olanlar. Yakında sıra bizlere geliyor. Bunlar beni böyle yerlere tıkmadan koparıdıgı kâdır.

— Pekli bu parayı Türkiye'de ne yapacaksınız?
— Ne yapacağımı ben de bilmiyorum, açkışsa. İyi bildiğim bir şey var: Orada da pek yaşanıyor gönlül rahatlığıyla. İşte burada Haydar'a hak veriyorum. Ama sen olmasın yaparsın söyler misin bana? Çaresiz kalmışız bir kere.

● Sigorta primini almak demek, ölmek demek

Körsehrili Lütfü gitmeyi "en azından" şimdiki düşüncesini söyleyken, ne Türkiye'de ne burada geleceğinin ne olacağını kestiremediğini vurguluyordu.

— Hiç olmazsa burada senede altı ay da olsa çalışabiliyordum. Türkiye'den yeni geldim. İş bulmak bir mucize. Ekmeğ aslanın ağzında denirdi. Artık bu laflar az geliyor. Ekmeğ Özal'ın ağzında; alabilene ağılsun! Geçim şartları daha da ağırlaşımsı. Bir tencere kaynatılabilmek büyük zanaat almıyş...

— Sigorta primlerini alsan, Türkiye'de bir iş çeviremez misin?

— Ne diyorsun abi, sigorta PRİMLERİNİ GERİ ALMAK demek, ölmek demek. Benim tek güvencem o. Alırsam emeklilğim söz konusu değıl. Benim ancak emekliliğ kurtarır. Primleri alıp bir iş kurmak hayalden başka bir şey değıl. Köylük paralar ile iş çeviremez kimsi. Hem de benim

"Ben emekli maaşımı almadan dönmem."

gibi inşaatçılık yapmış bir insan, başka işi nasıl yapabilir? Sonra çocuklarını burada okula gidiyorlar. Durumları fena değıl. Belki okuyup adam olabiliyor. Okullarını yarıda kesip, başka okullara vermek, hele Türkiye'ye götürmek çok zor olacak. Türkiye'yi pek iyi konuşamıyorlar. Türkiye'de işim olmazsa, çocuklarını nasıl okutayım? Masraflarını nasıl karşılarım? Beni emekli olmanın başka hiç bir şey kaplamaz, başka türlü garanti alamıyım. Almanya beni emekli ederse aldığım emekli maaşı ile Türkiye'ye döner, ömrümün son günlerini orada geçiririm. Yoksa burada kalırım.

— Ya atarsanız?
— Atarsa, yapacak bir şey yok. Diyelim ki: Atarsanız gideriz!

● Bu adamlara bunca yıl emek verdim ben

"Demek şimdi ben öncelikle Federal Almanya'ya terke-deceğim, sonra da geride bırakacağım bir kotoyna bana ödemesi gereken para gelecek. Olur mu kardeşim, olur mu bu?"

Bunlar, aylardır "üç beş kuruş verseler Türkiye'ye dönmeye niyetim var" diyen bir vatandaşımızın ağzından çıkı-yordu.

"Bundan 13 sene önce buraya geldiğimde kısa zamanda dönerim demiştim, yeterli benim fındık tarlasının yanındaki ufak tarlayı da alıp, bizim fakirhaneye biraz ek yap-maktı amacım. Bu olmadı. Sonra dedik, hadi bize biraz prim midir nedir, birşeyler versinler de öyle dönelim, o da olmadı. En son hadi ithiyarlık sigortası paralarını da alalım bari öyle gideelim dedik, şimdi görüyoruz musun bizi nasıl da aldattıklarını" diyordu Giresunlu Ali G....

— Simdi kararın nedir, geriye dönmek misin?

— Hayır. Dönmekten vazgeçtim. 6 aydır işsizim, cebimde zaten katrım-doyuracak para yok. İkide bir de Arbeitsamt'a çağırıyorlar. Havadan sudan seşberden 2, ba-zen 4 hafta işsizlik paramı kesiyorlar. Burada üç çocuk var, bir de bizimkisi, anlıyacağın tam 5 kişişiz. Yul parası lazım, alışveriş var, bazı şeyleri birlikte götürmek isteriz değıl mi, sonra ne derler köyde bize, elimiz boş gidersek. İyi güzel de, burada karımı doyuracak parayı zor bulduğuna göre daha iyi olmaz mıydı Türkiye'ye geriye dönmem?

Bu adamlara ben bunca sene emek vermişim, genç-

● Bari memlekette sürünelim

Antakyalı mobilya işçisi Rifat on yıl aşkın sormuş bu soruyu kendine. Yıllar, geçirdiği deneyimler, onu en sonunda gitmeye zorladı. "Onbinbeşyüzden yararlanmaya-çazım, birökloran gibi... Olsun en azından ithiyarlık sigor-tası primlerini alabilirim. Alınca da bir dakika olsun kalmam burada!"

— Neden gitmek istiyorsun?
— Geçinemez olduk. Aldığımız para yetmiyor. Binsekiz-yüzürlir maaş alıp, beşyüzünü kiraya vererek geçinmeyiz abi! En iyisi geriye dönmek!

— Neden?

— Baktırdılar abi, geçinemedikten sonra da... Artık kal-mamız anlamı kalmadı... Türkiye'de de geçinebilir işsiz, bile-miyorum, ama en azından soğan kırık birtlikte yizir. Hiç olmazsa, birbirimizin halinden anlarız. İşten geliyoruz, bir Alman çatı. Siz burada olduğunuz için, işsizlik arttı. dedi. "Ausländer Raus" dedi. Daha neler, neler. Baktım abi. Adam neredeyse saldırıyordu. Birkaç Alman arkadaş gelip kurtardı. Fabrikada da bazılar her yere "Türken raus" veya "Ausländer raus" yazıyorlar. Birinden kurtulu-yu, diğeriye çatıyordu. En iyisi namuslu çekip geri dönmek. Diğer yavaş çocukların durumu, özellikle okul durumu beni çok düşündürüyor. En büyük kızzım üç sene-dir birinci sınıfa gidiyor. Hala sınıf geçemedi. Alfabe'yi bile öğretilmedi... Sonu ne olacak?

— Sigorta primlerini alsınca, emekli olma hakkını kay-bediyorsun.

— Kaybolsun. Hiç olmazsa elimize biraz peşin para geç-er. Ben demişler: "Dünya peşin, ahret taksitle" biz bugüne bakalım.

— Türkiye'de iş bulup çalışabilecek misin?
— Burada sürünemekte orada tüm akraba, dost ta-nıdık ile hep birlikte sürünürüz.

"Burada geçinmiyoruz ki... Neye dönmeyeyim?"

de alımlarıdır. Bunun öne çıkan göçmek ve dönüşleri huzurlandırmak. Baden Württemberg eyaleti ek bir önlem aldı. Buna göre pasaportlarında oturma ve çalışma izinlerini Alman yabancılara polisine ve "Arbeitsamt"larına resmen istal ettiren kesin dönüşü pasaportuna işlettiren işçilerin primlerini daha Federal Almanya'da ikn alabilmekler. Ama kuşkusuz arka Federal Almanya'da kalabilmeleri ilişkin her türlü hukuksal olanak ve izni yitmiş olarık...

İkkin Baden Württemberg'de uygulamaya sokulan bu önlemin "daha çok yabancısı" kesin dönüşü "ikna etmeye" yaradığı şüphesizdir. Bu pilot uygulamanın bütün eyaletlere yaygınlaştırılması düşünülmüör.

"Baden Württemberg modeli" diye anılan bu uygulamanın daha çok işçiyi "özendirmesi"nin yanısıra, aldıkları toplu parayı gene Federal Almanya'ya tüketmelerini sağlamak gibi ek bir yararı (!) daha var.

Primlendirmesi mi, kanıksama mı?

Yabancı işçileri geri döndürme özendirmeleri çerçevesinde yer alan ve Alman kamuoyunda ve özellikle Alman emekçiler arasında "dönüş yapacak yabancı işçilere çok yüksek parasal olanaklar sağlandı" biçiminde ve yabancı düşmanlığını artırma sonucu verecek biçimde tanımlan 10 bin 500 mark primi ile emekli primlerinin beklemezişin ödemesi gibi, özendirmesi "olanaklar" aşında her yönü ile yabancı işçilere atılmış bir kazık niteliği taşıyor. Ama çaresizlik içindeki işsiz ve bıkın işçi kitleleri gene de bu önlemleri "özendirmeler".

10 bin 500 marklık dönüş primini alan işçilerin açısından kazık hiçe oturur. Eğer bu işçiler prim almıyaydı da işsizlik kasalarında işsizlik parası alınsalardı ellerine geçecek olan para sadece yedinci ayda 10 bin 500 markı geçiyordu. Oysa işyeri iflas ettiğii işsiz kalan bir emekçinin bilindiğii gibi 12 ay işsizlik parası, 12 ay işsizlik yardımı alabilme hakkı bulunuyor. 10 bin 500 marka fit olan bir yabancı işçi, bu durumda, bunların tümünden vazgeçmiş, bir başka deyimle binlerce marka tekellirin devletine, Federal Almanya'ya bağışlanmış oluyor.

Bir kısmı emeklilik primlerini alanlar ise zaten var olan bir hakkı kullanıyorlar. Tek fark bu parayı biraz daha erken almaktan ibaret. Karşılığı ise Kesin dönüş.

Sonuç olarak Yabancı İşçileri Kesin Dönüş Özendirmesi Yasası'nı Federal Almanya emekçileri ve devleti açısından hedefine ulaştığını söylemek hiç de yanlış ve erken değil. Daha değişik bir anlamda, Federal Almanya'da pahasızın tekellere tepeden tırnağa soyulup sömürülen yabancı emekçiler, kesin dönüşlerinde de "tek bir sömürü"ye uğramaktan kurtuluyorlar.

kıptilerin sınırlandırılması "kesin dönüş" özendirmesi önlemlerine kapılıp mame çağırısı'nın yanlışlığını gösterme.

Bütün bu haklı ve doğru sapmalar, Türkiye emekçi kitleleri içinde bu konuda yürütülecek çalışmalar kolaylaştırmaya elverişmez. Unutmayın ki kesin dönüş zorlanan ya da "özendirmeli" emekçilerin kahredici çoğunluğu birinci kuşaktan emekçilerdir. Bunlar yaşamışlardır. Bu yüzden burada kalıp, her ne pahasına olursa olsun iş bulma savasına katılmakta ve direnebilmekte görece eksikliklidir. Daha Federal Almanya'ya yetişkin bir işçi olarak geldikleri için, ünlü "entegrasyon" sınavında sınıfta kalmışlardır.

Görüldüğü ki sorunun sınıfsal özünü ve sınıfsal açmazlarını (perspektiflerini) ortaya koymak zorundayız. Bu özüne arabaşlıklar bir eksik, iki fazla bellidir: Yabancı işçilerin, Alman işçi sınıfının bir parçası olmaları; yabancı işçilerin yabancı olduklarından dolayı ek bir sömürüye uğradıkları; dönüş özendirmesi önlemlerinin ise bu sömürü zincirinde giderayak ve sonucunu bir halikadan başka birşey olmadığı; birinci kuşaktan yeni yaşı işçilere yönelen bu önlemlerin, aslında işgücünün en diri ve en değerli olduğu dönemlerde çalıştırılıp artık "sakartmaya" çıkılması zamanı yaklaşan emekçiler kapı dışarı etmekten ibaret olduğu; özendirmesi önlemleri altında emeklilik ve işsizlik kasalarında yabancı işçilerin sirtından mil-yartarca Markla ölçülebile vergün-lara yönelecekleri ve bütün bunların yabancı işçilere bir olanak, bir fırsat bir lütfet gibi yutturulmaya çalışıldığı... Evet ajitasyon ve propagandamızın ağırık noktaları, arabaşlıklar... bunlardır. İşsizliğin yakıcılığı için de kıvranan yabancı işçilere bunları anlatmak ve kesin dönüş konusunda sağlıklı bir karar verebilmeleri sağlamak görüldüğü gibi pek zor.

Ama zaten yılların içinde çalışmaları kolay olduğunu ve keşimeceği repeteleri bulunduğunu söyleyen kim?

Ünün yöresinde yapıtları anıtsalardan sonra bazı kıranlık noktalar su yüzüne çıktı. Bunları şöyle özetlemek mümkün: **Yalçın Özbek gerçekten de aşırı sağa bir militan ve bir dizi terör eylemine buluşmuş durumda.** Keza Mehmet Ali Ağca ile kötü eskilere dayanan bir dostluğu ve belki de "suç ortaklığı" var. Ayrıca Ruhr bölgesindeki Türk işçileri ile ve hatta Türk konsoloslukları ile henüz tam da açıklığa kavuşmuş bazı karanlık ilişkiler içinde.

Yalçın Özbek ile ilgili olarak, Türkiye Postası muhabirlerinden derlediği bilgiler şöyle diyor:

"Yalçın Özbek önce Bingöl'dü. Ama daha çocukluk yıllarından itibaren Malayatı'ya gelmiş. Faşist hareketlere katılmış ve Ağca ile tanışmasından da aynı yıllara uzandığı söyleniyor. Hekimhanlı Ağca ile Bingöl'de Özbek, Türk polisinden çok bilgileri göre birlikte terör ve soygun eylemlerine katıldılar. İpeki cinayetinde Özbek'in de yer aldığı İstanbul polisi için şüpheli de yer. Ama tetiği o mu çekti bilmiyoruz. Bilinen Abdi İpeki cinayetinden sonra iki daha arakadışının yıllarının bir süre için ayrılmış. Ağca hapishaneye girerken Özbek de "eyleme devam" etmekteydi. Kendi deyimi ile "bir üst düzeyde sorumlulukları" üstlenmişti."

Ağca ile birlikte Avrupa'da

Ancağ Ağca hapisten kaçtıktan sonra kısa süre sonra, yani bundan dört yıl kadar önce **Yalçın Özbek ve Mehmet Ali Ağca, Avusturya'da birlikte görüldüler.** Burada bir banka soygunu gerçekleştirdiklerine ilişkin de ciddi söylentiler var. Nitekim Ağca ve Özbek, Avusturya'da fazla kalmadılar ve birlikte Federal Almanya'ya geçtiler. En son Münih yöresinde bir arada görüldüler ve büyük olasılıkla da yolları ayırdı. Ağca yeni cinayetler için faşist terör petesinin emrinde yeni görevlere geçerken Özbek de bir başka görevle Stuttgart'a yerleşti. Özbek Stuttgart'ta iken büyük olasılıkla "örgütsel nedenlerle" sahte pasaport, diploma ve benzeri belgeler "hizmet"inde uzmanlaştı. Elinde Stuttgart Başkonsolosluğuna ait resmi mühür vardı ve bu mühürün onun eline nasıl geçtiği açıklığa kavuşmuş değil.

Ve Ruhr bölgesine göç

1982 yılı başlarında aşırı sağa Türk Federasyonu'nun Kuzey Ren Westfalie (Ruhr bölgesi) sınırından Yunus Bülbülkara, daha etkin çalışmaları sürdürmek üzere Yalçın Özbek'i Bochum'a getirdi ve

seyahatini pasaport ve belge alması durumunda ki türlü garantisi ile dolaylı ve yaka-danla andığırmış eğitim çalışmalarıdan da olabildiğince kendini uzakla tutuyordu. Bunun nedeni biliniyor. Bilinen, kısa süre sonra Yunus Bülbülkara ile Özbek'in arasının açıldığı. Sık sık tartışıyorlar, hatta bir kez "müstahillerin" gözü önünde yumruk yumruğa kavgaya bile ettiler. Ardından da Özbek tehdit edilmeye, örgütsel kanalları tarafından Almanya'ya terke davet edilmeye başlandı. Ama bu tehditlerden birinde Özbek canlanıçı söyledi: Üstüne gelmeyin. Bildiklerimi anlatırım ve hepimizi yakarım.

Bir telefon defteri

Onu bir süre rahat bıraktılar. Ama ondan çekindikleri de artık iyice ortaya çıkmıştı. O yüzden gene de sık sık aramaktan ve hatlarını sormaktan geri kalmadılar. Örneğin, bir süre önce Bochum'u terkediği Hamm kentine taşınmış olan Yunus Bülbülkara, Hamm trafik şubesine kayıtlı CL 886 plakalı arabasıyla Bochum'a uğrayıp Özbek'in "hatırını sorması" ihmal etmiyordu.

Özbek'in özel telefon defterinde yer alan telefon numaraları bile onun ilişkilerinin çapını ve sıyalı yönünü açıklığa ortaya koyuyor. Özbek'in telefon defterinden rasgele seçilen kimi numaraları yanlarında yine Özbek tarafından konmuş açıklamalarla birlikte aynen şöyle: Zühri 0041567 144 19, Lion 00 33 78 391 525, Lion 00 33 46 871 907, Viyana 00 43 222 332

kun borçlanmıştı. Bu yüzden hiç yamından ayırmadığı çantasıyla durmadan "İbretilim" yapıyordu. Nitekim yakalandığı sırada çok sayıda mühür, sahte belge de birlikte ele geçirildi.

Ve kuş kafeste

Son günlerde Özbek'in çevresindeki trafigin birden yoğunlaştığı dikkat çekiciydi. Dortmund, Ulm, Aachen, Hamm plakalı arabaları gelen çok sayıda "sarkık bnyık" Türk, Özbek'i ziyaret ediyordu. Tam da o sıralarda Ağca, "Hitla" etti. "İpekiyi ben değil Özbek öldürdü!" "Haber gazetelerinde de aynen yer aldı."

Aynı gün Özbek, Bochum kentinde ne kadar Türkiye gazete varsa tümünü satın aldı. Ama ok yaydan çıkmıştı bir kere. Hatta kimi faşist liderler Özbek'in böylece ortadan yok olmak zorunda kalacağına he-saplıyorlardı. Nitekim Essen, Frankfurt ve Hamm kentlerinden "kimlikleri bilinmeyen" kişileri telefonla ihbarda bulundular: Ağca'nın Abdi İpekiyi öldürdüğünü söylediği Yalçın Özbek, Sedat Özkan takma adıyla Bochum'da Dorstener Strasse'de 35 numaralı evde...

Polis baskın yaptı ve Özbek'i bir çanta dolusu sahte mühür, pasaport, diploma, oturma müasadesi ve konsolosluk mühürü ile birlikte yakaladı ve gözaltına aldı. Bakalım önümüzdeki günlerde bu konuda ne gibi gelişmeler tam olacak. Şimdiki Alman polisinin açıklamaları beklemek gerekiyor...

Ağca'nın Roma'daki "yeni" (1981) günleri gazetelerinde yayınlanıyormuş. Aşırı sağa militan Özbek için dercede hareketlendi. Muhtemelen özendirmesi için sokak telefonları kullandı ve bir çok kez telefon etti. Fotoğrafa açık renk elbisesi ile Özbek

OKUYUCU POSTASI

Türkiye Postası

Okur şiirleri

Bundan tam 10 ay önce Türkiye Postası'nın okacığın duyurduğumuz "Özel Bülten"imiz de şöyle demişti: "Okur mektupları Türkiye Postası'nın soluğu, canlılık kazandırıyor, geniş yığınları açıyor pencereleridir. Bir gazetenin beş yazısına ek olarak 5 bin tane de mesleği yazarak olmayan yazan varsa, gazete ancak o zaman canlı, yaşayan bir gazete olabilir. Okurlarımızın sesi yükselsin ki, gazetenin sesi daha görülsün."

Bugün Türkiye Postası'nın ellizadeki 20. sayısına kadar okur mektupları konusunda ki tutumumuz bu oldu.

Fakat 9 aylık yayın hayatımız, bize, okurlardan gelen şiirleri de "okur mektubu" olarak değerlendirmemekle hata yaptığımızı da gösterdi. Bugüne kadar çok özel bir-ikişi hariç, okurlardan gelen şiirleri yayınlamamıştık rağmen, okular çeşitli konulardaki düşüncelerini, duygularını ifade ettiler şiirler göndermeyi hiç ısrar etmediler. Ayrıca gerek telefon ederek, gerek bizzat gelecek ya da mektup göndererek gönderdikleri şiirleri niye yayınlamadığımızı sordular. Onlara gelen şiirlerini sakladığımızı, bundan sonra da saklamaya devam edeceğimizi ve bunları bir şekilde mutlaka değerlendireceğimizi söyledik. Kaldı ki, yayınlamamış olsak bile bu şiir bize okurlarımızın "nazırlarının" nasıl atıldığını görmemize yardımcı oldu. İlgili, en az "mektupları" kadar yararlı oldu.

Önümüzdeki sayılardan itibaren "Okur mektubu"nun bir başka türünü olan "okur şiirleri" de bu sayfada yer vermeye başlayacağız. Bunun için, önce bugüne kadar gelmiş olan şiirler arasında bir seçme yapacağız. Tipik mektuplarda olduğu gibi, gelmiş ve bundan sonra gelecek şiirlerin hepsini yayınlamayacağımız açıktır. Bu konuda okurlarımızın bizi anlayış-

Ölüm orucu

Türkiye'de Devrimci Kurtuluş hareketi sempatiyanızın. 1 Şubat 1983 tarihinde beri Fransız Colmar kentindeki cezaevinde tutulduğumun haberimin dehi olmadığım bir soyguna katıldığım gerekçesiyle suçlanıyorum. 24 Kasım 1983 günü CMDD Bankası'nın Durrenrentzen subesinin soyulmasıyla suçlanıyorum. Oysa, olayla hiçbir ilgim yoktur.

Beni öğrenim döneminin ortasında tutukladılar. Öğrenimime devam etmek istiyorum. Bütün tahliye istemlerim Colmar Savcısı bay Palpacour tarafından reddedildi.

Muzaffer Kaçar/Fransa

İzinde gördüklerim duyduklarım

İzin dönüşünde, Türkiye'de görüp duyduğumları Türkiye Postası'na yazmak istiyorum. İzmir'de Tarış fabrikasının denizden 200 kişinin işine son verildi. Bunlardan yarınsa yakın tutuklandı. Tutuklanırlar içinde, benim tanıdıklarım var. Adları şöyle: Hasan Kurt, Memiş Demiröz, Nalan Yıldırım, Kadir ve Metin Savran.

Tutuklanırların hepsi, DISK üyesi. Adlarının açıklanmasında sakınca gördüğüm kişilerin adını yazmadım. Tutuklanırlar ilk üç gün İzmir'de tutuklular, sonra Ankara Mamak Askeri tutuklu evine gönderildiler. Onları ziyarete giden yakanın içinde tutuklanırların, dövülenler, sövülenler oldu.

Daha sonraları rüspete serbest bırakılan bir tutukludan öğrendiklerim, daha da acı. Tutuklular her sabah içtimaya cankırıyordu. Sesin iyi çıkmadı, dik durmadın gibi bahanelerle, insanlar her sabah dövülüyor. Mmtika temizliği yapılarak, belini iyi bük diye beşbirin çarptıktan sonra, uymayanlara yine coplarla tokatlarla giriliyordu.

Yemekhaneye girip çıkıldıkça, sıralarımız coplu askerler ayırım gözetmek için vuruyorlar. Sırf bu işkenden kurtulmak için yemeye gitmek istemeyen-

dildi. Suçsuz olduğum bir olay yüzünden demokratik bir ülkede hayatımın ve geleceğimin cezaevinde söndürülmesini istemiyorum. 10 aydan beri özgürlüğümü bekliyorum. Hayatım dayanılmaz bir hal aldı.

17 Kasım Perşembe gününden beri, kamuoyunun ve adalet sorumlularının dikkatini çekmek amacıyla ölüm orucundayım. Sonuna kadar gideceğim. Zannediyordum ki, haklı müdafieler kamuoyu tarafından desteklenecek ve sorumlulardan kopulmuş bu olayın üzerine çekilecekti.

Muzaffer Kaçar/Fransa

lerden yapı bir tutuklu, açıklanan önce bitkin düşüyor, sonra da ölüyor.

1980'de başlayan demiryolu işçileri davasında tutuklanıp bir albaya 600 bin lira rüyet vererek davası tutuklusu olarak süren bir için anlatıldık da şöyle: "Bir koğuştaki 300 kişi kalyorduk. 170 kişi demiryolu, diğerleri başka davalar. İkinci haftada bir yılanmaya gönderiliyor. Ama, bırakılmıyor, soyunmaya bile vakit bırakılmıyorlar. Koca hapishane, 12 tuvalet vardı. İctimaya yetişmek için, çoğumuz o iş bile yapamıyoruz. Yakanınlar, eğer görüme izni alabilsey, ancak 5 dakikalıkla bırakılıyor. Yıyacak ve giyeceklerini içeri girme sine astın veriliyorlar. Burada bir işkencelerinin bir sübay vardı. Adı Talat... Soyadı Güllü, Gülbay da da Gürsoy gib; bir şey."

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Siegen

Beni bu
pahalılık
öldürür

Dostlar, sizlere izinde bulunduğum bir kaç olay anlatmak istiyorum. Otur-

Cunta kaymakamı

Denimarka'da işçi olarak çalışmakta olan bir Türkiye'liyim. 1983 yılında izni mi geçirmekte olduğum bir sırada, memleketimde başından geçen hem komik ve hem de acıklı olan bir olayı Türkiye Postası okurlarına duyurmak istiyorum.

Kasabanın haftada bir kurulan, köylülerimizin de akın akın alışveriş için kasabaya geldikleri bir pazar günü idi, yani oldukça kalabalık bir gün. Öğle saatlerine kadar bütün pazar yerini gezdim, üç beş parça bir şeyler aldım, uzun süre göremediğim kimselerle hışhalı ettikten sonra, iki dostla kahve ötüne oturdum.

Bir süre sonra, yanımda iki polis geldi ve benden kimliği sordu. Kaymakamın emri verildiği söylerken, beni karakola götürdüler. Karakolda 5 saat tutuklu bekledim. Ne gelen var, ne de herhangi bir sorgu suçu. Binbir düşünce ile kendimden geçmek üzere, kısa bir öcenden tanıdığım bir polis girdi çeyiye. Adıma yalvar yakar, çeşitli ricalarından

sonra razı edildim ve kaymakamı aramasını istedim. Tanış polisten kaymakamı arayacağına söz verdim.

Baş saatte böylece geçti. Çoğu, çoğu, çoğu habersiz. Ayrıca duyularla çok üzülürler, bir şey var zannederek. Derken aynı polis memuru geldi. Beni kaymakamın işinde söyledi. Kaymakam, asker eskisi birmiş. Vardık huzura, çareste elipence divan durduk.

Aman, kaymakamda bir hirs, köpürüyor adam. Ağzına geleni kulaklı duymuyor. Meğer ben, kaymakamı tanıdığım halde tanınamazlıkta gelmişim ve yanımdan geçenler selama durmamışım. Buna uzun ve sert bir nutuk faslısından sonra, seni üç ay sorgusuz sualsiz içeri atarım dedi. Neye, yemin billah kendisini tanımadığımı, iki defa gördüğümü söyledim. Biraz da tandık polis memurunu yanımdaki saatlerce sonra yakanı kurtarabildim.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Danimarka

Mürk dostu
madalyalı
silahşör

Gecenlerde, Türkiye'de yapılan "silahsızlanma semineri"nin ardından, Tercüman Gazetesi'nin seminerde katılan "savaş kahramanlarından" birisiyle yaptığı röportajı okudum. Adının adı General Steinhof.

Alman Aslı General Steinhof'un anası Türk soyundanmış ve ne nedenle yenilmez bir ruha sahipmiş. Ama aslı önemliydi, adan faşist Hitler ordusunda savaşmış, İkinci Dünya Savaşı'nda 170 uçak düşürmüş ve yüzlerce kişinin ölümüne neden olmuş. Bu yüzden de, kendisi savaş kahramanı seçilecek madalya almış.

Gerici Tercüman, böyle birisini "silahsızlanma ve barış yanısı" diye birinci sayıyandan veriyor. Ama,

İki ölü

Göppingen-Salah'ta bir işçi heiminin da gürültü yüzünden kavgı çıktı. Köşerhili ve Karadeniz işçileri birbirine girdi, iki işçi öldü. Üzülecek yazgı bu satırlar, benim gözlerimi yavaşlığı, yüreğimi burktı.

Yabancı dümanlığı, işsizlik artarken işçilerde gerginlik, hırcınlar artıyor. İşinden gelmiş yorgun bir işçi uyumak isteyecek, oteki gelen arkadaşıyla sohbet etmek.

Ama, işçi heimlan balık istifi gibi. Küçükük odalarda, dört beş kişi yatıyor. Ne dinlenebilirsin, ne de sohbet edebilirsin. Heimlanı kaldı, işçileri daha da geriyor, hırcınlaştırıyor.

İşin içine bir de belgizlilik, sen bu şehirlisin, ben bu şehirliliğin gibi durumlar girdi mi, iş işçilerin birbirini öldürmesine kadar varabiliyor. Ama, burada tek suçlu belgizlilik mi? Patronların hiç suçu yok mu?

Biraz da kabahati kendimizde, bilinci arkadaşlarıdır buluyoruz. Bu hemlari gidimeli, işçi arkadaşlarla konu-

Karikatür çizmek

yayınılayamayacağı için. Bu konuda okuyucumuzun bizi anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

Şiirler konusunda okurlarımızdan bir de ricamız var: Şiirlerinizin, bu sayfada yayınlanabileceği kadar ve her sayımda başka okur şiirlerine de yer verilemesini olanağınayacak kadar kısa olmasına özen gösterirseniz bize yardımcı olursunuz.

BSI

Berliner Sprachen
Institut e.V.

DEUTSCH ALS
FREMDSPRACHE
TURKISH ENGLISH
GRIECHISCH
FRANZÖSISCH ARABISCH
SPANISCH SPEZIALKURSE

Kotbusser Damm 79, 1000 Berlin 61
Telefon: 69 36 001

Für Arbeiter und Studenten
die Sprachschule mit dem man
sprechen kann

Übersetzungsbüro für sachgerechte
Arbeiten in allen Sprachen

Parikatür çizmek

Bir karikatür çizmek istedim, beceremedim. Yetenek meselesi... Çizemeyen anlatırsın, al şu kalemi eline dedim.

Bir araba düşündüm, iki tekerlekli, önünde iki oku olan, rüzgara karşı giden bir yokuşu yola koydum onu.

Okların arasına, başında gamalı haçlı bir şapka taşıyan general esvaplı bir öküz koşulmuş.

Arabayı itenler var, ojele parmaklarından kan damlayan saçları ondüleli bir kadın, 1940'lı yıllarda Alman haralarında üretilmiş bir Alman, arkaşa da yokuş yukarı giden araba her durakladığında, omzuna astığı torbadan, üzerinde dolar yazan yemelleri çekerken besleyen, kendi bindiği asırlanmış atının dizlerinin titrediğini habersiz zavallı bir kuyubu koydum.

Hal Bunların arasında bir de kırmızı ceketli, beyaz gömlekli mavi pantolonlu bir soyutan var, zıp zıp bir öne bir arkaya koşan.

Bu araba Leh Valesa'yı taşıyor, dünyada savaşmış, sömürsüz bir yaşam için savaşta hançerlenerek, kurgunlanarak katledilmekle, elleri ayakları zincirle zindanlara atılmakla, onbeş seneye varan başı istemleri ile öldürülen milyonlarca gerçek barışsever varken Nobel barış ödülü verilen Leh Valesa'yı...

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Hageanu

Dostlar, sizlere içinde tank olduğu bir kaç olayı anlatmak istiyorum. Örneğünde köy Alyon yakınındaki. Köyde üniversiteyi bitirmiş iki çocukluk arkadaşım var, onlarla konuşum. Aynen şöyle dediler: Üniversiteyi bitirdik, kahvede bütün gün oturuyoruz. Ne iş var, ne güç. Köyde çoban bile olamıyoruz. Başlık parası, 500 bin lira, böyle giderse bekar öleceğiz belki. Ama, bir yandan da durmadan Avrupa'yı soruyorlardı. Türkiye'ye yönelik yürüyüşler, gösteriler oluyor deyince moni alıyorlardı.

Bir gün köyden şehre iniyordum. Dolmuşta, bir emmi bir başkasına "sen daha öldümen mi" diye takılıyordu. O da, "vallah ben de çalşıma ne de yük çekme öldürdün, ama şu pahalılık yok mu, işte o beni öldürecek" diye cevap veriyordu.

Ben izne gittiğimde, Ramazan ayı idi. Sonra, Ramazan bitti ve bayrama girdik. Ben hiç böyle bayram görmedim. Köydeki insanların pahalılıktan, işsizlikten, ağzını bıçak açmıyor. Bizim köyde, insanlar bayramda değil de sanki cenaze merasiminde idi.

Adının açıklanmasını istemeyen
Bir okuyucu/Brüksel

Augsburg Türkiye
Gençler Birliği'nin

BARİŞ TAKVİMİ
çifti

İsteme adresi:
Schäzlerstr. 15
8900 Augsburg

"silahsızlanma ve barış yılı" diye birinci sayfadan veriyor. Ama, aynı Tercüman, 30 yıl büyüklük yapıp olan ve gerçek barışı savunan Türkiye Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem ve arkadaşlarını "komünist, bölücü ve ilkeyi Sovyetler Birliği'ne satmak istiyor diye" jurnallıyor.

Adının açıklanmasını
istemeyen bir okur/Tübingen

li arkadaşlarda buluyoruz. Bu heim-lara gidilebilir, işçi arkadaşlarla konuşulabilir, onlar aydınlatılabilir diyor. Bunun çok kolay bir iş olmadığı biliyoruz. Ama, elimizde gazetemiz, Türkiye Postası var. O bize en güçlü ışık, en güçlü kaynaklar. Bu silahı kullanmalıyız, işçi çevrelerine yaymalıyız, işçi arkadaşlara gazeteleri anlatmalıyız. Türkiye işçilere, Türkiye Postasıyla gidebiliriz.

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Göppingen

Askerlik Çağınlaka Gençlerin BÜYÜK ŞENLİĞİ

PROGRAM

"Bedelli Askerlik, üzerine konuşmalar,
KÜLTÜR PROGRAMI

- SAZ ile TÜRKÜLER,
- FOLKLOR, ŞİİR,
- TIYATRO,
- Güneş ORKESTRASI.

Ayrıca:
yemek
ve
icecekler
(Döner)

18.12.'83 -PAZAR- SAAT: 16.00

GESAMTSCHULE-KIKWEG Salonu
Heidelberger Str.75, Düsseldorf

710 ve 707' nolu Tramvaylar, durak Venhausallee, Otobüs: 730

Düzenler:

- Orkestra grubu-Reisholt • Derendorf Gençlik ve Tiyatro grubu •
- Mahmmesim'li gençler • Hilden, Langenfeld ve Grevendich'li gençler

• Düsseldorflu Askerlik çağında Gençler •

Tüm gençler ve aileleri Davetlidir...

Barış bir avuç toprak

Türkiye Postası

Adi-Soyadı:
Adresi:

Ülkesi:

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 4614 332 - 100, BLZ 100 100 10 Postcheckamt Berlin-West hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte fişle makbuzenuzu Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine postalayınız.

ABONE BEDELİ:

	F. Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviçre
6 aylık	36,-DM	600 BF	1200 Krn	85 FF	8.40 £	35 G	95 Frn
1 yıllık	60,- DM	1200 BF	2400 Krn	170 FF	16.80 £	70 G	190 Frn

GÜLDÜŞÜN

Bu haberi

Yanda sunduğumuz gazete kupürü uydurma filan değil. Milliyet gazetesinin ta kendisinden alınmıştır. Aşağıda sunduğumuz "kanlıboya tablo" da aynı şekilde asılının tipkısının aynısıdır. İnanamayanlar bu müstesna "sanat eseri" tablonun sol alt köşesindeki orijinal imzaya baksınlar...

Evren, resim çalışmalarını içeren sergi açacak

ANKARA, ANKA Cumhuriyet başkanı Kenan Evren, 12 Kasım'da Cumhurbaşkanlığı'na geldiğinden bu yana yaptığı çalışmalarını içeren bir resim sergisi açacak. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Türkiye İş Bankası'ndaki sergisinin açılışını saat 11.00'de yapacak.

Bu da eseri...

● İstanbul'da kitap fuarı açıldı...

BİLMECE - BULMACA

Zor Bulmaca

ANKARA, ANKA Cumhuriyet başkanı Kenan Evren, 12 Kasım'da Cumhurbaşkanlığı'na geldiğinden bu yana yaptığı çalışmalarını içeren bir resim sergisi açacak. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Türkiye İş Bankası'ndaki sergisinin açılışını saat 11.00'de yapacak.

Gözünüzü toprak doyursun

Sakip Sabancı bir gün çokuk çocuğu nu damadını filan toplamış:

- Eeee, çocukların, demiş, bakın ben de yaşlanmaya başladım. Zaman göz açıp kapayıncaya kadar geçer gider. O yüzden haydi bakalım, hepizin memleketin dört bir yanına dağılın. Fabrikalarımızı, işletmelerimizi, çiftliklerimizi, bankalarımızı, hanlarımızı, hamamlarımızı filan bir bir gördün. Gerekirse bir süre kalıp çalışın. Meselaşın, zorlunun, darıgını, ufuknu, ırsını filan bir iyi belleyin. Belleğin ki gün geçiş ilin başına geçtiğinden asıyıp kalmayın.

Çocuklar Sakıp Sabancı'nın sözünü dinleyip dağılmışlar. Bir kaç hafta sonra baba Sabancı hepsini yeniden çağırması:

- Eeee, anlatın bakalım, demiş, ne gördünüz, ne düşündünüz, neresini beğendiniz?

Çocuklardan kimi LaSA'yı, kimi SaSA'yı, kimi KordSA'yı, kimi AKSA'yı, CimSA'yı beğendiklerini söylemişler. O ana kadar ağzını açmayan en küçük oğlana dönmüş baba Sabancı:

- Sen oğul, demiş, sen hangisini beğendin bakalım?

Oğlan sırtmış:

- Ben, demiş, benim beğendiklerim de Bursa ve Manisa...

ANLI SANLI YAZARLARDAN...

Haklısın kardeşim, komünistün döneğine asla güven olmaz

...Önce katolik, sonra komünist ve Stalinist, nihayet Müslüman olan Roger Garaudy hayli ilgi çekici grafikler çizmiş bir şahsiyet... İnsan şahsiyetinin inançlarla ve inançların savunulmasında gösterilecek kararlılıkla olacağı ileri süren anlayış, durmadan fikir ve kalıp değiştiren Garaudy'ye pek sempatik nazarlara bakmıyor. Bakmıyor, çünkü vardığı son merhale olan İslamiyette ne kadar süre sabit kalacağını bilemiyor. (Altan Delorman, 3 Aralık Tercüman).

Yarı uykulu yarı bıkkın bir yazarıdır

...Devlet adamları, yazarlar, aydınlar, dünyanın her yerinde "barış, barış" diye demeçler vermekte yarışırken, genel olarak dünya kamuoyu olan bitenlere yarı bıkkın, yarı uykulu ve alıngın gözlerle bakıyor. Savaşla alışımlar sanki... (Orhan Duru, 26 Kasım Milliyet)

ABD ile dost kalmanın bedeli

...Türklerle yakıştırılan ise dünyanın en büyük kara ordularından birini beslemek mecburiyettir. Sırası gelince kanımızı dökmemiz bedel olarak Batı ile ve Amerika ile (hiç de istemedikleri) dost kalma mücadelesine devam edeceğiz. NATO'da o şartla varız. Dünyanın en nazik coğrafyasında biz, aslında yurdumuzu korumak için öylesine fedakâr ki daima aldığımız on katını vermekte, yine de göze batmaktayız. (Ahmet Kabaklı, 30 Kasım, Tercüman)

"Başyazar"ı üzmemeyin, sınıf kavgası istemiyor!

...Uzlaşmanın ve asgari müştereklerde birleşmenin genel çerçevesi, bazı ilkelere bağlı kalınarak çizilebilir. Bunlar mezhepçilik, ırkçılık, sınıf kavgacılığı yapmamak... anayasal hukuk devletine bağlı olmak gibi maddeler içinde şekillenen ilkelere. Sivil kadrolar da, Türk silahlı kuvvetleri de, bürokrasi ve sermaye sahipleri de, işçiler ve sendikalar da bu genel ilkelere geçerli kılmalıyorsa çalışmaları ve bunlara uymalıdır... (Mehmet Barlas, 30 Kasım, Milliyet)

Hay senin şu babanı...

Bin yıllık bir tarih kesimin her devlete bel bağlamış bir ulus olarak saygımızı yitirmedik. "Devlet Baba", sert olsa da, haksızlık yapasa da, tokatlayıp tartaklasa da, iyi bir babayı sever gibi bağrımıza bastık. Biz ne zaman hırpalsaydı, günün birinde okşayacak diye umduk. Umut Türk ün ekmeği... Ye, Türk'üm ye... (Talat Halman, 30 Kasım, Milliyet)

Bulmaca

SOLDAN SAĞA

Kendi içinde bütün oluşturan cümlelerin oluşturduğu yazı bölümlemesi - Eski dilde operasyon, askeri amaçlı eylem, 2. İnce bir mizah duygusu ile çizen ünlü bir karikatüristimin soyadı - Sanat Ulaç verici, 3. (Ters) Kilonun içinde birinin kutsalımsı - Halen İngiltere'de oynayan Aşantın ünlü bir futbol yıldızı - Büyücek patlak, 4. Şu anda elinizde tutuyorsunuz, 5. Buryuk - Dokuzdan bir fazla - İşçilerin ekonomik demokratik örgütü, 6. Dağdaki tiri taşlar - Halen aktif olan bir yanardağ - (Ters) Telefon sözü, 7. Doğu Anadolu'da şimdi yitkinlik kalmış eski bir Ermeni kenti - Kapitalist ülkelerde para ve benzeri her türlü metanın aldığı satıldığı yer - Aşığılayıcı anlamda dişi, 8. (Ters) Sadaka - (Ters) Tek tek oylama yöntemi, 9. (Ters) Atı yönetmeye yarayan koşum takımı - Bir şekerleme türü - Komünist Partilerin ilk kongre arasındaki yetkili organlarının kısa yazılışı, 10. Fedal bir unvan - Bir erkek adı, 11. (Ters) Ünlü bir ressamımızın soyadı (ilk adı: Avni), 11. (Ters) Süt kaymağından elde edilen bir tatlı malzemesi - Güneş sisteminin gezegenlerinden biri - Tarihte bir Mezopotamya devleti, 12. Öteki notaların seslerinin kendisine göre ayarlandığı nota - (Ters) Kesici ve delici silahla açılan yaralarda ortaya çıkan sonuç - Beşin iki katı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: Uzun yıllar Salazar faşizminin pençesinde yaşamış bir Akdeniz ülkesi - Doğan bir tatlı, 2. Tanıt - Yararlanma, beslenme, gelişme (eski dil), 3. Firavrun çağında bir Mısır tanrısı - Matematik (eski dil), 4. (Ters) "onu desicde, savun" anlamında bir emir - Yunancada bir harf, 5. (Ters) Kimyada irdiyim sıngısı - Süs amaçlı aşıyalara eklenmiş düzensizler, 6. Radyoya uygun, radyo için kullanılmış, 7. Hitler faşizminin "üstün" saydığı bir ırk - (Ters) Dinsel anlamda kirlenmiş, pislensmiş, 8. Uzuncağıt plağı uluslararası kutsalımsı - Devlet iktidarından ünlü bir erkek oyuncusu (ilk adı: Muammer) (Ters) Tanıtırmaz, 9. Elektrik akımını ayağı direnci sistemleri sokarak indirip kaldıran araç - Bağışlanma isteği de içeren yeniliği kabul ünlemi, 10. Federal Almanya'da bir eyalet, 11. İkeli bir silah - Eski bir Mısır tanrısı, 11. Çok değil - Bir Alman filozofu - (Ters) Şahıs, birey, 12. Ortadoğu'da bir kent - Üyeler örgütleri düzenli ödemeleri gereken para, 13. Aktırmak, akışkan kalmak (eski dil) (Ters) İsviçre'nin başkenti, 14. Evli erkek ve kadın - Nazım Hikmet'in soyadı, 15. Hattıra - Yazarınmadık olmak, 16. Erkek keçi - Bir değeri taşı - Uluslararası düzeyde etkinlik gösteren bir haber ajansının kısa yazılışı.

GEÇEN SAĞDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. İsmahattin Ali - Ap, 2. Emilezola - Alire, 3. Ramazan - Dual - Mir, 4. İlahkiddemi, 5. İsa, 5. İnkas, 6. Rahlelferdis - Dam, 7. Ala - Trança - He, 8. Fena - Aş Mirazip, 9. İmcece - Fakir, 10. Ula - Gobi - Kalp, 11. Barzani - Bere - Fao, 12. Artemis - Ayet - Apa, YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Serigrafi - Ba, 2. Amal - Alemdar, 3. Bimarhane - Ri, 4. Alah Akah, 5. Hezimet - Elam, 6. Azrak - Era - Anl, 7. Tonozası - Is, 8. TL - En, 9. İade - DCM - Oba, 10. Udi Ral bey, 11. Aynl - Zaire, 12. Lalaishak - Et, 13. İl - Enik, 14. İmlad - Prafa, 15. Azımsama - Lak, 16. Pera - Japon.

Hece Bulmacası

Aşağıdaki heceleri birer kez kullanarak soruları yanıtlayınız. Soruların tarihi, dini ve masalı kışkırtan adlarında Türkiye yazılış ve söylenişlerinin temel alındığından gözden irak tutmadan bulacağınız doğru yanıtların ilk harfleri bir araya getirildiğinde halen Ankara'da ölmekte dirim arasında bolca olan bir ünlü şairimizin iki sözcükten oluşana dikkat ediniz.

A - AL - BI - BURG - DEN - E - EM - FIL GA - GÜP - HA - HIN - IS - LAN - LEK - LIM LÜ - MEN - MU - NEL - NEM - NUN - NUS PAS - RA - RA - RUT - SE - SE - SON - TRA UR - YU - ZAR

1. Tarihte ilk kez yatsarı bir düzene koyarak yazılı hale getiren Babil'in ünlü kralı
2. Yunan mitolojisinde, Troya kralı Priamos'un oğlu Paris'e birlikte kaçan ve uğruna ünlü Troya savaşının başladığı güzel Helen'e'nin kocası
3. Roma'nın adı sonraları Alman imparatorlarına da benimsenen ünlü imparatoru

4. Anadolu'ya göçen Türk boylarının önüne dikilen Bizans engelini savaşla aşmış Anadolu kaplarını Türk boylarına açan ünlü Selçuk sultanı

5. Ortadoğu mitolojisinde zalim bir kral ki adı sonradan ters, aksi ve geçmiş kışkırla takılan bir sıfat olmuştur

6. İktidar Hitler'e teslim eden yası hatta bunaması Alman marşel ve devlet başkanı

7. Kökü Osmanlılarda kadal uzanan bir derbeye ailesi ki son temsilcilerinden biri 27 Mayıs'tan sonra kurulan Cumhuriyet Senatosu'nun ilk başkanı olmuştur.

8. "Sultanı Tığrı Osmanlı şahından, "Yazı" yazı "Mısır" fethetme başarısından anılan bir hükümdar

9. Yunan mitolojisinde Orestes'in kızı, kadeşi ki adı sonraları babalarına düşkün olan kızlara ilişkin bir psikoloji terimi olmuştur

10. Yaşadığı 13. Yüzyılda Türkiye'nin ve halk şirinin en güçlü ve ince örneklerini vermiş bir geçmiçine olan ve tasavvufi (ilk şifreli)

11. Ortadoğu'daki dini mitolojisinde Tann adına kıyamet gününü ilan eden "Sür'u" çıkacak olan meclisin ismi dininde ki adı

12. İngiliz emperyalizminin yükselme döneminde deniz egemenliğini eline geçirmiş büyük kaptanlar olmuş ünlü amiral

Özel sektörün hevesizliğinden kim sorumlu?

Orta sınıfın en önemli bölümünü oluşturan ücretli masırlar... devletle de, özel sektörde de belkimiçildi ve sahiden orta direktör. Özel ve ailesel yaşamımladığı geçim sıkıntısı, toplumu hayatını etkilemedi. Bürokrasideki yavaşlık ve özel sektördeki heveslilik genel müdürlerden ve patronlardan değil, ağırlı gelişimine yetmeyen kadrolardan kaynaklanmaktadır... (Mehmet Barlas, 2 Aralık, Milliyet)

Ambalajı değişti de sat, Reagan yardım eder!..

...KKTç ve Türkiye kısa sürede ardi ardına bizi taarruzuna girişmek, ister yeni, ister ambalajı değiştirilmiş eski öneri paketiyle müzakerele ve barış için çırpındığı dünya kamuoyna lıce göstermelidir. Sonuçta müzakereleri engelleyen tarafın Rumlar oldığını dünya kamuoyna satması gerekir. Bu konuda en büyük yadımıcısı da başta Reagan yönetimi olmak üzere Batı Avrupalı hükümetlerin büyük bölümü olacaktır... Onlar da sorunun bir an önce küllenmesi amacıyla KKTÇye destek olacaklardır... (Mehmet Ali Birand, 30 Kasım, Milliyet)

Muhtaç olduğun asil kan... ANAP'tadır

...Türkiye'nin bugünkü sorunlarının kolay olmadığı muhakkaktır. Ancak ANAP Grubu'na pesin hükümsüz bakiğinde, "muhtaç olunan kan"ın orada bulunduğu görülmektedir... (Metin Toker, 5 Aralık, Milliyet)

Sen şuna "hükümet olmayacak" diyecesin ama dilin varmıyor

...Ama bu hükümet Türkiye'nin yaşadığı olağanüstü dönem getirdiği ilave sorunlarla da karşı karşıya gelecektir.

Bürokraside hızlı bir değişiklik yapamıyacaktır. Asker kökenli bürokratların sivil idarede bir yıl daha kalmaları uydan görülmüştür. Ayrıca siyasetin devamını gerektiren şartların ortadan kalkmadığı kanısı yayılmıştır. Deme ki, asayiş hizmetleri daha bir süre hükümetin kontrolü altında olmayacaktır. Son zamanlarda KİT yönetimi kurullarına yapılan atamalar da bu tabloya eklenmelidir. (Teoman Erel, 2 Aralık, Milliyet)

Piyasa herkese serbest... işçiler haric

...Özel serbest piyasaya inanamadıkları. Tekellerin oluşturduğu fiyat mekanizmalarını, gerekirse ithalat yaparak kıracaktır. Mevduat faizleri konusundaki bankaların zorlamayacağı, fakat aralarında serbetçe rekabet edebilecekleri mümkün olacaktır.

Bu yaklaşımların mantığı doğrultusunda, işçi kesimi bir yanlıya düşmemelidir.

Eğer fiyatlar serbest olursa, emeğin değeri de serbest pazarlık ile saptanır gibi bir hesaba yanlısına düşmemelidir... (Mehmet Barlas, 6 Aralık, Milliyet)

...ALLI PULLU SEÇMELER

Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışma sürüyor

F.Almanya'da 7 örgüt Barış Derneği üyelerine özgürlük istedi

● BİRKOM, DİB-FAK, FİDEF, İŞÇİ GERÇEĞİ, KDKK (Federeasyon), KOMKAR ve Tekoşin taraftarları ortak bir açıklamaya yaparak Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto ettiler.

● İsveç, Belçika, Yunanistan ve Federal Almanya'nın Hamburg, Kaiserslautern, Recklinghausen kentlerinde Türkiye'de demokratik örgütler, yerel barış inisiyatifleri tarafından çeşitli eylemler gerçekleştirildi

Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin 15 ile 8 yıl arasında ağır hapis cezasına mahkum edilmesini tepkilerle sürüyor. BİRKOM, DİB-FAK, FİDEF, İŞÇİ GERÇEĞİ, KDKK (Federeasyon), KOMKAR ve Tekoşin taraftarları ortak bir bildiri yayımlayarak, Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto ettiler.

Yapılan ortak açıklamada, barış savunmanın suç değil, insanlık görevi olduğu belirtilerek, "biz Türkiye'de Türkiye Kurultayı Türk ve Kültür İşçilerinin demokratik örgütleri olarak; Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin ve tüm politik tutukluların hakkını mahkumiyetini protesto ediyoruz" denildi ve Barış Derneği yöneticileri ve tüm politik tutukluların serbest bırakılması istendi.

Oto yandan, birçok Batı Avrupa ülkesinde ve Federal Almanya'nın Hamburg, Kaiserslautern, Recklinghausen kentlerinde ve Batı Berlin'de Türkiye'de demokra-

severler tarafından çeşitli eylemler gerçekleştirilerek, Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto edildi.

İsveç'te yaşayan Türkiye'den, sendikacı, sanatçı ve örgüt yöneticilerinden oluşan 23 kişi ortak bir açıklamada ise Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto etmek amacıyla bir kampanyaya başlatırken, İsveç Barış Komitesi, İsveç Barış ve Ayırışma Komitesi, Barış için mühendisler, Barış için doktorlar, Barış için sanatçılar, İsveç Yazarlar Sendikası, İsveç Pen Kulübü adlı örgütler, Türkiye Büyükelçiliği kanalıyla olayı kınadılar. Ayrıca, Finlandiya Barış Komitesi, Finlandiya De-

mokratik Gençlik Örgütü'de de, Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini kınadı ve Kenan Evren'e birer protesto telgrafı gönderdi.

Yunanistan Barış Komitesi'nin yanı sıra, Belçika Barış Derneği Liege Seksiyonu da, Barış Derneği yöneticilerinin tutuklanmasını kınayarak dayanışma içinde olduklarını belirtti.

Ayrıca, Federal Almanya'nın Hamburg, Kaiserslautern, Recklinghausen kentlerinde, FİDEF'e bağlı yerel örgütler ve Batı Berlin'de Türk Merkez keşişi eylemleri Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin mahkumiyetini protesto ettiler.

FKP'nin düzenlediği gecede Yılmaz Güney konuştu

FKP ve FKP'nin öğrenci örgütü Komünist Öğrenciler Birliği'nin 6 Aralık'ta Paris'te düzenlediği konser ve dünyada gelişmeleri konu alan büyük bir toplantıya sinema sanatçısı Yılmaz Güney de konuşmacı olarak katıldı ve Güney yaptığı konuşmada, Cunta'nın baskı ve uygulamalarından söz ederek, "26 Kasım seçimlerinde halkın, mülkiyetinin hırsızlanmasında olduğu, Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin 8 yıla varan hapis cezasına mahkum edildiği, 30 yıla varan idam cezasına çarptırıldığı ve binlerce idam kararının alınması bir ortamda demokratik devrimin gerçekleşti" söyledi. Toplantıda konuşan FKP Genel Sekreteri Georges Marchais,

Toplantıda örgütün geleceğe dönük çalışmaları belirlendi

FİDEF 10. Temsilciler Kurulu toplandı

● Federal Almanya'nın 46 kentinden 35'i kadın 200 delega ve konuşan katıldığı toplantıda, 12 Aralık ve 30 Ocak günleri Federal Almanya'ya yerleştirilen Atom roketlerine karşı yapılacak direniş hareketlerini destekleme ve Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışmanın yükseltilmesi oy birliğiyle kararlaştırıldı.

Federal Almanya'daki Türkiye İşçilerin yılmaz demokratik örgütü FİDEF'in 10. temsilciler kurulu 10 ve 11 Aralık günleri Düsseldorf'ta toplandı. Birinci gün örgüt ça-

lışmaları üzerinde duran kurul, ikinci günkü çalışmalarında güncel ve uzun vadeli konuları görüştü. Yabancı dostluklarına karşı yerli ve yabancı işçilerin birliğine ve

dayanışmasının güçlendirilmesi yönünde kalıcı yerel girişimlerin geliştirilmesi sorununu ele alan kurul, ayrıca Türkiye'de demokrasi güçleriyle dayanışma çalışmalarını da değerlendirdi. Türkiye Demokratik Dayanışma Girişimi'den toplanan 66 bin Mark'ın 30 bin Mark'ın Türkiye'ye ulaştırıldığı, yardımları düzenli aralıklarla Türkiye'ye gönderildiği tespit eden delegeler, maddi dayanışmanın daha da güçlendirilmesi gerektiğini vurguladılar.

10. Temsilciler Kurulu Federal Almanya barış hareketinin 12 Aralık ve 30 Ocak tarihlerinde yapılacak direnişleri desteklemeyi ve Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışmayı yükseltmeyi oy birliğiyle karar altına aldı. Kurul ayrıca Alman Sendikası Birliği DGB'nin 1984 yılında toplu sözleşme görüşmelerinde öne sürülecek 35 saatlik iş baskısı mücadelesine Türkiye İşçileri'de aktif olarak katılmaları için bilgilendirme ve destekleme çalışmalarına ağırlık verilmesini karara bağladı.

Türkiye İşçileri 10.500 Marklık sözleşme prim yardımıyla geri dönme zorlanmasından kaçınarak Kurul'un dönme primi-

